דבר

יום ראשון, י"ח בתשרי תשמ"ח, 11 באוקטובר 1987 ● גליון 19242

היום 12 עמודים ● המחיר 1.00 ש"ח, באילת 87 אג'

היום בדבר

● לקחי דיפלומטיה מזרחתיכונית / גדעון רפאל
● חזסיין מסלק המכשולים לפסגה / דן אבידן
● לטובת מי הם מתערבים? / חגי אשד
● אמינות הממשלה וביטול ה„לביא" / חנוך ורפי סמית
● בורק כרה ונפל / אמנון דנקנר
● ספורט: כל הארץ; רפואה ומדע; כל העולמות; בידור

מזג האויר

בחיר עד מעונן חלקית. הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 12–27, רמת־הגולן: 19–29, נהריה: 20–28, חיפה: 20–30, טבריה: 17–32, נצרת: 17–29, עפולה: 14–30, שומרון: 15–29, תל־אביב: 18–29, לוד: 18–28, ירחון: 16–32, עזה: 20–27, באר־שבע: 14–28, אילת: 20–34.

מצוד נרחב על המחבל שהתנקש בצעיר סמוך לשער שכם ● הפצוע נאבק על חייו

יואל שחף מקבל טיפול ראשוני אחרי פציעתו בירושלים. (צילום: יצחק הרריל)

מאת יוסי לוי,
סופר „דבר" בירושלים

בחזית הבטחון מנהלים מצוד נרחב אחר המחבל שירה אמש מטווח קצר בראשו של יואל שוף, בן 24, תושב ירושלים, ופצע אותו אנושות. שוף הובהל מחוסר הכרה לבית־החולים „הדסה" עין־כרם והמצבו מיד לחדר ניתוחים. שם הוא נאבק על חייו.

יואל שוף (24), סטודנט לאלקטרוניקה, גר ביער העתיקה של ירושלים יחד עם רעייתו רונית ושני תינוקות בני חודש. הארבעה חזרו מהטיול המערבי דרך רחוב הכר נחמן ארזיה ברכבם והתכוונו לשער שכם. המרכבה ביקשה לחזור לביתם של בני הזוג שוף ברחוב גרשונברג ליד מגרש הרוסים.

בעת שהלכו ליד חנות תכשיטים ביחוד באוניברסיטה האיסלאמית בעיר, הסטודנטים ניסו לארגן שם בשעות הבוקר תפילת אזכרה לארבעת המחבלים. כתוצאה מכך הגיעו למקום כוחות המחבלים. כתוצאה מכך נמצאו שלושה סטודנטים קל והועברו לטיפול בביה"ח „שיפאע" בעיר.

לפי מקורות שונים מספר הנפגעים היה גדול יותר. לפנה"צ סידר נהג מכונית „פולקסוואגן" לעצור במחסום צבאי בכביש עוקף עזה בגבעת עלי מנכר, וניסה לפרוץ את המחסום. הזיילים יורו לעבר המכונית ושלושת נוסעיה נמצאו והועברו לביה"ח „שיפאע" מצפון הוגדר כקל.

ליד בית־חולים זה נמצא נער שהחזיק ביורו בקבק משקה. אחד הזיילים שחשד שבידי בקבוק הבעירה ניסה לעצור אותו. מוקדם יותר נזרק מסביבה בקבוק תבערה. הנער ניסה לברוח, נמצא בידיות חדיל, והועבר לטיפול בביה"ח הסמוך.

ביום שישי היתה בסג'ידה, השכונה ששלושה מארבעת המחבלים שנהרגו היו תושביה, הפגנה גדולה לזכרם. מאות מתושבי השכונה והרצועה ביקרו בימים האחרונים אצל משפחותיהם והביעו

(המשך בעמ' 2)

שביתות והפגנות אלימות בעזה על הריגת הארבעה

הוחלט על מדיניות תגובה מהירה ויד קשה

מאת דני צדקני ושלי זלינגר
סופרי „דבר"

ביום שישי ובשבת נמשכו במקומות שונים ברצועה שביתות מסחר, הפגנות, הפרות סדר, יידוי אבנים והבערת צמיגים, בתגובה על תיבת ארבעת המחבלים וברי ארגון ה„אחאד האיסלאמי" ביום שלישי האחרון בעזה.

אחת ההתנגשויות הקשות בין הצבא למפגינים היתה באוניברסיטה האיסלאמית בעזה. הסטודנטים ניסו לארגן שם בשעות הבוקר תפילת אזכרה לארבעת המחבלים. כתוצאה מכך הגיעו למקום כוחות הצבא. כתוצאה מכך נמצאו שלושה סטודנטים קל והועברו לטיפול בביה"ח „שיפאע" בעיר.

לפי מקורות שונים מספר הנפגעים היה גדול יותר. לפנה"צ סידר נהג מכונית „פולקסוואגן" לעצור במחסום צבאי בכביש עוקף עזה בגבעת עלי מנכר, וניסה לפרוץ את המחסום. הזיילים יורו לעבר המכונית ושלושת נוסעיה נמצאו והועברו לביה"ח „שיפאע" מצפון הוגדר כקל.

ליד בית־חולים זה נמצא נער שהחזיק ביורו בקבוק משקה. אחד הזיילים שחשד שבידי בקבוק הבעירה ניסה לעצור אותו. מוקדם יותר נזרק מסביבה בקבוק תבערה. הנער ניסה לברוח, נמצא בידיות חדיל, והועבר לטיפול בביה"ח הסמוך.

ביום שישי היתה בסג'ידה, השכונה ששלושה מארבעת המחבלים שנהרגו היו תושביה, הפגנה גדולה לזכרם. מאות מתושבי השכונה והרצועה ביקרו בימים האחרונים אצל משפחותיהם והביעו

(המשך בעמ' 2)

נמצאה תרופה לאיידס – טוען רופא בדנמארק

מאת עלי כהן, סופר „דבר" בדנמארק

קופנהאגן (מיוחד ל„דבר") – רופאים וחולים ברחבי העולם עוקבים בדריכות אחר הודעה מרעישה שבאה מבית־חולים המלכותי „ריגס" בקופנהאגן על פיתוח תרופה אנטיביוטית לאיידס, הנושאת את השם המסחרי „פוסידין".

התרופה נוסתה בהצלחה על חולה „איידס" בן 58. האיש, שאיבד קודם לכן 16 ק"ג ממשקלו, שב לאיתנו, הוסיף 10 ק"ג וחזר לעבודתו כשהוא מרגיש מצוין.

הרופאים מדגישים, כי הפעם יש בידיהם, ככל הנראה, תרופה אמיתית למחלה הקטלנית. הנוגדנים של החולה, שאיבדו מחומצם עקב מחלתו, חוזרים לדבריהם, לתפקוד נורמאלי. הם מרגישים, שבגינה לתרופות שונות שנוסו עד כה ושהיו בעלי השלכות רפואיות שליליות, הרי לתרופה החדשה אין כל תופעות לוואי.

בעדם הבא של החוקרים הדנים יהיה פרסום בעתון המדעי הבריטי „לאנסט", המרכז פרסומים רפואיים מכל העולם והנחשב ל„אדום והנומס" של הרפואה המודרנית.

מפתח התרופה, פרופ' ויגו פאבר, אמר, כי הוא ראה את עצמו ברימזל על שעלה בידו למצוא את התרופה המיוחלת, והוסיף: בבר זכינו להבדה בעניין זה מצד הוידולנו הבריטי אב. דלגליש".

דממת השידורים תימשך גם היום

מאת יוסי לוי, סופר „דבר" בירושלים

שביתת השידורים ברשות השידור תימשך גם היום.

אורי פורת, מנכ"ל רשות השידור חזר היום מודיעה שם שהה בתופשה שהיתה צמודה לגסיעה בעניני הרשות. לא נמסר על פגישות שייערכו בין הצדדים סחר, אם בי יש להניח שעם שובו של המנכ"ל יחזרו המגעים.

חבר השובתים צבי גורן אמר, שסטה השביתה יתבנם הבוקר ירדון על הערבות למצב של שביתה ממושבת בולל צעדים להבטחת שכר לשובתים מקרן שביתה.

ביום שישי התקיימה פגישה בין נציגי הוועדים ברשות השידור ועמיתיהם בטלוויזיה הלימודית. בפגישה הבהיר נציגי הוועד של הטלוויזיה הלימודית, כי מתוך הזדהות עם השובתים לא יחיבו את שידוריהם על חשבון שעות השידור של הטלוויזיה הכללית, גם אם התנולה תבקש זאת. בסוף הפגישה

(המשך בעמ' 2)

ראש אגף התברואה ברמת־גן שפרש בשל אי־סדרים – התאבד

מאת נתן רזיני, סופר „דבר"

שרגא טופול (טל), לשעבר ראש אגף התברואה בעירית רמת־גן, מראשוני מדרכי הצניחה בצנחנים, שם ביום שישי קץ לחייו בידיו. התאבדותו באה על רקע טענותיו, כי אינו יכול לשאת את אי־הסדרים שהתרחשו בעיריית רמת־גן, בעת ששימש בתפקידו בראש אגף התברואה. נופתו גסצאה בסביבות המושב בן שוקד, בקרבת פלמחים.

מקורבו אמרו אתמול, כי שרגא טופול, איש הגץ וישר, לא יכול היה לשאת את אי־הסדרים בעיריה. הוא אמר לבמה ממקורבו: „הם עדר יסבכו אותי בפלילים".

מן העיריה נמסר אתמול, כי שרגא טופול (טל) היה ראש אגף התברואה בעיריה ועבד בעיריה במשך כעשר שנים. לפני

(המשך בעמ' 2)

שרגא טל כרב־סרן בצנחנים בשנת 1972, בשובו משליחותו באוגנדה

הפגנות ותגרות בפתח פסטיבל עכו לתיאטרון

מאת יוסי ליטביק ומירי פז, כתבי „דבר"

מהומה ותגרות ידיים, הפגנות של „הליכוד", המפ"ל ו„בני־עקיבא" מצד אחד, ושל רצ ו„השומר הצעיר" מצד שני היו אתמול בלילה במהלך פתיחת הפסטיבל לתיאטרון אחר בעכו, בפתח אולם „תאן אל־עומדאן" בעיר. משטרת מרחב הגליל עצרה לחקירה במשטרת עכו שישה מאוהדי תנועת „בן", שהיו בדרך למקום הפגנות.

ותגרה החלה כאשר סגן ראש עיריית עכו ויו"ר סיעת הליכוד בעיר דוד ברלב התכוון להיכנס לתוך אולם ה„תאן" כדי לתת לראש העיר, אלי דהקסטרו, עצומה שעליה חתמו כ־2,500 תושבי עכו ואשר קוראת להחרים את הופעת הלהקה המזרח־ירושלמית „אל חכוואתי" במהלך הפסטיבל.

ברלב לווה על־ידי מספר פעילי הליכוד בעכו. בכניסה ביקש ממנו השומר שיצא כרטיס כניסה. ברלב שבראה לא הצטייד בכרטיס אמר: „אני סגן ראש העיר, אין לי כרטיס, אתה יכול להביא משטרה", וניסה להידחף פנימה. השומרים מנעו בעדו בכוח את הכניסה ובמקום נוצרה מהומה והתפתחו תגרות ידיים, כאשר פעילי הליכוד דוחפים את השומרים במברה לאפשר את כניסתו של ברלב.

(המשך בעמ' 2)

חיל־האוויר תקף מטרות מחבלים בלבנון בטווח סוללות טילי קרקע־אוויר הסוריים

ספינות איראניות מן הסוג המשמש את אנשי „משמרות המהפיכה" בהתקפותיהם על כלי שיט במפרץ הפרסי בתמרון ימי שנערך לא מזמן. שתי ספינות כאלה הוטבעו ביום ה' על־ידי מסוקי קרב אמריקאיים לאחר שירו לעבר אחד מהם. (ראה ידיעה בעמ' 3). (צילום: א.פ.)

מאת מלי זלינגר,
הפקשרת הצבאית של „דבר"

חיל־האוויר תקף אתמול בבוקר מטרות של המחבלים בבקעת הלבנון. על־פי הודעת דובר צה"ל הותקפו כמיפי אימונים ויציאה לפעולות של המחבלים, מבנים אחולים ומבצעי לחימה באיזור [illegible] ישראל. הפיחוק [illegible] שהבלוטיה אחרונה כל שוקא.

הקפי ומיקום תקיפת חיל האוויר בשכת בבוקר הם שונים מהרגיל. האיזור המותקף נמצא בקירבת סוללות טילי קרקע־אויר הסוריות שהוצבו לפני כשנתיים על גבול סוריה־לבנון בבקעה ועורר דאגה לגבי הגבלת מרחב התמרון של מטוסי חיל האוויר הישראלי. המטוסים המתוקפים היו גם בטווח טילי קרקע־אויר סוריים מודרניים המשוגרים המוצבים על אדמת סוריה.

חיל האוויר תקף באזורים הללו רק פעמים מספרות. הפעם האחרונה היתה לפני כחודשים, עת השמידה סידת מחבלים באזור קדרון. גם מעבר התקיפה הזא בלתי עברתי. רק פעם אחת בשנים האחרונות תקפו מטוסי

(המשך בעמ' 2)

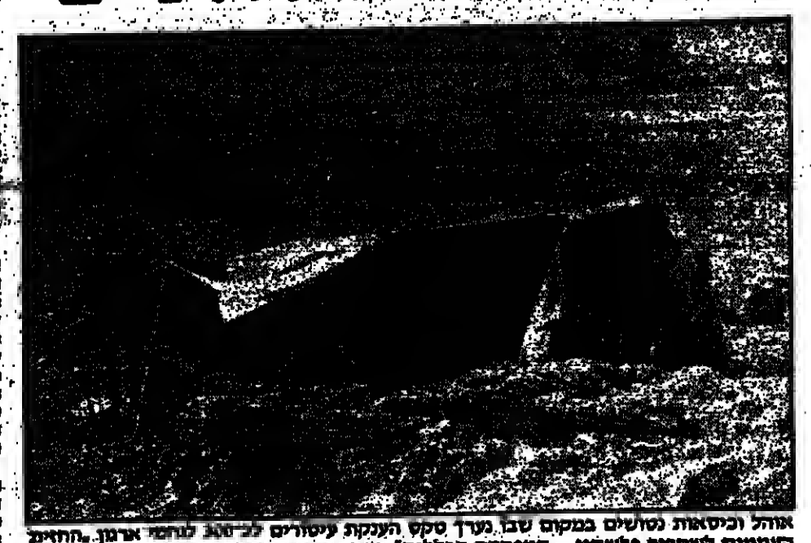

אוהל וכיסאות נטושים במקום שבו נערך טקס הענקת עיטורים לכ־[illegible] לוחמי ארגון „החזיבה העממית לשחרור פלשתין – המקדמה הכללית" בעת שמטוסי חיל־האוויר תקפו את בסיס הארגון. (צילום: א.פ.)

נחמקין לשסון: לא נאפשר שיווק ישיר לאנשי השטחים

מאת דוד מרשיבה,
יוסי מלמן, סופרי „דבר"

הרישה בי ישראל תאפשר לחקלאי השטחים לייצא את תוצרתם, באופן עצמאי תקמדר כבל הבראה במרכז שיווקתי של קלוד שסון, נציג השוק האירופי המשותף, שוגרע אבש לישראל.

בתשובה לשאלות כתבים, אמר שסון, האמור על יחסי השוק עם מדינות הים התיכון, כי ההסכם לייצוא תוצרת חקלאית מישראל למדינות השוק האירופי ייחתם סמיתו, כפי הנראה, בחודש דצמבר והעיכוב בחתימתו היה סכני בלבד, ונבע מהצורך לתרגם את הסכמים לתשע שפות.

בנבל התעופה בן־גוריון התעבל קלוד שסון על־ידי שר החקלאות אריק נחמקין, שגריר צרפת בישראל

(המשך בעמ' 2)

מבקר ההסתדרות: כור פעל ללא רבב

מאת כוסר „דבר"

פעולת הרכישה של חברת „הודנס" ביד קונצרן „כור" נעשתה בדרך העסקית ביותר, המסודרת ביותר והמתועדת לכל פרטיה. ההליך קבלת ההחלטה בדבר רכישת „הודנס" נעשה כדרוש. כך קבע מבקר ההסתדרות נפתלי בלומנסל במכתב שהגיע לראש סיעת הליכוד בהסתדרות ח"כ יעקב שמאי.

תשובתו של מבקר ההסתדרות באה בעקבות פנייתו של ח"כ שמאי שבה טען כי רכישת „הודנס" בידי „כור" מצעה שלא מעמים כלכליים, אלא בגלל קשרים אישיים של מנכ"ל

(המשך בעמ' 2)

נציג השוק האירופי קלוד שסון מתקבל על־ידי שר החקלאות אריק נחמקין. (צילום: ישראל סימיונסקי)

פרקליטו של נקש מתכנן לעתור לביה"ד האירופי לזכויות האזרח

מאת מרבה בינוסקי
ויסי מלמן, סופרי „דבר"

צוות בפרקליטות המדינה עובד עתה בקדחתנות כדי להכין את העתירה לבג"צ נגד בית־דין ובבני המזרחי בירושלים בעניינו של ויליאם נקש. המדות, בראשות עיד בילי ארד, שייצגה בשעתו את שר המשפטים בעתירות שלו לחסגיר את נקש לצרפת, הגישו את העתירה כבראה לאחר יום הבחרה.

עורך־דינו של ויליאם נקש רונאלד רוס, עומד להודיע היום במסיבת עתונאים על צעד משפטי שינקוט כדי למנוע את הסגרת נקש לצרפת.

גורמים משפטיים הערים אתמול כי הצער הוא נטיעה לחריל שבמסגרתה יגיש רוס בקשה לבית־דין האירופי לזכויות האדם כדי שזה יצא צו ביניים לבטיחת

(המשך בעמ' 2)

המשטרה חוקרת איומים על חייו של היועץ חריש

[illegible] – [illegible] המשטרה [illegible] בבית־חולים. בסמוך זה נאמר, כי אם יקבע חריש מלבסגיר את ויליאם נקש לצרפת – „הסגנון הפלוני" יבא ראשונה לאשמה.

[illegible] בבית־חולים [illegible] אשתו [illegible] אמר, כי אם יקבע חריש מלבסגיר את ויליאם נקש לצרפת – „הסגנון הפלוני" יבא ראשונה לאשמה.

[illegible] בלשכתו של היועץ המשפטי לממשלה, [illegible] חריש. שיחת טלפון [illegible] מקריאה שעבה לטלפון שמעה קול של אישה [illegible] כי אם ויליאם נקש יוסגר לצרפת – יסגנו בחיי של היועץ המשפטי לממשלה.

[illegible] מתנה בחיבה [illegible] וכבר נגבתה [illegible] מהיועץ.

[illegible] מהמעבר לבר חריש.

[illegible] בלשכת עורכי הדין בירושלים [illegible] בכבר מתקפים את [illegible] המשפטי לממשלה על פעולתו בעניין ויליאם נקש. בהודעה שפיתחו נאמר: „אנו דוחים את דברי של מנכ"ל המשפ"ל הרב לוי, המאיים בנקיטת מתקנות מנליות, שעה שהיועץ המשפטי לממשלה עומד על שמירת שלטון החוק".

בעיסקת המקרקעין הגדולה ביותר של השנים האחרונות

חב' 'שיכון עובדים' רכשה קרקע ב־59 מיליון ש"ח מבנק הפועלים

מאת מרדכי אבנימלך, סופרת „דבר"

בעיסקה מקרקעין מהגדולות שנעשו אי־פעם בארץ רכשה חברת „שיכון עובדים" מבנק הפועלים קרקעות לבניה בשווי של 59 מיליון ש"ח (35 מיליון דולאר). מועצת המנהלים של בנק הפועלים אישרה את העיסקה ערב חג הסוכות.

העיסקה כוללת קרקעות בבלעדיים, כפר־סבא, חולון, בנים ותוך השרון, וכן שלישה בחברה לפיתוח נתניה וקריית־גת־דאר. נכסים אלו עברו לבנק הפועלים מידי „מולל בונה" במסגרת העברת חובות „רזר" לבנק ב־31 בדצמבר 1986, תמורת מחיקת חובות של „מולל בונה" לבנק.

מקרקעין בכלל, שעלה נאמד ב־13 מיליון דולאר, לא נכלל בעיסקה ונשאר בבעלות בנק הפועלים. הבנייה באיזור זה כלולה בפרוייקט שאינם נוחים ל„שיכון עובדים" מבחינת הרישוי הביטוחי שלה.

(המשך בעמ' 2)

هكذا من الاصل

هكذا من الاصل

הכדורגלן שלמה שיראזי נעצר על החזקת רימון ומזרקים לצריכת סמים

מאת יוסי מלמן, כתב „דבר" בירושלים

שוער הכדורגל של בית"ר ירושלים שלמה שיראזי נעצר ביום שישי בחשד שהחזיק ברשותו רימון רסס ומזרקים ששימשו לצריכת סמים.

בשעה 1.30 בצהריים יום שישי הגיעו לביתו של שיראזי ברחוב רמין בירושלים בלשים ממחלקי הבילוש והסמים של משטרת ירושלים, מצוידים בצו חיפוש חתום בידי שופט. בחיפוש שנערך בבית נמצא רימון רסס מס' 26 וכן מספר מזרקים, שעליפי החשד שימשו לצריכת סמים.

שיראזי נעצר יחד עם חבר שהיה עימו בדירה. הוא נחקר עד כניסת שבת ונותר במעצר.

ככל הנראה שיראזי יוכל הבוקר בפני שופט להארכת מעצרו.

כזכור, נחשד שלמה שיראזי בעבר במעורבות במעשה שוד ובפריצה לדירות. שוקן הכדורגל סייע למשטרה ללכוד את חברי הכנופיה שעם חבריה נמנה ושימש עד המדינה במשפטם. בעקבות זאת הודיח שיראזי מנבחרת ישראל בכדורגל.

עיצומים של פועלי התפעול בנמלים לשם הטבות בשכר

מאת יוסף מיכלסקי, כתב „דבר"

1500 פועלי התפעול בשלושת הנמלים של הארץ הודיעו שיש חג המכרזת העיצומים, באמצעי לחץ על רשות הנמלים להטיב את שכרם. הפועלים עובדים „לפי המרי" תמורתם ידידה לבשליש מהתפוקה היומית, מלבדי הנחלה העיצומים.

רשות הנמלים הודיעה לפועלים, כי אינה יכולה להיענות בחיוב לתביעותיהם, משום שהיא כבולה ע"י חוק התקציב והסכם השכר בסקטור הציבורי, שנחתם בין ההסתדרות לבין הממשלה.

הנהלת הרשות הציעה לפועלים משא־ומתן בנושא הגברת היעילות והגברת התפוקה, תוך הבטחה שהחוזים אשר יושגו כתוצאה מכך ייתנו לפועלים, ועדי הפועלים לא קיבלו הבטחה זו.

רשות הנמלים עומדת לפנות לבית־הדין לעבודה בבקשה לחייב את הפועלים לחדל מהעיצומים.

סכסוך פרץ בין ועד הצפון לוועד הדרום בחב' החשמל

מאת יוסף מיכלסקי, כתב „דבר"

מאבק כוח מרץ לאחרונה בין ועד הצפון לבין ועד הדרום בחברת החשמל על רקע חלוקת התפקידים בחברת החשמל וכתוצאה ממך נמנעת העבודה התקינה של אגף התפעול והבנייה של ועדת הבחירות הרשמית בדרום.

העובדים יצאו לתפקה מאורגנת מעבר לגבי הסכמות ועד ל־18 בחודש והחברה עובדת בינתיים במתכונת שבתות וחגים, אולם אם לא יהיה פתרון לבעיה עשויים להגרם שיבושים נוקשים וחמורים לחברה.

מנכ"ל החברה יצחק חופי אמר, לשאלת כתב „דבר", כי הסכסוך הוא בין הוועדים ולא בין נציגי העובדים והנהלה. „הם רבים על שטויות בלי שום פרופורציה להמה הענייניים ואנחנו איננו מצליחים להביא את השטויות מראשיהם. אני מקווה שבסופו של דבר יסתדרו הענייניים".

חופי הביע דאגה שהחברה תפגע אם לא יושם קץ למאבק בין שני הוועדים.

בפי שנודע לכתב „דבר" היו צריכים להתפרסם בחברת חשמל ארבעה מכרזים למשרות באגף התפעול הנשא „נסחב", לפי מעמד הוועד הצפוני במה שנים. הוועד הדרומי מאשים בסחבת את הוועד הדרומי ואת יו"ר המזכירות הארצית יוחנן אלבוטבי, שהוא איש הדרום.

אמנו סכתנו היקרה

פרומה ניצני

אלמנה

ההלוויה תצא מביתה רח' בתיה מקום 25 רחובות לבית העלמין הישן ברחובות ביום א' י"ח תשרי תשכ"ח 11.10.87 בשעה 14:00.

אבלים:

ביתה: חנה ויחזקאל גולן
בנה: חזי ואירנה ניצני
ביתה: שרה ואלי ברוידא
ביתה: דורית ויעקב מינצר
נכדיה
מרים קלרן ומשפחתה

כואבים והמומים מפטירתו ללא עת של
בעלי ואבינו היקר

שרגא טל (טופול) בן שאול

ההלוויה תתקיים היום יום א' י"ח תשרי תשכ"ח 11.10.87 בשעה 1.00 אחה"צ בבית העלמין בחולון. בשעה 11.30 יוצאים מבית המשפחה הצב שוד 69 רמת־גן.
אוטובוס יוצא לרשות המלווים ויעבור דרך עיריית רמת־גן רחוב ביאליק 35 בשעה 12.00.

המשפחה

עיריית רמת־גן משתתפת
באבלה הכבד של המשפחה
על פטירתו של

שרגא טל (טופול) ז"ל

מעוביה הבכירים של עיריית רמת־גן

אורי עמיר ראש העיר

על מותה של אמנו האהובה בשיבה טובה

רבקה שקולניק

אבלים:
חיים שקולניק
הבנות ובני משפחותיהם
ובית מחניים

על מנת ההלוויה להתקשר לטלפון 052-917770 06-933711

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו היקר

גיורא סימונס

ההלוויה תתקיים היום יום ראשון י"ח תשרי תשמ"ח 11.10.87 בשעה 15:00 בקיבוץ מזרע.

משפחת סימונס
וקיבוץ מזרע

אנו מודיעים בצער על פטירתו של חברנו

חיים טננהאוז ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

ארגון נמלאי טולל בנה מקרן נתיב

עמירב דחה הזמנת צעירי „עבודה" לפגוש אישים מן השטחים

מאת יוסי מלמן, כתבו המדיני של „דבר"

צעירי מפלגת העבודה יפגשו השבוע עם אישים פלשתינים מהשטחים כדי לחזק עמם בסיכויים לבניית פתרון של שלום באיזור.

יחד עם, מיוזמי הכינוס שיהיה במלון במזרח ירושלים, אמר ל„דבר", כי משה עמירב מ„חירות", שקיים לאחרונה בפגישים הבאים, דחה הזמנה להשתתף בו.

לדברי יחזקאל, הבאה עבדבר כי משן לפעת בתוך הליכוד למען דיאלוג ישראלי־פלסטיני, אך עליו „לחוריד פרופיל" בגלל מסע ההתקפות נגדו.

במפגש של צעירי מפלגת העבודה ישתתפו ד"ר סרי נוסיבה, מארי אבו־רחמה, מוסטפה נתשה, דאוד אבו דאוד, אישים נוספים הכוזהים עם אש"ף ותבר־הכנסת של „העבודה" הדאוזה ורמון.

דממת השידורים

(המשך מעמ' 1)

סוכם בין הוועדים על קיום מגעים קבועים והעברת מידע ביניהם על תנאים ומבר משני המקומות.

צבי גורן, דובר הסובתים מקדם בברכה את דוד ארנון על שהבדיק ביום סיום את תביעות העובדים, הוא הוסיף כי ההאדגון של הרשות הוא רעיון שאינו משולל יסוד ומזה שנה מחכים מלים לתוצאות הבדיקה של ועדת היעול.

הוא ציין, כאן זה הפעם הראשונה שיש דיבורים בעין אלו, אך הכ אין עם לא הגיעו לידי ביצוע ולא בגלל שהתנאים הכמילו את הביעין.

ח"כ פנחס גולדשמיין, יו"ר ועדת הכנסת לענייני הערוץ השני, פנה ביום שישי לגר יעקבי, הבר הכמונה על הרשות (שר התרבות בחרל), וביקש לשדר סרטים נוספים כערוץ השני. בשל בעיות מנהליות ומשפטיות לא יצא הדבר לפועל.

הבר־הכנסת גולדשמיין סקוה שקטיים אלו יוסרו, ובכל אופן, אמר, כי הוא „יתהוה את נושא הדחבת הערוצים".

ראש אגף התברואה

(המשך מעמ' 1)

כחודש ימים ביקש לסיים את תפקידו בינמוק שאינו מרוצה. לפי דברי דובר הוועדה סוכם, כי סל יקבל פיצויים בגובה של 150 אלף.

שרגא טל היה בן 53 בעותו. הוא התגייס לצנחנים בגיל 18 והיה מראשוני מדריכי הצניחה בבית־הספר לצניחה של צה"ל. הוא השתתף באליפות העולם בצניחה חופשית במוסקווה, ואורכך בצרפת ובארה"ב. בשנות השלושים ניהל את קורסי הצניחה באוגנדה ובארצות אפריקה האחרות. הוא התגורר בשיכון הצנחנים ברמת־גן. היה אב לארבעה ילדים. הוא השאיר אחריו אשה, שני ילדים שעדיין מתגוררים בבית ושתי בנות נשואות.

הפגנות ותגרות בפתח

(המשך מעמ' 1)

כוח משטרה שנועק מיד לסקום הפריד בין הצדדים וארפשר את כניסתו פנימה.

מחלב צעד לעבר הבמה, קסע את רבני ראש הגיד ומסר את העצומה. הוא התקבל בקריאות־בוז מתוזמנות מוקהל המחוגה.

מתוך לאולם הפגינו באותה עת כ־300 מאוהדי הליכוד, המפר"ל ובני־עקיבא כשהם נושאים בידיהם עשרות דגלי לאום, שהונפו אל על במשך כל מהלך ההפגנה. הם נשאו שלטים בידיהם בסגנון: „בעד פסטיבל עכו, נגד השמצת הציונות", „הודות הדגל – פשיטת רגל", „עכו פלא אשקי". הם גם שרו במשך רוב ההפגנה: „לא, לא, לא ניתן את הדגל להדיר".

לסענת אנשי הליכוד, איימו חברי להקת „אל הכוואתי" בסולך הפסטיבל בעכו לפני שנתיים שלא יופיעו אם לא יוחד דגל המדינה.

סולם הפגינו באותה עת, ברחבה נפרדת כמה עשרות אנשי ר"צ ונערים מ„השומר הצעיר". גם הם נשאו שלטים כגון „לא לסתימת פיות", „אמנות סנה ולא הדסת".

בתוך עמדו בבתגנות נבוהה יותר מ־200 שוטרים ואנשי משמר הגבול כשהם מצוידים באלות ובמגינים לפיזור ההפגנות. לסקום הובאה גם מכונית לפיזור הפגנות, וניידת לדיהר פלילי ושוטרים רבים הוצבו על כל גגות הבתים שסמכיב.

קטטה במערת המכפלה

אוריאל בן־עמי, כתב „דבר" מוסר, כי קטטה בין מתפללים יהודים לערבים פרצה אתמול בבוקר במערת המכפלה.

אתמול סמוך לשעה 10 נכנס מסע הלוויה של מתפללים ערבים לאהל יצחק במערת המכפלה, שבו התפללו אותה שעה מתפללים יהודים.

בכל הנראה נכנס לשם מסע הלוויה בטעות ובשקם פרצה סערת רוחות. המתפללים היהודים, ניסו להציא בכוח את הערבים וכוח צה"ל עזרה במקום הפריד ביניהם.

צה"ל פתח בחקירה.

המסקנות של ועדת השב"כ בסוף נובמבר

(ע) – ועדת החקירה הממלכתית לעניין שיטות ונוהלי החקירה של השב"כ תגיש את מסקנותיה למשלה עד סוף הדש נובמבר.

בימים אלה עוסקים חברי הוועדה בגיבוש הביקות והמסקנות הסופיות. נודע, כי מקצת הדרש יפורסם ואילו עיקר הדרש, מלל ומלצות הנחיות מבצעיות, יישאר חסוי.

אידה נודל תגיע במוצאי שמחת תורה

(ע) – אסירת ציון לשעבר חתיקת הסידוביים אידה נודל, תגיע ב־13 באוקטובר, במוצאי שמחת תורה לישראל, בסיומה מיוחדת מבר"ם. כך מסר ביום שישי מוכ"ל הוועדה הציבורית למען יהודי ברה"מ חיים צ'סלה, בהסתמך על שיחה טלפונית שקיים עם מיסקוה.

אשה נמצאה תלויה בפארק הלאומי באשקלון

(ע) – אשה בת 48, כנראה תושבת נתניה, נמצאה בשבת, בבוקר ללא רוח חיים כשהיא תלויה על עץ בפארק הלאומי באשקלון. את הגופה גילה מנהל הפארק שהוציא את המשטרה ודומא אשר בדק וקבע את מותה.

בסקום נמצאו כמה מכתבים שהוותירה האשה לפני כל הסימנים מדומי בהתאבדות.

עצרת „השומר" בכפר גלעדי

(ע) – בקיבוץ כפר גלעדי יציינו היום 80 שנה לייסוד ארגון „השומר". במרכז האירועים יעמוד זקן אנשי „השומר" שנותר בחיים הלא הוא נחום הרוביץ, בן 92.

במשק תיעוד אוסרה, ולאחר מכן עצרת־עם הנפעות הוריים באולם הנרנות.

מצוד נרחב על המחבל

(המשך מעמ' 1)

„הנגיות", שיחזר אמש בני קרן את התנקשות. „פתאום שמעתי פיצוץ וראיתי את יגאל שוכב על ודצפה, אשתי רצה לתנות סמוכה להתקשר למשטרה". הוא סיפר, כי למשמע הירייה מיהרו שוחרים להגיע את תריסי הנעיות ולכרות.

בני קרן חזר למקום בו שכב חברו שותת דם. תוך דקות מעטות הגיעו למקום כוחות ראשונים של משטר הכבול והמשטרה ומיד לאחר מכן צוות ופראה של מד"א. יגאל שוקי היה עדיין בהכרה ראשונה רוגזת, חובשת בצבא, הקפידה שאיש לא יגע בו ולא יזיז אותו. אנשי מד"א נתנו לו טיפול ראשוני והעבירו אותו לביה"ח הולים „הדסה" בעין כרם.

בדרך איבד יגאל שוקי את הכרתו ולאחר סדרת בדיקות בחדר המיון הוכנס לחדר הניתוחים. בשמבט אנשי התקשורת נאבקים על חיו.

יועץ ראש־העיר לענייני ערבים אמיר חשין, היה בדרכו לכנסיית הקבר בדי לקנות דבר מה. „לפני ראיתי עשרות בעירים רצים מולי הוצאה, בכיתון שיר שכם, הוחרים הוגלו להגיע־הנחות בצורה פראית", סיפר חשין. „המשמרי מרמה עד שהגעתי לבמה. ששכב שרוע על הארץ, אף אחד לא ניגש אליו, ראיתי שהוא פצוע ומיד התקשרתי למשטרת הקישלה ולמד"א".

שביתות והפגנות אלימות

(המשך מעמ' 1)

להן תגובות. לפי מקור ערבי נקבדו שניים מהמוזנים כליל שבת, בשעה 2.00 אחר־חצות, בבית הקברות שליד ביה"ח „אל־אהלי" במרכז עזה.

בעזה בה מסיירים כוחות צבא, המבצעים חיפושים ובדיקות אצל תושבים, רחושות שמועות שונות על המתרחש. האוכלוסייה הבוגרת. ותשעת מהפגיעות שהמהומות מרמות לחיים הרגילים באיזור. אתמול לא הופיעו לעבודתם פועלים במפעלים ובבתי מלאכה באיזור. חלק מהם הושבתו בשל כן. לא ברור עדיין אם פועלי הרצועה יוסיפו היום כרגיל למקומות עבודתם בישראל.

בעקבות המצב באיזור שרויים במסוכה עשרות אישים שהוזמנו למסיבת הפרידה מראש המינהל האזרחי תא"ל שייקה ארז, שהתמנה לתפקיד זה ביהודה ושומרון. אחד מהם אמר לכתב „דבר" שהוא אינו סבור ש„עכשיו זה הזמן המתאים לבוא למסיבה כזו". עזה נרגשת ומתוחה. לדברי אישיות עזתית, שאינה שבעת רצון ממה שקורה „תחרות עזה למצב שבה היתה לפני 17 שנה, והיום לתקשה שהחרור השתולל בה בכל עזה.

גורמי בטחון עוקבים בראגה אחרי הידרדרות מצב הבטחון בעזה, וראוים, כי החולם על נקיטת יד קשה ותגובה מהירה על הפרות סדר המיוחנות לפגוע בבטחת הבטחון.

פרקליטו של נקש מתכנן

(המשך מעמ' 1)

להשתות את הסתרתו של נקש.

הבקשה תנובק ב„טעמים הומניטריים" לפיהם אם תבוצע הבקשה „יפגעו זכויותיהם של הנוג נקש לפי דת היהדות".

מקור משפטי בביד הדיע, כי עד שידון הנושא בבית־הדין האירופי לזכויות האדם יעבור זמן רב ועד אז לא תבוצע בקשת הסתרה.

ממשרד המשפטים נמסר, כי בעבר הוא הגיע מידע שלא נמצא לו אישור, לפיו מתכונן נקש לדרוך לכנסת במסגרת מרשת „בר" ועל כן הוא מנסה לעדוך תרגילי השהיה למניעת הסגרתו.

מנכ"ל משרד המשפטים חיים פלוגמן דחה ביום שישי הודעת שר המשפטים יוסף שמיר, כי הוא מתכוון לעדוך דיון בנושא הסגרת נקש לדרום אפריקה. „לא. אין לי כוונה לעדוך דיון בנושא הסגרת נקש לדרום אפריקה", אמר פלוגמן.

שר האוצר משה שחל תובע מראש הממשלה לקיים דיון דחוף על הבטחות לפגוע במעמדו של היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש. בפגישה אל יצחק שמיר קובל השר שחל, כי גורמים פוליטיים מנסים בתקופה האחרונה לפגוע ביועץ המשפטי על רקע טיפולו בפרשת הסגרתו של נקש לצרפת.

בחוגים שונים במפר"ל היתה בסוף השבוע מודת דחה מהחלטה שפרסם מזכיר הממלכה, הרב יצחק לוי, בפרשת נקש. לוי איים, בביטול בשם המפר"ל כולה, שמפלגתו תשקול מקציות פוליטיות בתגובה על הביקורת שהוטחה כלפי בית־הדין הרבני.

חיל־אוויר

(המשך מעמ' 1)

חיל האויר מטרות מחבלים בשבת – לפני מחבלים שבעזה, בפעולה נגד מבני מחבלים ליד מחנה הפליטים עין אל־חלוה.

בכל הדרום, הקשר אל־ארגון המחבלים, שבסיסו הוקבע, לסלילה הקרקעיליטיה, הסוריה. מבין המחבלים הגרולה לפיגוע בישראל, ובהיתקלות איתה בדר חזב נהרגו שני קצינים וחייל של „בעתי". כאמצע הדרום שעבר, הארגון הזה גם אחראי לשעלות מחבלים עבפה בדרכה לפיגוע דרך הגיורה המרוחיה.

מבקר ההסתדרות

(המשך מעמ' 1)

הקונצרן עם אביו של מנהל „הדרנס".

בלומנטל מוסיף במכתבו: „ב־18.11.84 דנה הנהלת „בנק סוד" בהצעה לרכוש חלק מחברת „הדרנס". מנכ"ל „סוד" ביקש פרסים נוספים, מאזן מרוייח של החברה ותחזיות עתידיות. כעבור חודש ימים הגיש מוקר כלכלי מקיף על החברה, נערך דיון מעמיק וניתן אישור עקרוני לרכישת חלק מהדרנס ע"י „בנק סוד".

בחג הסוכות מאזינים לגלי צהל לדטנר וקושניר בחידון תנועה בדרכים וזוכים בפרסים.

בכביש הייה צדק לכם!

הסנה מציעה שתנהג בחוכמה

הקרן למען בטיחות ישראל

ציינה המה לרב י

חוברת הסברה חדשה לקרן לב"י
קרן לב"י מודה מקרב לב לחברות שסייעו לה בהתנדבות בהפקת החוברת:
★ ו. טורנובסקי בע"מ.
★ טכנוסדר בע"מ.
★ א. לוץ אמשטיין בע"מ.
★ רשת־קו בע"מ.
★ קו־אור בע"מ.
★ אל־אות בע"מ.
★ מפעלי ניר אמריקאיים־ישראליים בע"מ.
★ אל־אות בע"מ.

היום יותר מתמיד – תן לבך ללבי

קרן לב"י: רח' ד' (ארנא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

יום שלישי (חוהמ"ס) 13/10/87 בשעה 09:00

לכל מי שאופניים קרובים לליבו...

אגודת „לב אל לב ישראל" מזמינה את כל אוהבי האופניים להשתתף

ב„ניף כפליים באופניים"

בתאריך 13.10.87
המסלול יישרך ב־6 צידים
והיעד הסופי הוא בארוק אפק (ליד פ"ת)

דמי הרשמה - 10 ש"ח.
(ההרשמה מקנה גם תעלת האגודה)

רוכבי אופניים
קבוצות נבדדים, מטרנו הארץ
מתנים לקחת חלק בנסע
ובאיזור „הפניה" בפארק אפק
הסנה לרוכבים ולאופנים בתחום האיזורים
בשעה 16.00 לערך (ע"פ הרשמה מראש בלבד)

„לב אל לב ישראל"
האגודה הישראלית למלחמה בסוכרת הלב

פרטים והרשמה:
„לב אל לב ישראל"
ת.ד. 38, נס־ציונה 44102
טלפונים: 052-916179; 052-24758; 052-31580

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה
מנצח
רודולפו פלאדייס
סופרן
התכנית:
הינרסיה: „מאתים הצייד"
ברליוז: „מות קליאופטרה"
מוצרט: סימפוניה מס' 36 („לינץ")
ליסט: „הפרליודים"
סדרה ה: הערב, 11.10.87

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה
מנצח
רודולפו פלאדייס
סופרן
התכנית:
קמינסקי: שחיתה סימפונית
ברליוז: „מות קליאופטרה"
פרוקופייב: סימפוניה מס' 5
סדרה ו: יום ב', 12.10.87
סדרה ז: יום ג', 13.10.87
סדרה ח: יום ה', 15.10.87

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה
מנצח
רודולפו פלאדייס
סופרן
התכנית כמו בתל־אביב סדרה ה'
סדרה ב: יום ד', 21.10.87
סדרה ג: יום א', 25.10.87
סדרה ד: מרצ"ש, 17.10.87

ירושלים, בניין האומה, 8.30 בערב
יום ג': 20.10.87
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה
מנצח
רודולפו פלאדייס
סופרן
התכנית כמו בתל־אביב סדרה ה'

תל אביב, היכל התרבות, 9 בערב
יום א', 18.10.87
קונצרט מיוחד – 38 שנה להיכל התרבות
זובין מהטה
מנצח
מאדריגל פולני
מסנתרן

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט פילהרמוני מס' 1
יום ב', 19.10.87
זובין מהטה
מנצח
בדים דיבשמיין
אכנן
ריצ'ארד לבר
קלרינט
יאב דוידסן
נגן באסון
גישרי לאנג
נגן קרן
התכנית:
מוצרט: הפתיחה ל„חוטי סיטום"
מוצרט: סימפוניה מס' 38 („פראג")
מוצרט: סינפוניה קונצ'רטנטה לכלי נשיפה

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט מוסיקה קלסית קלה מס' 1
מרצ"ש 24.10.87
זובין מהטה
מנצח
רודולפו פלאדייס
סופרן
התכנית:
ליסט: ראפסודיה הונגרית מס' 4
מוגושקי: „הלקה"
אריות לסופרן סולו: סטרסיני, ברסו, ורדי, בליני

קבלת מודעות 24 שעות ביממה
מודעות משפחתיות דחופות
אל יתו סני המודעות ל
הלוח הכללי
דבר
מוקבלות 24 שעות ביממה
ב' רחוב דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כיסוי)
טל. 239552 248518

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סווסאיר

אתלו	8 – 12	משתנה
אמסטרדם	10 – 17	נשום
בנגקוק איירם	7 – 20	סחיר
הלסינקי	5 – 13	סחיר
הונג קונג	26 – 29	סחיר
ונה	11 – 17	סחיר
ונוזה	לא נמסר	
מוקו	17 – 22	סחיר
מחמבי	3 – 13	משתנה
יוהנסבורג	15 – 25	סחיר
לונדון	8 – 13	נשום
לוסאקה	14 – 21	נשום
מאדריד	10 – 21	נשום
מונטריאול	-2 – 10	משתנה
ניו יורק	6 – 15	סחיר
סאו פאולו	16 – 29	סחיר
פאריס	12 – 18	נשום
פרנקפורט	6 – 15	סחיר
צריך	9 – 15	משתנה
ריו דה ז'נרו	16 – 35	סחיר
שטוקהולם	10 – 14	סחיר
שיקאגו	9 – 16	משתנה

swissair

דבר DAVAR

מאחוז עם לעתיד

המערכת חנה זמר
מנהל לעורך דוד פרחמוב
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
עמנואל בריטי

תל־אביב - „דבר" בע"מ
נמצא ב„דפוס דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (5 קווים)

מחלקת המודעות
טלפונים ושלוחים
286156, 281860, 290032

שרותים:
תל־אביב, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך גורג 16
בית מאיר קומה 2
טלפון 242203, ת.ד. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111-2-3, ת.ד. 33104

מיר בודהיסטי שקוע בתפילה כשהוא שרוע לרוחבו של אחד מנתיבי התפילה הטיבטיים המסורתיים ברחוב בבירה להאסה, זירת המחומות האנטי־סיניות בשבועות האחרונים. (צילום: א.פ.)

מתח ביחסי ארה"ב־סין בעקבות גירושם של כתבים זרים מטיבט

מקין (רויטר) – מתח השתרר בסוף השבוע ביחסי ארה"ב וסין בעקבות גירושם של כתבים זרים ביום ד' כתגובה האמריקאית של סיכום זרים ביום ראשון ובמהלך ההפגנות האלימות שהיו בבירת הודו להאסה.

שגריר ארה"ב בסין העביר למשרד החוץ הסיני את מחאת הממשל האמריקאי הנפרדים הסיגים מצדים מתוך ביקורת על מה שכינו „התנהגות לא־אחראית" בנושא של פקידים אמריקאים.

סיכום עצומה נמסר על חשש גובר מפני מתקפה ממשלתית כוללת נגד הנזרים הלאומיים, הנמרה לאחר השלמת פינוים של הזרים ממנה.

מקידים במשרד החוץ הסיני הבהיר, כי גירוש הכתבים הזרים נעשה בהסכמת הקשות הסיניות כלפי אמצעי התקשורת ובמגמה למנוע זרימת מידע אל מחוץ לגבולות הסיניים. לדבריהם, נעשה הדבר אך ורק משום ששותפם של הכתבים בסקים לא הוסדרה עליפי הנהלים. הודעת משרד החוץ הסיני נמסרה בקביעה, כי „אין לשום מדינה זרה הזכות להשמיע הודעה לא־אחראית".

תאצ'ר רוצה להמשיך בתפקידה לפחות עד אמצע שנות התשעים

מאת דליה שרון, כתבת ידיעות בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר") – 11 רשת עמדו הנזרים על רגליהם, מרגע בפיים הנדיבו לבריטים ואילך, בתום נאומה הדגיגה השנתית של השמרנים בבלקפול.

בנאום מעולה וחדור בטחון עצמי והתלהבות דיברה תאצ'ר בשני מגלה מאחורת על בריטניה חזקה ואמיתה ועל המשך המהלך ביצוע הרפורמות הדרמטיות, אשר ובינו ל„חזייה לאמיתית" ולשלישה נאמנות רבשים של מגלגה. תאצ'ר הדגיה כי היא מוכנה להיות ראש ממשלה לפחות עד אמצע שנות התשעים. היא העמיה בראש סולם העדיפויות את הרפורמות כגיונות, בעיקרם הגדלת אזור מסחרי, הגברת את העקרון של העברת האחריות מן הממשלה אל הפרט, תוך עידוד ממשלתית, ניתוח את מפלגות האופוזיציה המסיחות את הון גבר המשפחה ובכך תגרמות לעלות האלימות, וקראה לאזרחים, בעיקר בעלי ההשפעה, להמשיך על הקלים המסחרי.

על הרפורמות של גורבצ'וב אמרה כי הן „באמת מעוררות", קידמה בברכה את המהלכים לפיתוח המשק הגרעיני, אך הזהירה כי המסכים על מבנים נשק גרעיני משיגים מעמדה של כוח ולא מעמדת חלשה.

אגדת האופוזיה שהגדה בדעיה, השכיחה מהר הגדיגה את הפגנה שיותר מהגדיגה מן הנזרים הבריטי נגדה.

יארושה, אחד משני הקומים שבלוויין המחקר הבוולוגי הסובייטי בעת אימונו בחודש שעבר לקראת השיגור לחלל. ביום ו' הודיעה שוכנות הידיעות הסובייטית „טאס", כי יארושה השתחרר ממקומו בלוויין והחל מעביל מכשירים שונים. עם זאת נאמר בהודעת הסוכנות, כי הלוויין ימשיך במילוי משימותיו כמתוכנן, שכן יארושה טרם עשה דבר שיש בו כדי לחבל באופן משמעותי במעילות הלוויין. „סדם הוכרע אם יארושה אכל מאז השתחרר ממקומו", נאמר להלן בהודעת הסוכנות. „לפי המידע שבידי מרכז הבקרה הוא צם זה שישה ימים, אבל מבעילותו הרגילה אפשר להסיק, שאין מקום לדאגה לבריאותו". (צילום: א.פ.)

משבר חוקתי בתורכיה בעקבות פסילת כל המועמדים לבחירות

אנקרה (רויטר) – מנהיגי האופוזיציה בתורכיה הגדירו אתמול כ„אירוע היסטורי לדמוקראטיה התורכית" את פסיקתו האחרונה של בית־המשפט העליון של תורכיה, כי רשימות המועמדים שהוגשו על־ידי המפלגות לבחירות הכלליות, האמורות להיערך בעוד שלושה שבועות לא היו תקינות.

החלטת בית המשפט, שמבעה, לדברי מנהיגים אלה, את „הפרה בפיכה אחרונה", יצרה בתורכיה משבר חוקתי עמוק, באשר היא מאלצת את מפלגות השלטון לדחות את הבחירות למועד מאוחר יותר ומחדש נחה לה.

פסיקת בית המשפט היא פסיקה מרחיקת לשינוי. נאמר בה, כי מינוי המועמדים על־ידי הנהגות מינוי פנים־מפלגתיות אינו חוקי וכי על המועמדים להיבחר בבחירות פנימיות. לדברי העקרון של העברת האחריות מן הממשלה אל הפרט, תוך עידוד ממשלתית, ניתנה את מפלגות האופוזיציה המסיחות את הון גבר המשפחה ובכך תגרמות לעלות האלימות, וקראה לאזרחים, בעיקר בעלי ההשפעה, להמשיך על הקלים המסחרי.

על הרפורמות של גורבצ'וב אמרה כי הן „באמת מעוררות", קידמה בברכה את המהלכים לפיתוח המשק הגרעיני, אך הזהירה כי המסכים על מבנים נשק גרעיני משיגים מעמדה של כוח ולא מעמדת חלשה.

אגדת האופוזיה שהגדה בדעיה, השכיחה מהר הגדיגה את הפגנה שיותר מהגדיגה מן הנזרים הבריטי נגדה.

מחאת הנוסעים נגד הפרטת אל־על

מאת אבי בן־בסט, כתב „דבר"

תל־אביב (מיוחד ל„דבר") – 11 נוסעים, רובם ותיקי אל־על, הגיעו אתמול לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב ובקשו לבטל את הפרטת אל־על. הם הגישו עתירה נגד הרשות לניירות ערך, נגד הממונה על ניירות ערך ונגד אל־על עצמה.

לדברי העותרים, הפרטת אל־על מנוגדת לחוק הפרטת חברות ממשלתיות, לחוק ניירות ערך ולחוק החברות.

■ לוב

אוסקאר פוליטי לקולונל קדאפי

היו במקום די רובים כדי הצתת מלחמה קטנה כשהגיע קולונל קאדאפי עם שקיעת החמה לכיכר הירוקה במרכז טריפולי. לפני כן הופיע המנהיג הלובי בחליפת מדבר לבנה, ואחר כך, במצעד צבאי בן שלוש שעות, בחליפת המפקד העליון של הכוחות המזוייגים. עכשיו הוא נראה במנהיג בנופיה, כולו כתפות זהב וקישורים, יושב מאחור ב„ריינג' רובר" הפתוח שלו העשוי לפי הזמנה, ומשני אגפיו שני קטר־לאקים בצבעי ארזם לבן. קולונל קאדאפי יכול היה לזכות באוסקר פוליטי בכל עת.

בשבוע שעבר חגגה לוב את יום השנה למהפכת 1969, שהעלתה את קאדאפי וקבוצת קציני צבא לשלטון. לאחר 18 שנה כמנהיגה של מדינה מדבר עצומה זו (אשר שטחה כשליש משטחה של ארה"ב, אבל אוכלוסייתה רק 3.5 מיליון), המנהיג הלובי עדיין באמצע שנות ה־40 שלו: דבות מעמדותיו הפולימיות הרדיקליות במצב של חודבן גמור. אילו נערכו החגיגות השבוע, הן היו נראות חלולות לחלוטין, משום שהן היו מתרחשות על רקע של תבוסות פתאומיות ורצינות מאד בצאר.

בסוף החודש שעבר היה קאדאפי בטוח עד כדי כך שהעניינים בצאר מתקדמים לרצונו, שקבוצת עיתונאים הוזמנה לרדום הרחוק של לוב. שם הם היו אמורים לראות את מה שתואר כניצחון המחיר של צבא לוב על כוחות צאד של הנשיא היסין האברה הנתמכים על־ידי ארה"ב וקנדה. לפני כן סבל צבא לוב שורה של מפלות מידי הכוחות הצ'אדיים הניידים והנלהבים יותר. מספר לא ידוע של חיילים לובים נהרגו, ציוד בשווי של מאות מיליוני דולרים, הכולל טנקים ומטוסים, יוד לשמיין.

הקרב הזה, ברצועת המריבה אוזו, היה נצחונה החשוב הראשון של לוב. כאן, באזור המקומות המרוחקים אבל היפים ביותר בתבל, היו מוטלות גופותיהם של חיילים צ'אדים ומעלות צחנה בשמש המדבריות. משאיות וג'יפים מופצצים מתוצרת צרפת וארה"ב היו מפוזרים בכל. „הממנו את העיתונאים כדי שיראו במו עיניהם את מעשיהם המהוללים של בוחות ינו", אמר קאדאפי לקהל המריע בטריפולי. „יכולנו לכבוש מזר את כל צ'אד יחד עם מנהיגותה המכוזרה לארה"ב. בשבילנו זה היה פיקניק".

השבוע לא השמיע הקולונל שום תביעות כאלה. בימים האחרונים הגיבה צ'אד בתקיפת בסיסים בתוך מריטוריה לובית. שוב הושפלו כוחותיו של הקולונל.

אולם עם כל רצונם של וושינגטון ויישהול, נראה שמעשים הסיכויים שקאדאפי יאבד את אחיזתו בשלטון בעתיד הקרוב. האוכלוסיה בלוב מתלוננת אולי על קשיים כלכליים בעקבות ירידה דרמטית בהכנסות מנפט ובגלל הוצאותיו הבזבזניות של קאדאפי על נשק ועל בספר פרוייקטים יוקרתיים. אבל הלובים הם עם גינות, אדיש ומוזגל כמחטור. כפי שהדברים נראים, יש רק כעבר התנגדות עממית.

המערב רואה בקאדאפי דמות הניצבת בנקודה כלשהי בין מאו לסטלין. אבל המנהיג הלובי רואה את עצמו בבירור כיורש ארוחו של אדם אחד בלבד – נאצר של מצרים. הוא עדיין רבק מרעיונותיו של נאצר כדבר אחרות העולם הערבי. לנאצר הוא חב את קריאותיו התדירות לג'יהאד, מדינת ההמתנים המשתרעת על פני הארצות הערביות של צפון אפריקה, הפפרץ המזרח התיכון, האחדות הערבית, לפי הנעה, היא ההגנה החזרה בפני האימפרליאלים לא רק של המערב, אלא גם של המזרח ובעוד שלוב תלויה מאד באמפקת נשק ודעצים מברה"מ, היא נשארת אנטי־קומוניסטית מובהקת. בנאומו בשבוע שעבר הציג קאדאפי תובנות מפורטת ל„אחדות ערבית". מכל הנראה הוא הקדיש זמן רב לניסוח הצעות מורכבות למועצות, להסכמים בנקאיים ולגופי הגנה הדדיים. „לא נייצא את המהפכה שלנו למדינות ערביות אחרות שאינן רוצות בה", אמר. תחת זאת עדיף, לדעתו, להתאגד כדי לייצר את הפצצה הגרעינית. „רק בדרך זו", הוא אמר, „יוכל העולם הערבי להגן על עצמו".

המנהיג הלובי הוא רומנטיקן המתרפק לא פעם על חיטוט הכרוי ומעלה זכרונות על נער אידיאלי הזה באוהל במדבר. הוא אכן נשאר כן המדבר, חסדן לנבי סמכות מאורגנת וחש ארגוחות כלפי אלה שמחוץ לחוג המשפחה שלו. בני משפחה ניצבים כשומרים בכל הופעותיו הפומביות. שני בעלי הכח בלוב הבאים אחריו, עבדו אל־סאלם אחמד ג'אלוד ומפקד הכוחות המזויינים קולונל אבו באכר יונים ג'אבר, משרתים את קאדאפי בנאמנות מאז מהפכת 1969. רעיונותיו הרומנטיים של קאדאפי בדבר מהפכה עולמית הובילו אותו לא פעם לתמיכה בדעיונות מוזרים.

בשנות ה־70 המאוחרות הוא שלח כוחות צבא לאוגנדה של אידי אמין בהשפעת רושם מוטעה שהוא ממיע למוסלמים טובלים במדינה אפריקאית יחידה. הוא שלח נשק וכספים לאי־אר־אי. באירלנד ולמורדים בפיליפינים, אימן בולגים הלוחמים נגד השלטון הצרפתי בדרום האוקיאנוס השקט; וקרוב יותר הביתה, הוא חבר, ואחר כך התקוטש, עם מגוון של קבוצות פלשתיניות.

שאיפתו לאחדות ערבית הוליכה אותו ולובי לנסיונות איחוד עם ארצות ערביות אחרות: מצרים, מרוקו, ואלג'יריה. שום ניסיון לא הצליח. צ'אד היא הידה לכישלון הגדול ביותר עד כה במדיניות החוץ של קאדאפי. על אף שצ'אד נעדרה ללא ספק בפיקוד־לחיין אמריקאי ובכיסוי אודיבי צרפתי, קאדאפי עצמו אשם בחלק הגדול מן האסון שם. מאז שנות ה־70 המוקדמות הגביר את מעורבותו של ארצו בענייניה של שכנתו מדרום. הוצע איחוד בין שתי המדינות. היו שמועות בדבר שפע עצום במינרלים במדבר הצפוני של צ'אד. נוכחות לובית בצ'אד, כך חשבו, היא אחת הדרכים למנוע את שובו של האימפריאליזם הצרפתי למערב אפריקה. צבא לוב מעולם לא היה גלוב מן התפקיד שמילא בצאד: בלחימה של הימים האחרונים היו קצינים שהסתבכו בהתאבה לוערב ובלבד לא לצאת לחוץ.

המעורבות בקרב הכוחות המזויינים של לוב, המצוידים ביד רחבה, העמיקה עוד יותר בגלל מדרת טיהורים בצבא שנערה לשרש כל התנגדות אפשרית למנהיגותו של קאדאפי ובגלל עלייתה של מיליציה מפולארית שקאדאפי נוטה לה חסד. עיניה של המשטרה החשאית, חניכת גרמניה המזרחית, מקוחות לגלות כל סימן של התנגדות צבאית או אחרוחית.

למרות התבוסות בצאד, נראה שאין איום על שלטונו של קאדאפי. „זה כמו נאצר אחרי מלחמת 1967, כשהצבא המצרי הושפל על־ידי ישראל, הוא יצא חזק יותר מאי פעם", אמר אחד המשקיפים. עכשיו, כשבנים מתים מחזרים אל משפחותיהם, רישומה של המלחמה ניכר קצת יותר, אבל היא עדיין נראית רחוקה מאד בעיני תושבי הערים בחוף המערבי של לוב. התבואים הכלכליים הם מקור הדאגה העיקרי: קאדאפי עצמו הוחיר. מפני התמוטטות צפויה של תעשיית לוב ונשמעות קריאות לקיצון הון ביבוא ולצמצום של 50 אחוז במספר העובדים הזרים המאיישים מגוון שירותים חשובים. אבל למרות חומרת המצב, לוב לבשה רשות חדשה בשנות שלטונו של קאדאפי. גידול דרמטי בהכנסות הנפט איפשר ללובים ליהנות מהכנסה לנפש שהיא אחת הגבוהות באפריקה – כ־8,500 דולר. שיעור הילודה עלה באופן ניכר. גדל עכשיו דור השקוע כולו בריעונותיו של „המנהיג הגדול". קאדאפי בר מזל: נראה כי הוא נחוש בדעתו להמשיך בתוכניותיו ובחלומותיו למרות העולם המשתנה סביבו.

■ ספרד

המכשפות אשמות

בגאליסיה, מחוז בצפון־מערב ספרד, התשובה ברורה: בהתמצאו של החלב ובהתמצאו של הבריחות הפולימיות אשמות המייגאם – המכשפות הנודדות בחדשות וביערות של חבל ארץ זה.

בסה מוציאליסטים חוששים שהמייגאם יקריתו את התבשיל שרקחו יחד עם אנשי המפלגה המקומית. מסרת הברית המוציאל־מקומית היא ליטול את מוסרות השלטון מידי „הברית העממית" השמרנית, שוחזיזמה לאיזור כאל מבוצר.

ב־23 בספטמבר הפסיד תראנדו פרנאנדז אלבור – איש החזית העממית – בהצבעת איאמון שנערכה בפרלאמנט המקומי בן 71 המושבים. דוב הנציגים העניקו את אמונם לסוציאליסט פרנאנדז גונזאלס לאקסה. בין תומכי לאקסה היו 22 סוציאליסטים ו־18 מקומיים – שלאקסה הכשיח למנהיגיהם תיקים במשלחוו המקומית החדשה.

לאקסה, כלכלן צעיר ומרץ, יסמה לעבוד – כך מקרים – את חזה לאיזור הגבול, לעבר פרחיכחנה. עד אוקטובר 1986 ביתן כסאנו של לאבור השמרן. לאבור חתכיב, מנחת בפוסיה בן 70, החתיר את כל ניתולה של גאליסיה לסנגו השאפתן.

התפטרותו של לאקסה מבהונתו זו – ועזיבתו את המפלגה העממית – היא תוצאתו של נסיון הפיכה שביצע נגד אלבור ובשל בן.

לפני חודש הצטרף לאקסה ל„קואליסיון גאלוה", מפלגה מרכזיים מקומית. יחד עמו הביא ארבעה מחברי הממשלה המקומית – וזה היה המסמר האחרון בארונה של מפלגת אלבור, שהיטלטלה רבות בין משברי הבעיות הבאליסיאניות.

ב־23 בספטמבר הפסיד תראנדו פרנאנדז אלבור – איש החזית העממית – בהצבעת איאמון שנערכה בפרלאמנט המקומי בן 71 המושבים. דוב הנציגים העניקו את אמונם לסוציאליסט פרנאנדז גונזאלס לאקסה. בין תומכי לאקסה היו 22 סוציאליסטים ו־18 מקומיים – שלאקסה הכשיח למנהיגיהם תיקים במשלחוו המקומית החדשה.

מוקדן של הבחירות המקומיות הבאות בגאליסיה לא יהיה לפני 1989. זאת כביגוד לרצונה של „החזית העממית" בבחירות מוקדמות. תוכניתם של השמרנים היא להציב מועמד רב־משקל: מנהיגם הלאומי הקודם, מנואל פראגה, בן גאליסיה הבנוה מפפולאריות רבה בארצו.

כמה סוציאליסטים יושבי־מרידיד אינם נינוחים ביותר לנוכח הברית עם – זה ציטוט מפיו של ראש עיריית מדריד חואן בארנטו – „בל בן־בליעל בבארידו". לחוסר נוחותו של בארנטו יש סיבה מיוחדת: נוצמים בשל תבוסתם בגאליסיה, יחפצו השמרנים להטעים את השמאל בניוחם של תרגיל־הוא – ולישמם על מועצת עיריית מדריד ועל פרלמנט מחוז הבירה.

כדי לזכות בהצבעות אי־אמון בשני מוסדות אלה, נגד הסוציאליסטים השולטים בהם, תדרוק החזית הלאומית לתמיכת המרכז הסוציאל־דמוקראטי, מפלגתו של אדולפו מוראן, הפרס שיוענק לסוציאל־דמוקראטים עשוי להיות כם ראש עיריית מדריד.

עד כה מתנהג מוראן כבעה בישנית – הוא נמנע מללחוש עוינים חמדיות מדי אל עבר משאת־נפשו של כל מדיניאי.

■ סרי לנקה

לריבי הנמרים

לפני חודש היו אלה הקיצונים הסיתהלויים שניסו לפוצץ את הסכם השלום של סרי־לנקה על־ידי הטלת שני רימונים לעבר הנשיא ושרי הקבינט הבכירים שלו. לפני זמן מה הבהירו „נמרי השחרור" של טמיל, כי השלום הוא אצלם שני במעלה בסדר העדיפויות: במקום הראשון נמצאת עליונותן על קבוצות גרילה ממיליות אחרות.

בשבועות האחרונים הותקפו „הנמרים" מצד לאדצם, חצי האי ג'פנה, על־ידי קבוצות מיליטאנטיות. במחוז הצפוני היתה המתקפה פולימית ואלימה באחת. האלימות נתאפשרה משום שלוחמי הגרילה מסרו רק חלק קטן מנשקם לידי החיילים ההודים, שהובאו לסרי־לנקה לפקח על השלום. קבוצות ממיליות שחזרו מן המדינה ההודית „סמיל נאדו" ורצו ליישב חשבונות ישנים, בנון ארגון השחרור העממי של טמיל (אשע"ט) וארגון השחרור הטמילי (אש"ט), תקפו מן המארב חברים ואוהדים של „הנמרים" ואחר כך סמנו התקפת נגד. כ־30 איש נהרגו, בתוכם כוהן של „עדת אלוהים" ושלושה עמיתים, שערכו לטמות בחצי האי ג'פנה, כנראה בטעות.

מה שקרה אחר כך במחוז המזרחי היה הרבה יותר נורא. זה כמה שבועות שאשע"ט וקבוצה יריבה אחרת של „הנמרים", חזית השחרור המהפכנית (חש"ם), פותחות משרדים, מניפות דגלים ומכונסות אסיפות פומביות תוך התגרות פוליטית נלויה ב„נמרים". הן גם זכו לאחרה ציבורית מסויימת. „הנמרים", הרגילים שכל פקודה שלהם מתמלאת ללא שאלות מיותרות, אינם יודעים לשחק את המשחק הפוליטי: הם לא יכלו להבלית על התגרות.

ב־13 בספטמבר התחילו קבוצות נושאי נשק של הנמרים לארוב לאנשים בלתי־חמושים מן הקבוצות היריבות ולחטוף אותם. תוך 36 שעות נמכרו לפחות 50 מאנשי אשע"ט באזורים באמיקלואה ואמפארי, ומחזית השחרור המהפכנית נמסר כי הם איבדו 15 איש. גם כמה אזרחים נהרגו.

התפרצותם של „הנמרים" הביכה אתגר חמור לפני כוח השלום ההודי וסיכנה את הסכם השלום כולו. היא פגעה באמינותו של הכוח בעיני טמילים פשוטים, שקידמו בברכה את הנוכחות שלו. „הממנו את העיתונאים כדי שיראו במו עיניהם את מעשיהם המהוללים של בוחות ינו", אמר קאדאפי לקהל המריע בטריפולי. „יכולנו לכבוש מזר את כל צ'אד יחד עם מנהיגותה המכוזרה לארה"ב. בשבילנו זה היה פיקניק".

השבוע לא השמיע הקולונל שום תביעות כאלה. בימים האחרונים הגיבה צ'אד בתקיפת בסיסים בתוך מריטוריה לובית. שוב הושפלו כוחותיו של הקולונל.

אולם עם כל רצונם של וושינגטון ויישהול, הנודים וראו בהם ערבים לבטחונם. הפגנת כוחם המוזיין של „הנמרים" גם ערערה את מעמדה של הודו, כי הקבוצות המיליטאנטיות מסרו את רוב הנשק שהיה בידן. כיוון שרבים הסיתהלוים המשתתפים לנצל עימבים חדשות של הסכם השלום, אין הודים יכולים להרשות לעצמם להמשיך במדיניות המתונה של „מבלגות ושכנע" כדי לקבל את הנסיך.

עתה נראה שהודו עומדת לתת פקודה לכוחותיה לפרק את נשקם של הטיליאנטים, ובאין ברירה להשתמש בכוח. זמן קצר לפני כן פתחו ההודים באש על קבוצה של טמילים, אולי כדי להזהיר אותם מפני הקשיחות הצפויה. אם יכהירו ההודים כי בכוונתם לכפות שלום ולהבטיח חזרה אל פוליטיקה נורמלית, עשוי הדבר להחיש את הקמתה של המועצה האדמיניסטרטיבית הזמנית בצפון ובמזרח. ש„הנמרים" מנסים להכשילה. זה גם יאפשר להודים להיות תקיפים יותר כלפי הממשלה. טמילים, שאין להם כל קשר עם התנועה הסרוריסטית, קוראים על סיתהלוים המתיישבים על אדמות טמיליות מסורתיות באזורי הגבול ועל הניכוס שמר בשטחה צבעים טמיליים.

הלוח הכללי

מכוניות

דירות להשכרה

דירות לשותפים

דירות להחלפה

דירות גדולות

רהיטים

הלוואות

ריפוי והרזיה

חנויות

הדרכות

עבודה

בילוי ונופש

בטיחות

בטיחות

בטיחות

משבן שני הדגלים של אקסודוס

מאת יצחק מרידור

באביב 1947 עגנה לראשונה בחיפה „פרזידנט וורפילד", אניית נוסעים גדולה, שנרכשה שנתיים קודם לכן על־ידי ארגון תורמים יהודים באה"ב, כדי להעביר בה מעפילים מאירופה לארץ־ישראל. איש לא יכול היה לשער אז שהיא תזכה, כעבור כמה חודשים, להיכנס להיסטוריה בשמה החדש, „אקסודוס 1947".

סיפורה של „אקסודוס" סופר כבר כמעט מכל זוויות אפשריות. עכשיו, במלאת 40 למיונה, חוזרים ומעלים מתוך המיתוס את הסיפורים

קיבוץ יגור

ה„קטנים", המרגשים, כמו סיפור גדוריהם המחוד של „רנלי אקסודוס".

★ ★ ★

את בני שילה, מי שהיה המפיק של הסרט התיעודי „הים האדרון", פגשתי בימים אלה בבית־המלאכה „תרים־על", בקיבוצו יגור. בני, היום בן 50, היה ילד באותם ימים דאמים, עת טולטלו 4500 המעפילים של „אקסודוס" בין גלי הים. עניינו בפרשה החל רק ב־1977, כשעסק, בגלל עבודתו במפיק הסרט „הים האדרון", באיסוף חומר תיעודי לאותו סרט.

ב־1977 סיים שילה את עבודתו בנספח לענייני עבודה בשגרירות ישראל בלונדון – הוא לא רצה להמשיך ולשרת את ממשלת הליכוד שעלתה אז לשלטון – וחיים גורי ביקש ממנו להיות המפיק של „הים האדרון". שילה נענה. „בעקבות עבודת התחקיר שעשיתי בשביל הסרט הגעתי כמעט לכל ארצות אירופה וגם לארה"ב, ואחר־כך כמובן חזרה ללונדון", מספר שילה. „בלונדון היה לי קשרים מעניינים ושם חיו אז רבים מגיבורי 'הגר השני', אלה שניצבו, אחרי 1945, מול הישוב העברי, מול המוסד ולהגנה. ריאיינתי שם אנשים שידעו הרבה על הימים האחרונים של השלטון הבריטי בפלשתינה א"י, כהם נורדון מקמילן, המפקד העליון האחרון, סר הרולד ביילי, מזכירו הפוליטי של בווין, וגם קפטן אנטוני ביילי, שהיה מפקד המשחתת 'שילדס', שתקפה, אור ל־18 ביולי 1947, יחד עם חמש אניות־מלחמה אחרות, את 'אקסודוס'.

„יום אחד הביא לי קפטן ביילי לראיין עובד בכיר בשרקס אנד ספנסר, שהיה בזמן המאורעות קצין בצבא הודו־מלכותה והשתתף בקרב על 'אקסודוס'".

גם היום, תשע שנים לאחר אותה פגישה, אין בני מצליח להסתיר את התרגשותו. „לויטנאנט ריצ'ורדס – זה שמו של אותו קצין בריטי – סיפר לי כי הוא היה האיש הראשון שעלה על 'אקסודוס'. משהבחין ברגל המתבוסס על ראש התורן עלה לשם והזהיר אותו, 'כי שום ישמט שרות בביתהמשפט נגד קברניט האניה וצוותה', הסביר לי. האיש שיחזר באזני כל שובר על המאבק נגד המעפילים – וגם גילה לי, בסגנון של השיחה, את סוד־הגדול, השמור אותו מזה 31 שנה: דגל שהוא הוריד מתורן 'אקסודוס' עדיין שמור בביתו. הוא ביקש ממני כי אחזיר את הדגל, הכחול־לבן והמנוקב כוכבים, הביתה, למען ימצא את המקום הראוי לו, באחד המוזיאונים המציגים את התקופה, כבריו".

„כשלויטנאנט ריצ'ורדס הזכיר, לראשונה באוזנה שיחה, שאותו 'דגל אקסודוס' עדיין שמור בביתו, חשבתי לרגע שביקר הדגל העברי שהתנוף על האניה, לאחר שהיא נלכדה. אבל

הדגל „הישן" (במרכז) נקוב הכוכבים ועליו חתימות שגל האניה; והדגל „החדש" (משמאל); הראשון במוזיאון ההעפלה, השני בבית ז'בוטינסקי

כשהביאו, עטוף ושמור היטב, התברר לי שהמדובר בדגל הנכון. שמחתי שמחה רבה. כי ראיתי בו סמל יקר וחשוב".

★ ★ ★

שילה, הרואה עד היום את החזרת הדגל לארץ בדגש־שיא בהשתלשלות מחקריו בבריטניה, אומר בהתמרמרות רבה:

„חיים גורי ואני החלטנו אז להפקיד אותו דגל שקיבלתי מלויטנאנט ריצ'ורדס למשמרת בידיהם של עוזיאל עינב (האלחוטאי של אקסודוס) ויוסף (אייק) הראל, המפקד (היום שותפים בעסקים מצליחים מאוד – י.מ). האמת היא שהתפתענו מאוד, ולא לשווה, מכך שעינב מצא לנכון, לאחרונה, להעביר את הדגל לידי מפקד חיל הים בלי להתייעץ בנו, בגורי וכי, וגם בלי להזכיר שאת הדגל שלח לישראל מי שבאמת שמר עליו 31 שנה, אותו לויטנאנט ריצ'ורדס. ובכלל, אין זה מקובל עלי שדגל אקסודוס ינדוד מיד ליד, כאילו היה זה דבר חסר ערך. לדעתי, אין למפקד חילהים מה לעשות בו. ביקשתי ממנו, במכתב ששלחתי אליו, להעביר אותו לידי בית לוחמי הגיטאות, שם יוחלט, בידיעתו של ריצ'ורדס, מה ייעשה בו".

רומה שמפקד חילהים מצא, בכל־זאת, מקום הגיפו המעפילים על התורן דגל חדש, הפעם דגל כחול לבן עברי, של המדינה שבדרך.

סיפר לי השכנע מיכה פרי, שהיה סגן המפקד של „אקסודוס" ושעליו הוטל אחר־כך הפיקוד על חלקה השני של המערכה:

„מה שקרה לאותו דגל עברי, שהונף על 'אקסודוס' לאחר שהבריטים השתלטו על האניה והודיחו את דגלה המסחרי, דגל הונדורס, זה סיפור עצוב, אפילו מרגיז: גם את הדגל הזה הוריד קצין בריטי, וגם הוא לקח אותו, 'למזכרת', הביתה. כעבור שנים הציק לו כנראה המצפון, והוא מסר את הדגל לידיד יהודי, איש בית"ר, תושב דרום־אפריקה, כדי שזה יחזירו למדינת ישראל. אבל האיש לא מיהר להחזיר לארץ את שהופקד בידו. הדגל נדד שנים והשתתף במבצעי איסוף תרומות לקרן בית"ר. רק עם עליית הליכוד לשלטון הוא נמסר לידי מנחם בגין, ראש בית"ר שהיה לראש הממשלה. בגין העביר את הדגל, 'למשמרת עולם', למוזיאון אצ"ל, במסגן ז'בוטינסקי בתל־אביב. כל המחאות שלנו לא הועילו. אני, אישית, כתבתי אל בגין מכתב, אבל תשובה של ממש לא קיבלתי ממנו. חיים ברלב הגיש על כך שאילתא בכנסת: 'מן גנראל', ענה לו בגין במזנון, 'אתה תתעסק, בבקשה, בעניינים שלך...'

„נכון", אומר היום מיכה פרי, „היו גם בית"רים על 'אקסודוס', אבל כמותם היו על רוב אניות המעפילים. והלא אין זה מתקבל על הדעת שדגלה של 'יציאת אירופה', הספינה שהיתה לכל הדעות אחד המבצעים הגדולים של 'המוסד' ושל ה'הגנה', ישכון כבוד דוקא במכון ז'בוטינסקי".

במופר של דבר, שני הדגלים שעשו היסטוריה היו שנים ארוכות בשבי, חוזרו בדרך גרודים מפותלת, הביתה, וזה, אחרי הכל, מה שבאמת חשוב.

ראוי לאותו דגל כחול לבן, עטור חמישה כוכבים ומנוקב כוכבים, דגלה של הונדורס, שהתנופף על „אקסודוס" בשהתנהל קרב האיתנים בין צי המלחמה הבריטי ו־4500 המעפילים שהתרו אל המולדת. הוא הפקידו בידי יוסף אלמוג, מנהל מוזיאון ההעפלה בחיפה, המבטיח „למצוא לדגל מקום של כבוד, כראוי לו", במוזיאון שבהנהלתו.

★ ★ ★

ב־18 ביולי 1947, גם לאחר שחדלו שש האניות הבריטיות לירות לעבר של „אקסודוס" והכובשים השתלטו על גשר הפיקוד, עדיין נמשך מאבקם של המעפילים. בשעת המאבק

„אני קטן ומוזר, אבל גדול ומטורף" – מכריז על עצמו ג'וקי

„צילומי הסרט שלך", אמר לברקן, „יהיו בטבריה ויסתימו בתוך שלושה חודשים. אתה מתלבט באהבתך לשתי נשים וצפויים לך משברים בתחום המשפחתי". ברקן, כך סיפרו, כמעט נפל מהכסא מרוב תדהמה. לגאון הכטיח ג'וקי שיתותן עם חברתו, עינת ארד, בתוך שלוש שנים, „אבל", הוסיף, „תיזהר כי היא שתלטנית, אף־על־פי שאינה נראית כך". אחר־כך אמר לגאון שבעתיד הרחוק יותר יחזור בתשובה. אורי זוהר, שים לב.

כצפוי, ישנם כאלה שאינם מאמינים לג'וקי, מנסים להסעותו ומעמידים אותו במבחן. ג'וקי כפרטרוט את תיאור בגדיה התחתונים. אל אחר נינש, לחץ את ידו ואמר: „אל תראגו, אשתך תהיה בסדר. היא תלד בקרוב ויהיו לכם ארבעה ילדים". עוד האיש המום מהמידע המדוייק וג'וקי איחל לו הצלחה בקורס הקצינים שהוא עתיד לצאת אליו בקרוב. מיותר לציין שמעולם לא נפגשו השניים קודם לכן.

גם שני כוכבים פופולאריים, שלפחות אחד מהם קשה למתוח בתיחות, נפלו בשת קריאת מחשבתיו של ג'וקי: יהודם גאון ורחדה ברקן. השניים שהו בטבריה זה לא כבר הובלו אל ג'וקי. הוא לחץ את ידיהם התחיל „להפגיר".

„אני קטן ומוזר, אבל גדול ומטורף" – מכריז על עצמו ג'וקי

„בלומי הסרט שלך", אמר לברקן, „יהיו בטבריה ויסתימו בתוך שלושה חודשים. אתה מתלבט באהבתך לשתי נשים וצפויים לך משברים בתחום המשפחתי". ברקן, כך סיפרו, כמעט נפל מהכסא מרוב תדהמה. לגאון הכטיח ג'וקי שיתותן עם חברתו, עינת ארד, בתוך שלוש שנים, „אבל", הוסיף, „תיזהר כי היא שתלטנית, אף־על־פי שאינה נראית כך". אחר־כך אמר לגאון שבעתיד הרחוק יותר יחזור בתשובה. אורי זוהר, שים לב.

כצפוי, ישנם כאלה שאינם מאמינים לג'וקי, מנסים להסעותו ומעמידים אותו במבחן. ג'וקי עומד במבחנים הללו בהצלחה. גם המאמינים וגם האפיקורסים כבר יודעים היום שהצלחתו של קורא המחשבות מטבריה עולה בספק. ג'וקי לא הוציא מחידון לתחזיותיו, אבל הוא אומר שביקור אצלו, שנמשך בין דקות ספורות לשעה שלמה, דומה לביקור אצל רופא ולפיכך גם לו מגיע תשר קטן.

מי שהבי מרוצה מכל העניין הוא אברהם, בעל בית־הקפה „לה ג'נאו" ברחוב הגליל במבריה. מעולם לא פרחו עסקיו בפי שהם פורחים כיום, בזכות האיש הקטן־גדול שיושב אצלו.

מבשף כיס ברחוב הראשי

מאת שמעון ויים

„אני קטן ומוזר, אבל גדול ומטורף" – מכריז על עצמו ג'וקי

ביתהקפה „לה ג'נאו", ברחוב הראשי של מבריה, הוא באחרונה מוקד משיכה למקומיים ולמטיילים באיזור. לא מפני שהגיע אליו משלוח קפה מיוחד מבראזיל ולא כשל אטראקציה קולינרית אחרת, אלא בגלל איש נמוך־קומה, שחרחר, בעל שערות שחורות ארוכות ומכנה גוף מנפני, שקוראים לו ג'וקי או בשמו הרשמי רחמים טירם. טירם־ג'וקי הוא מגיד עתידות. הוא לא חבר בשום אגודה וגם לא מועסק מטעם ביתהקפה במקצוע הזה. פשוט,

טבריה

הבי הכשרון, שנרפכים אל־אל למקצוע. בתחום הזה, יודעים הכל, מי שקולע למטרה נחשב למקצוען.

אולי ילדותו הקשה וטיפורחייו של האיש בן הארבעים הקנו לו את הכוחות העל־אנושיים ואולי אלה היו בו מלידה אך הוא לא בילה זאת עד כה. כך או כך, ג'וקי מהסס את תושבי טבריה. הוא מצלית, כמי שטוענים „לקוחותיו", לתאר כמעט בדיוק את תולדות חייהם ואף לשרטט להם תחזית עתידית. שמע הצלחותיו עובר מפה לאוזן ברחבי העמק והגליל. היום כבר עומדים בתור אצלו לא רק טבריינים, גם עפולאים, צפתים, קיבוצניקים וכל מי שארכפת לו עבר ועתיד.

ג'וקי מגדיר את עצמו בנימה קלה של לעג „מבשף כיס", על שום קומתו הנמוכה. ביתר רצינות הוא אומר: „אני קטן ומוזר, אבל גדול ומטורף". הוא נולד בחדרה למשפחה מרובת ילדים. ילדותו עברה עליו ללא הדרים – השניים מתו בנסיבות טראגיות. הוא גדל בין אחיו ואחיותיו, אך כבר מגיל צעיר הבחינו הכל בי מדובר בנידוד פרא. בית־ספר ולימודים מסודרים לא היו רשומים ביומנו. לעומת זאת עבר בהלוקת זכל אורגני בשורות הארוכות ונישון משאריות אשפה. לפני כשנתיים נפטר אחיו בקריתשמונה. הוא בא לשבת שבעה ונותר עם ניסתו ואחייניו.

לראשונה הגודע לכוחותיו העל־טבעיים – הוא מספר – כשידידה שלו מתה בעת לידת תינוק משותף לשניהם. הוא יודע שמראהו החיצוני מבהיל משהו ודוחה לא במעט, ושרבים רואים בו תמהוני ומסכן, אך זה לא מפריע לו. „אני מטורף ויחבר", הוא אומר ומציין שמעולם לא עשה רע למישהו. „אני נראה מכוער במו קוף, קטן בגובה, אבל גדול במחשבות". טבריינית אחת, שעברה ברחוב, שמעה מפיו

כפרטרוט את תיאור בגדיה התחתונים. אל אחר נינש, לחץ את ידו ואמר: „אל תראגו, אשתך תהיה בסדר. היא תלד בקרוב ויהיו לכם ארבעה ילדים". עוד האיש המום מהמידע המדוייק וג'וקי איחל לו הצלחה בקורס הקצינים שהוא עתיד לצאת אליו בקרוב. מיותר לציין שמעולם לא נפגשו השניים קודם לכן.

גם שני כוכבים פופולאריים, שלפחות אחד מהם קשה למתוח בתיחות, נפלו בשת קריאת מחשבתיו של ג'וקי: יהודם גאון ורחדה ברקן. השניים שהו בטבריה זה לא כבר הובלו אל ג'וקי. הוא לחץ את ידיהם התחיל „להפגיר".

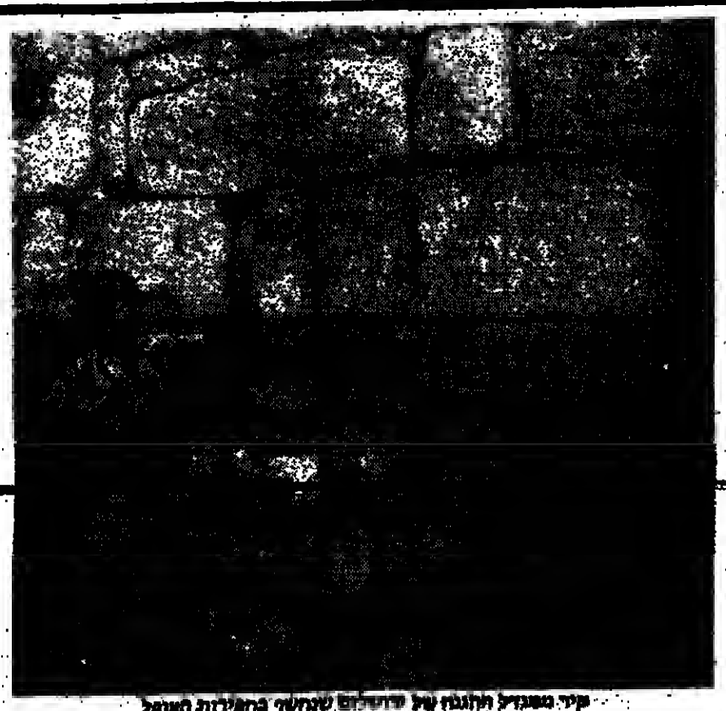

עיר מגדל חזקנו של ירושלים שנחשף בחפירות השנה

מות אחימעץ

היום נפתח רשמית בירושלים הרובע ההרודיאני העתיק, וכו מוזיאון ואוהל לארכיאולוגיה. מקומו מתחת לבניני ישיבת הכותל. בטקס ישתתפו נשיא המדינה, שרים ואישי ציבור וכן התורמים, בני משפחת וואל. בחפירות שהתקיימו בשנים 1969–1983 ברובע היהודי, בהנהלת פרופסור נחמן אביגד, נתגלו שרידי רובע מגורים בעיר העליונה של ירושלים מתקופת בית הורדוס (37 לפני הספירה עד 70 לספירה).

היה זה רובע של משפחות מאמולת ירושלים, שהקימו את בתיהן בשיפולי הגבעה מול הר הבית. על אמירות הרידים מעידים בתי המידות המרוחים, שהיו מעוטרים בטיח מסייד (סטוקו) וברצפות פסיפס צבעוניות. בבתים היו חדרי אמבט ומקוואות טהרה, ונמצאו בהם רהיטי אבן (ביחוד שולחנות), כלי־בית מאבן, מוצרי

ארץ חמדה / צבי אילן

מותרות, חפצי נוי וכיוצא בזה סממנים של חיי רווחה ושל תרבות דיור ברמה גבוהה. רובע המגורים המשגשג הזה נהרס עם חורבן ירושלים כידי הרומאים, בשנת 70 לספירה.

לאחר חשיפת השרידים שוקמו החריטות, בפיקוחו של פרופסור אביגד, שמשלחתו חשפה את כל שאר האתרים הקדומים ברובע היהודי. הממצאים הקטנים כגון לחצונה במריאון אמר אף הוא, במתפר הגדול של בניין הישיבה. עדות בסוכות, כאשר רבבות יעלו לירושלים, בהם משתתפי כנס החברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה, הוא נפתח לביקורי הקהל הרחב. פגינת־חן עתיקה נוספה לאתרי ירושלים הקדומה שמפתחת החברה לשיקום הרובע היהודי.

מצבת יחוסעקיר

בדרום איטליה נתגלתה כתובת עברית חקוקה על גבי מצבת־קבורה שעליה המלה „אחימעץ". לדעת החוקר יוסף רופא מרמת־גן זוהי מצבתו של אחימעץ בן פלמאל, ההיסטוריון המשורר העברי בן המאה הי"א, בעל „מגילת יוחסין" המפורסמת, שמת בעיר אוריה שבאיטליה הדרומית. המגילה מתארת את תולדות המשפחה שממנה יצאו במה מנהיגים של יהודי איטליה. היא נגלתה בסוף המאה הקודמת וזכתה לפירסום מרבי בחוגים אחרות.

לפני זמרמה שלה פרופסור קולאפמינו, מאוניברסיטת באר שבדרום איטליה, ליוסף רופא, שהוא ספרן במקצועו ופירסם כעבר מחקרים על כתובות עבריות מימי הביניים באיטליה. צילום של כתובת בעלת חמש שורות, שתחילתן וסופן חסר. קולאפמינו ביקש מרופא לנסות ולפענח את הכתובת וכן להשלימה. רופא מצא שהשם אחימעץ נדיר ביותר. הנפטר היה חשוב ומכבד, כי הושו אותו בכתובת למשה רבנו, הגם הגיל הרשום כמקוטע בכתובת מתאים לגילו של אחימעץ, שמת והוא כבן 36. הנוסח המשוחזר, בהשלמותיו של רופא, הוא הזה: „פה מצבת איש אחד ברמי ימיו נלקח־והוא כן שלושים ושמונה שנה/ וינוח וימת ויאסף (והוא) צעיר מהיר בשכלה אחימעץ, אבל גם נאמן לה' היה, במשה עבדו. על כן מת בנשיקה".

רופא שלח לאחרונה מאמר על הכתובת, שהיא בעלת חשיבות כארכיאולוגיה ובהיסטוריה היהודית של ימי הביניים, לכתב־עת מדעי.

חן במדבר

המפעל השנתי למיפוח הארץ ולהכרתה, על־שם יוסי יפה, ייערך השנה במדבר יהודה ולחוף ים המלח, מטעם תנועת המושבים והחברה להגנת הטבע, בריכוזו של בית־ספר עין־גדי. במשך חמישה ימים יעסקו מאות בני מושבים בשמירת טבע, בטיפול באתרים עתיקים ובהכרת הסביבה. חצי יום יוקדש לעבודה, ומחציתו השניה – למיולים. בין האתרים שיטופלו – בריכת אגירה עתיקה מעל בית־ספר שדה עין־גדי, ניקוי בחל משמר, שיפוץ שביל בחל אוג, תיקון מעלה משמר הדרומי, טיטשוש קיצוחים בשביל הנחש שבמצדה וניקוי המחנות הרומיים, טיפול בחל בוקק ובסביבתו. מפעל הנצחה ראוי לשבח – ראוי לזכרו של יוסי, תרומה לנוף ורכישת ערכים בעבודה ממשית של בני הדור הצעיר.

אדמי הנשיא

היום בצהריים יסע נשיא המדינה, חיים הרצוג, ארז בשורת נשיאי ישראל במצא, בחצר בית־הכנסת ארזה. זה מנהג יפה של הקרן הקיימת, בשורה, נטעו ארזים כל הנשיאים, מלבד הנשיא הראשון, חיים ויצמן. ראשיתו של המנהג ב־1898, עת נטע הרצל ברוש, שנחשב כארז, במצא, כתבר הארכי ברוחה. במלחמת העולם הראשונה נדעו פורעים את העץ ונחתר ממנו רק גדם. בס"ו בשבט 1922 נטעו סביב הגדם הסמלי מאתיים עצי אדן, הנמצאים עתה בחצר בית־הכנסת. נטיעת הארז היום קשורה בעבר ציוני רב – זה העץ הראשון שנטעת קק"ל בתשע"ה, ראשית פתיחת עונת הנטיעות לאחר שנת שמיטה, מראשוני הארזים של שנת הארבעים למיינה. הארדע משותף לקק"ל ולקופת חולים. ושהנטע הרך יגדל ויפרח ולא יינזע לעולם.

שני המפלסים של שוק פארס

מאת דני צדקוני

בימי השלטון העותרכי חיו בעזה 18,000 איש. כיום, לאחר עשרים שנות שלטון ישראלי בה, מונה אוכלוסייתה 230,000 נפש, אך חלק ממוסרותיה ושירותיה הם עדיין ברמה של ימי השלטון העותרכי. פרויקט שיקום השכונות הציוני לא הגיע לעזה. אך לאחרונה, הודות

עזה

לעזרה ערבית ירדנית, נעזרת כעיר הצפופה הזו הזקוקה לשיפורים באיכות הסביבה והשירותים.

אחד המקומות „העתרכיים", שנשאר בעיר כפי שהיו לפני מאה שנה, הוא בית־המסחרים שבעיר, בדרך לחאן־יונס. שני הרחובות שלו אינם ברוחב חגינה של הינינה. אבל בעזרת אלה, ארגון הסיוע האמריקאי „אנידה", וכספים שניים ראש העיריה לשעבר רשאר אישאוה במדינות ערב, ושהוקפאו בבנקים ערביים בחו"ל, יוקם באיזור התעשיה החדש בשייח' עג'לין. שמדרום לעיר בית־המחרים מודרני, בהטקעה של מיליון וחצי דולר. בעזרת אותם גודמים סטיימים בימים אלה גם בחאן־יונס בניית בית־המחרים חדש. אגב, השחיטה המוסלמית אינה שונה בשיטתה מן היהודית, אם־כי כדי להקל על סבלם של בעלי־החיים המיועדים לשחיטה בידדן, נוהגים לאחרונה בבית־המסבחים של רבת־עמון להמם בחשמל את הבקר ואת הצאן לפני שחיטתם. איטאם אישאוה, מנהל המשרד העזתי של „אנידה", אינו יבול להכחיש שבשני בתי־המסבחים החדשים יינהגו במידת חסד רחמה בבעלי־החיים המסכנים.

גולת־הכותרת של תוכניות הפיתוח החדשות תהיה הלחת שוק פארס במרכזה של עזה בשוק מודרני, כיאה לעיר שסמלה הוא ציפור החול הפלאית הקמה שוב ושוב מאפרה. אם התכנית התבצע, יושקעו בה, לפי האומדן, כשבה מיליון דולר.

שוק פארס, שלא הייתי ממליץ לישראלים, להתקרב לסביבתו – מסעמי בסחון אישי – אינו יצירה תורכית. הוא משהו „זמני" שהקימה עיריית עזה כבר בתקופה הישראלית, ב־1975. בעזה פעלו לפנ"כן, עוד מזמן התורכים, שלושה „האנים". ככל אחד מהם התנהלו כמה עגפי מסחר. ה„האנים" הללו כבר לא ענו על צרכי המסחר, ובעידה החלט לנצל את השטח הפנוי שכבר הרחוב הראשי עומר אל מוכתאר, שבחורף נהפך לבצה. בשוק פארס פעילים במאתיים בעלי עסקים קבועים בכל עגפי המסחר – ירקות, דגים, בשר, לבוש, מוצרי פח ופלאסטיק, וכל מה שאתה מבקש בשוק רב־גוני. השוק הזה היה, בשנים הראשונות של הכיבוש, אטראקציה גדולה לתושבי הערים והמושבים בדרום, וגם לתושבי מקומות רחוקים יותר. הכל נהרו אליו, וקנו כו כ„חצי המחיר", מכל הבא ליד. כלמו כין לקוחותיו עקרות־בית יהודיות, שלא חששו לעלות על אוטובוס ולנסוע בימי רביעי וחמישי לעזה לקניות. בינתיים עשה הטרוד את שלו וישראלים מעטים בלבד מסתכנים כיום בקניות בשוק. לפי התוכנית יוקם במקום שוק רב־מפלסי. המפלס התחתון ישמש מתחנת המוניות המרכזית של עזה, המפלס השני – בשוק קמעוני. השוק הסיטוני יועבר משוק פארס לאותה שייח' עג'לין, שם הוקצה לו שטח של 26 דונם.

פתיחת שוק אור, „שוק הדגים" שמדרום לגמל עזה, שהוקם בסיוע קרן הפיתוח של אר"ם, התעכבה בגלל מחלוקות על זכויות ההחכרה בין האיגוד והעיריה. התוכנית הגדולה יותר בקומפלקס הזה היא הקמת מעגן לסירות הדייגים ליד השוק הזה, על־ידי בניית גלים בניצב לאחר משני מזחי הגמל. כיום מחזיקים הדייגים מרקמורים רבים לגרירת סירותיהם לחוף, מה שגורם בלאי ומיקר את עלויות הדיג. בינתיים, עד שאר"ם יבנה גמל ויג בעזה (בזמנו הועידו את הגמל בעזה להיות, בטא היום, נחניה של גמל יסתיכני לממלכת ירדן בהסכם שלום) גידד הממשל הצבאי בתיל שטח בחוף, שרק ממנו יוכלו הדייגים להפליג לים, תחת ביקורת, ושבו יחזכו סירותיהם.

אחת הבנות מכספי הסיוע הירדני לרצועה היא אגודת הצדקה, שבראשה עומד ראשד אישאוה. העבדת הכספים וההמלצות על חלוקתם נעשים בעצם דרך נוף זה, המקיים למעשה את הקשר הבלתי־רשמי בין עזה לירדן. האגודה תבצע בקרוב בכספ הזה במה פרוייקטים, כמו בניית מבנה חדש לבית־הספר „כרמל", השוכן במבנים בלתי ראויים. כן הקים לעצמה בניין מתאים ליד האוניברסיטה, במקום המשרדים. השכורים שיש לה ליד הקונינו בתוף הים. גם אגודת „ידידי החולים" הוולתטארית, המגישה טיפול רפואי חינם לתושבי העיר, הזכה במרפאה. עוד בתוכניות: בניין חדש ל„עזה קולג'", שהוא אחד מבתי־הספר התיכוניים הותיקים בעיר.

هكذا من الاصل

هكذا من الاصل

שלושה נהרגו בכביש דימונה־סדום בהתנגשות חזיתית בין 2 פרטיות

מאת אביר רזנבלום, כתב „דבר"

שלושה אנשים קיפח את חייהם ביום שישי בתאונת־דרכים קטלנית שאירעה בכביש דימונה־מרום. אחת הנוסעות נפצעה באורח קשה והועברה לטיפול בבית החולים „סורוקה" בבאר־שבע.

התאונה אירעה ממרחק לשעה 4 אחר־הצהריים, כקילומטר מדרומית לדימונה כעקומה חדה שמאלה. מכונית שכורה מרגמ „דהייכסו" שנת 87, שנסעה מכיוון דימונה, נסעה מסיבה בלתי־ברורה לנתיב השמאלי והתנגשה חזיתית במכונית שכורה מרגמ „סיאט מלגה" שנת 87, שנסעה מולה. בתוצאה מההתנגשות נהרגו שני נוסעי ה„מלגה", וזו תיירים מאיטליה ושוהר שנמע ב„דהייסמו". צעירה שנסעה עימו נפצעה באורח קשה והגרמו לה שברים באגן הירכיים, ברגליים, בעצמות הפנים וכן חבלות בכל חלקי הגוף. יצוין, כי ארבעת הנוסעים הגרו תגורות־בטיחות.

מעוצמת ההתנגשות, נלכדו הנוסעים בתוך המכונית והיה צורך להוציא למקום צוות חילוץ, שעמל רקות ארוכות. כדי לחלץ את הנפגעים. סמל הביטוי מתחנת רימונה, רחר מלר, סיפר אתמול: „זה היה מראה מזעזע. המכוניות היו מחוצות אחת בתוך השניה. תחילה ניסינו לחלץ את מי שנותר חי מהתאונה. הכחורה הפצועה שלא הדלה לזעוק „כואב, כואב", היתה לוחצה בין הכיסאות. נאלצנו לחתוך במכונית שכורה מרגמ „סיאט מלגה" שנת 87, שנסעה מולה. כתוצאה מההתנגשות נהרגו שני נוסעי ה„מלגה", וזו תיירים מאיטליה ושוהר שנמע ב„דהייסמו". צעירה שנסעה עימו נפצעה באורח קשה והגרמו לה שברים באגן הירכיים, ברגליים, בעצמות הפנים וכן חבלות בכל חלקי הגוף. יצוין, כי ארבעת הנוסעים הגרו תגורות־בטיחות.

מעוצמת ההתנגשות, נלכדו הנוסעים בתוך המכונית והיה צורך להוציא למקום צוות חילוץ, שעמל רקות ארוכות. כדי לחלץ את הנפגעים. סמל הביטוי מתחנת רימונה, רחר מלר, סיפר אתמול: „זה היה מראה מזעזע. המכוניות היו מחוצות אחת בתוך השניה. תחילה ניסינו לחלץ את מי שנותר חי מהתאונה. הכחורה הפצועה שלא הדלה לזעוק „כואב, כואב", היתה לוחצה בין הכיסאות. נאלצנו לחתוך במכונית שכורה מרגמ „סיאט מלגה" שנת 87, שנסעה מולה. בתוצאה מההתנגשות נהרגו שני נוסעי ה„מלגה", וזו תיירים מאיטליה ושוהר שנמע ב„דהייסמו". צעירה שנסעה עימו נפצעה באורח קשה הגרמו לה שברים באגן הירכיים.

ראיתי".

למקום הגיעו ארבעה אמבולנסים של מד"א שהעבירו את הנפגעים לבית החולים „סורוקה", לאחר שרופא שהתעכב מידחם, קבע את מותם. הפצועה נותחה, אולם מצבה ממשיך להיות קשה.

מופר „דבר" שהגיע למקום התאונה, מציין כי בעקומה זו, המרחקת כשבעה קילומטרים מצפון לבמת־אורון, אירעו בכמתיים האחרונות ממפר תאונות קטלניות. כהן נהרגו לפחות שמתה אנשים. ב־13 באוגוסט 1985 התהפך בקטע זה אוטובוס של „אגד" וכתוצאה מכך נפצעו 41 נוסעים. כתי עכרית, הבעלים של „גרד מתי", הגיע לסקום זמן קצר לאחר התאונה, אכל שלשום „לצערי, אני מכיר היטב את הכביש הזה. אין בו שילוט והוא „מרמה" את הנהגים, שכן אין בעקומה זוות ראיה מספקת. גם נכעות החול לצידי הכביש, מסתירים כמעט לחלוטין את שדה הראיה מהנהגים".

ראש לשכת הנגעה במשטרת מרחב הנגב, רפ"ק יעקב פיכוס, אפר כי זוהי התאונה הקטלנית הדביקה הסבוע בכבישי האיזור. מתאונות אלה בחרבע 6 בבראר ר12 נפצעו. פיכוס ציין כי בשבוע חול הפועד מוהות, קיימת נוכחות מוגברת של שוכרי לכבת הנגעה בכבישי הדרום וכן הוצבו ארבע מכמנות מהירות בין רימונה לסדום ובין סדום לאילת. „המשטרה לא תתפשר עם מי שהגיע נהג שרעבר עבירת נהיגה תוך־כדי נכיעה", אמר פיכוס, „מי שיעבור את המהירות המותרת אפילו בקמ"ש אחד, יוגש נגדו דו"ח". הוא קרא לנהגים להשתמש בתחנות הדלקן המצוות מכביש הערבה, מסדום ועד אילת.

גובשה הצעת חוק להבטחת זכויות עובדים בעת פירוק מפעל

מאת חיים ביאור, כתב „דבר" לענייני עבודה

רעדה ציבורית בראשות אמרים זילוני, מנ"ל יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, גיבשה בימים אלה הצעת חוק להסדר זכויותיהם של עובדים שמשפלים נקלע לכיתים בכסים.

בדעה חברים, בין היתר, אנשי אקדמיה ומשפט וכתם פרופ' רות גרשוני, סגנית דיקן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב, עו"ד אלי מיטל, עו"ד אלי כץ ואחרים.

הצעת החוק התבשה לטכמו העובדה שזכויותיהם של עובדים אינן מובטחות בדרך כלל, בעת שהחברה או המפעל נגיעים למצב של פשיטת רגל או פירוק. מפסיקות של בתי המשפט מתברר שעם הפירוק בכל תוקפו של הסכם העבודה וכגנו הבטחים רבאי לכנות ואי לבטל זכויות רבות המוקנות לעובדים מכח ההסכם.

הצעת החוק נעדה לשמור על האינטרסים של העובדים גם כאשר המעסיק הפך להיות „חדל פרעון", כלומר איכו יכול לעמוד בפרעה חובותיו. לדברי זילוני, חזמת הקיקה אמורה להבטיח שכל עוד מקום עבודה מתקיים, הסכמי העבודה לא יפגעו ויישמר בעבדו של ועד העובדים.

הצעת החוק תונש בקרוב ע"י הדרכים ישראל קיסר ואוה נמיר, עם פתיחת מושב החורף של הכנסת.

„בריטיש אירווייז" ביטלה שקילת מטען לנוסעים בעלי מזוודה אחת

מאת אריה ארד, כתב „דבר"

חברת־התעופה הבריטית „בריטיש אירווייז" לא תשקיל עוד את מטעני הנוסעים, אם יגיעו לטיסה עם מזוודה אחת בלבד. כן והיא הודיעה למטען מדבר.

לפי ההסדר החדש, שנכנס לתוקפו החודש, יתר לכל נוסע להביא למיסה בכחלקת תיירים מזוודה אחת בגודל סקובל, לבד ממטען היד, בלי שים לב לכשקלה של המזוודה. בחלקת הראשונה יורשו בעסקים המחלקה הראשונה יורשו. עמם שתי מזוודות. רק כאשר יעלה מספר המזוודות על המותר אז שגודלן יהיה חריג, יישקלו. במקרה כזה ובאי נוטע במחלקת תיירות ליסול עמו עד 23 ק"ג, בחלקת־עסקים עד 30 ק"ג ובמחלקה הראשונה עד 40 ק"ג. התשלום בעד משקל עודף הוזל מאחוז אחד מן התעריף במחלקה הראשונה לכל ק"ג, ל־0.75 אחוז.

בתוך כך, נמשך הדיון בהנהלת כי.איי. על הגדלת ממפר הטיסות בקו הישראלי בשנה הבאה. ראשי המניף הישראלי כדיים להגדיל טיסה שבועית ומשית נוסח הצלחת החברה השנה. אולם מנהל הסניף אדנסט פלאמיני אומר, כי לא יתלין על הגדלת מספר הטיסות, אם לא תיפתר בעיית הבריקות הבסמוכות בנמל בן־גוריון.

פלאמיני אומר, כי התמשבות הבריקות גרמה בקרן איזורים רבים בהגעת מטוסי החברה, לעיתים עד 90 רקות. מפני שלא כל הנוסעים הספיקו לחיבוק עד שעת המראה. גם זכרות אזרות מתלוננות על התאדבות הבריקות ו„אל־על" אומרת, שכאלה לעיתים קרובות להתיך בלוח עד 40 נוסעים לטיסה. ברי לדייק בלוח־ההסדאות של מטוסיה. הנושא נדון גם אצל שר התחבורה חיים קורפו.

השיבושים כתוצאה מהתמשכות הבריקות הבמחוניות החלו עם העברתן מ„אל־על" לידי רשות שדות התעופה באפריל. „אל־על" לא העבירה את הבדקים המנוסים שלה לדשות וזו נאלצה לגיים אנשים חדשים ולהכשיר אותם תוך בדי עונת־השיא הקיצית. ברשות אומרים, שעם מיום עונת הקיץ יעלמו התורים ולקראת השנה הבאה כבר תיערך הרשות עם מספר נאות של בודקים מנוסים. לפיכך מקוים, כי קשיי הקיץ הזה לא יחזרו עוד.

סוכות שמח בדרום

מאת רני צדקני סופר „דבר" בדרום

בראשון־לציון נפתחו אמש חגיגות „ניחוחי הצירי", שיכללו מופעים בחצר היקב ובחצרות העיר, שבה ייחגגו הערב המרדעב ומרואנן המים בהשתתפות שר התיירות. הגיבות יסכסכו בשלוחות יכי תל־אבדקם.

בפארק הלאומי מאשקלון נפתחות הבוקר חגיגות „הבוצנה" של יבאני מרד־יסטאן־שיסתיבו מרד־כשרות יתקים־היום־ החל משעת הבוקר עד חצות והפנינג „הגנב שעבר לשלום", שיסתיים בהופעתו של הזמר אנריקו מסיאס ומיטב אמני ישראל ביניהם שושנה דאמרי, אריק לביא, להקת „משינה" ואחרים, באמפיתאטרון שהוכשר לקליטת 30 אלף איש ליד העיירה.

ביום שלישי ייערך באשדוד „יום יהדות גרזיה". כפי שנמסר, יופיעו בחלק מהאירועים הנ"ל, ראש הממשלה, שרים ואחרים. ברצועת עזה תערך היום הצעדה המסורתית לזכרו של מושל הרצועה תא"ל יוסף לוגן ז"ל. הצעדה תהיה בתחומי נוש קטיף (איזור התיישבות היהודי). באשדוד תיערך מחרתיים, חוץ מהאירוע הגרודני אליפות הפסנתר ומשחק בכדורי מתכת הנפוץ בארצות הברית ובמקומות אחרים בעולם, בשם „בוצ'ה".

„דן" הזמין שלושים אוטובוסים מפרקיים

מאת אריה ארד, כתב „דבר"

30 אוטובוסים מפרקיים ראשונים הזמנו בימים אלה עליידי קאופרטיב „דן" במטעל הדרכבה „הארגז" מגרמניה, כי בעשור הבא יהיו האוטובוסים המפרקיים 25 אחוז מכלל צי האוטובוסים בארץ.

כל אוטובוס כזה יעלה רבע מיליון שקל. מחצית מסכום זה יוצא בארץ. ייצור 30 האוטובוסים יימשך המישה חודשים.

באוטובוס המפרקי 140 מקומות כהשוואה ל־85 באוטובוס המקובל כיום. הוא מצוייד במנגנון היגוי אחורי, המאפשר לו לעבור בכל הרחובות, שבהם נוסע האוטובוס המקובל היום, לטרות אורכו. האוטובוס המפרקי מקובל בשורה ארוכה של מדינות באירופה.

ירידה במספר היעלים

מאת אמיר רזנבלום, כתב „דבר"

בסטירת הצעלים השנתית שערכו בימים אלה אנשי רשות שמרות הטבע במרכז יהודה, נמנו 670 יעלים. זוהי ירידה במספר היעלים באיזור בהשוואה לשנת 1986, בהמלצה נמנו 756 פרטים ובהשוואה לשנה שקדמה לה, בהמלצה נמנו 830 פרטים.

מנהל מחוז הדרום של רשות שמרות הטבע, שמואל שפירא, אמר כי אוכלוסיית היעלים בעולם נמצאת בסכנת הכחדה. בישראל חלה עליה משמעותית בשיעור היעלים, חוץ היריזה היחסית בסספרם בשנים האחרונות, וזאת הודות לשיפור באחזקה ובטיפול בשמורות הטבע שלנו", צין שפירא.

בשבועות הקרובים תיערך מפירת יעלים בשמורת מצוקי־צין (עין עבדת), בסכתש רמון והר הנגב הגבוה ולשם כך יסתייעו מפקח רשות שמורות הטבע בסוסי, שיקל על המלאכה ויאפשר ריזק מירבי בספירה.

מחרתיים מירוץ מסכם באשקלון

מאת אריה ארד, כתב „דבר"

מירוץ המכוניות המסכם לעונה זו יישרך מחרתיים משעה 11 לסגי־הצהריים באשקלון. כו בימים יתרוץ במרכז הארץ ממע האופנים בחסות יפזי. כן תיערך מחרתיים תצוגת מכוניות עתיקות בתל־אביב.

מירוץ המכוניות באשקלון בחול־המועד יהיה מבחן להמשך התעניינות הקהל בספורט המוטורי, לאחר שהמירוצים האחרונים זכו בתעניינות מעטה. אם יתברר, שפג העניין בנושא זה, תיאלץ עיריית אשקלון לשקל מחדש את כוונתה לפתח ענף זה כאחד ממוקדי ענף תיירות בעיר.

כמעט אין עוד ספק, כי מישל גרד־זמה בתואר אלוף העונה, לאחר שצבר בקבוצת המכוניות שעד 1,600 סמ"ק 45 נקודות בחמשת המירוצים עד כה, 9 נקודות יותר מהמובילים בשתי הקבוצות האחרות. על המקום השני והשלישי בקבוצה שעד 1,600 סמ"ק יתאבקו פקה ניקנבסקי, שצבר עד כה 17 נקודות, ורוני סטרומסן וגיד בראר, שצברו 10 נקודות כל־אחד.

על הבכורה בקבוצה שעד 1,300 סמ"ק צפוי קרב צמוד בין רמי שוכסובריץ, המרבע עם 36 נקודות, ובין דוחן גלגם עם 28 נקודות. לחיים רוזה, אלוף העונה הקודמת, שצבר 19 נקודות, מובטח בכל הנראה המקום השלישי בכל מקרה.

בקבוצת המכוניות שעד 1,600 סמ"ק סובסות. הבכורה לאלון קידר, שכבר צבר 36 נקודות, 18 נקודות יותר מרוח פריים, התופס את המקום השני. אולם על המקום השני צפוי מאבק עז בין פריים, שלו 18 נקודות, ובין שרון אבר, שצברה 16 נקודות. לאבי אנגל וליאיר פארן, שצברו עשר נקודות כל אחד, אין סיכוי של ממש לקעקע את הצמרת.

„הסיבוב הנחל של פז"

[illegible]

מסע האופנים ייערך לאורך מסלול של 50 קילומטר מהפארק הלאומי בדמתיגן ליער בדשמן. המסע מיועד לנערים בני 16־18 כמגמה לחזק לרכיבה הזרה. למשתתפים ייערך תידון בנושא הזהירות בדרכים ולזוכה במקום הראשון יוענק זוג אופניים.

תצוגת מכוניות עתיקות

בית פורד ביד־אליהו יארח גם השנה את תצוגת המכוניות העתיקות של „מועדון החמש". התצוגה תיערך מחרתיים בשעות 2־6 אחר־הצהריים.

השנה יוצגו 50 מכוניות, ביניהן „מרצדס" משנת 1949, „פורד" משנת 1928, „פיאט" משנת 1928, „מורגן" משנת 1954, „אוסטין" משנת 1934.

דעם בשכונת בבלי בת"א על חגיגות „מנגל" מתחת לחלון

מאת מנחם רהיק, כתב „דבר" בתל־אביב

תושבי רחוב קוקוסקי בשכונת בבלי ובקרחות בתל־אביב אומרים על מעילת מבצעת של „חבורת הפשעים" מעמת לחגיגות בתיהם.

לדברי תושבים, שיגרה, הגיעה לפני כמה שבועות מדי כסבע וכו הבטחה של הגיעה כי לא תתיר לאנשים המגיעים למקום לבצע מלאכה (מנגל) על פחמים לשרות כל אלה, הגיעו כעבר ראש השנה עשרות משפחות והבעיבו אש מתחת לחלונותיהם של תושבי רחוב קוקוסקי הרחוב הנמצא בסמוך לחלון הבית הנמצא בקומה הראשונה. לדברי תושבים, אבי אשתקד כעבר ראש השנה אמר שיגיע אבי הגיעה מעמלה של מסוף „בבלוסטים". שקשקו אמר נגד בבן – מעל לא הוא יסמל הם בנם ומזכות כבעל ה„מנגליסט" שיפעיל. אותם מסוד לאחרי מהרים בכל הרחבי הגיה.

אלמר משפחת מגיעה בימים אלו. הבטחה לסרבן הרא"אבים לפעוק הרשן ולרדים בעצ"ר לעמוד הגיעה בלה.

ח"כ חיים רמון בשאילתא לשר דוד לוי

האם מותר לנאום בסניף של „חירות" על ענייני „חלמיש"?

מאת נתן רזיני, כתב „דבר" בתל־אביב

חבר־הכנסת חיים רמון (מערך) פנה בימים האחרונים לשר המיעון והשיכון, דוד לוי, בשאילתא בנוגע לאפשרות עיריות ובעלי עסקים שערכה חברת „חלמיש" במעונון „חירות" בשדרות ירושלים בתל־אביב, ב־25 באוגוסט 1987.

כפי שפורסם ב„דבר", אירגן הגרי אזולאי, סמנכ"ל חברת „חלמיש" ויו"ר תנועת „חירות" כיפו, אסיפת עיריות ובעלי עסקים בנושא „פיתוח ושיגויים כשדרות ירושלים", מו שעסקה בפריקסים המכוצעים על־ידי „חלמיש". האסיפה התבנסה בסניף הנועת „חירות" כיפו ותנואם המרכזי בה היה יגאל גדיפל, חבר סיעת הליכוד בעיריה ויו"ר דיקטוריון חברת „חלמיש".

ח"כ רמון שואל בפנייה ללוי: א. מה בדעת השר לעשות כנגד הביצול לדעה של מעמדו ותפקידו של מר הגרי אזולאי בסמנכ"ל חברת „חלמיש" לצורך קידום אינטרסים מפלגתיים? ב. האם היה מתיר ליו"ר דיקטוריון חברת „חלמיש", מר גריפל לנאום באסיפת תושבים המזמנת לשאת נאום בסניף הנועת „חירות" בנושאים הקשורים לחברת „חלמיש"?

היועץ המשפטי של עיריית תל־אביב, דוד טלמון, הודיע, כי אינו רואה כל פסול בקיום אסיפת עיריות ובעלי עסקים בסניף פוליטי ובניצול תפקיד לצרכים פוליטיים. בעקבות כך, פנה אריה צוקר, חבר מועצת עיריית תל־אביב, ליועץ המשפטי לממשלה, כדי שזה יבטל את תקפותה של חוות־דעתו של היועץ המשפטי של העיירייה.

מכתבי פיטורין נשלחו ל־150 עובדים במפעל „שרון טקסטיל"

(ע)– מפעל „שרון מקסטיל" בפתחתקוה שבבעלות „האחים קרסו" ייסגר בראשית נובמבר. 150 עובדיו קיבלו השבוע מכתבי פיטורים.

יו"ר ועדת העובדים במפעל שלמה קוחלני מסר כי במפעל מועסקים עובדים מזה הזמן לפני 40 שנה, שעתה יימלטו לשוק העבודה ללא שום סיכוי למצוא להם מקום פרנסה אחר.

לדבריו, מכנים המפעלים לעבוד אף בתנאים קשים ובמשכורות נמוכות של 500 שקל כדי להמשיך ולהתקיים. „המפעל לא נידון לכלייה, ולדעתנו שינוי בהנהלתו יוכל להביא עתיד טוב יותר" – סבר יו"ר הוועד.

מפעל „שרון טקסטיל" עוסק בייצור חוטי בוחנה. מנכ"ל המפעל יגי קרסו אמר כי למפעל מפסיד אין זכות קיום. במשך עשר שנים המפעל אינו מרוויח, ולדבריו, תעשיית טקסטיל בעולם זקוקה לידיים עובדות, מסוג זה שאינו בנמצא באזור זה.

„במשך חמש השנים האחרונות ביסינו לגיים פועלים ולא הצלחנו. חסרים לנו אנשים בכל הדרגות, החל מפועלי־יצור ועד לעובדי ניהול. במשך שלוש השנים האחרונות ונתחלפו במפעל 250 איש והנעבו למצב שהתחלנו להסיע פועלים מאשדוד ומאזורים מרוחקים אחרים", אמר מר קרסו והוסיף: „לפיכך, הודענו לפועלים כי החל מ־4.11.87 ייסגר המפעל וכל פועליו יפוטרו. לדעתי, לכל העובדים שיוצגו בכך תיגמא הענקה חלופית באיחור".

„שקמונה" חובעת מת"אטרון הפסד לכנות את „במה 2"

[illegible]

חמישה יום תכשיטנים

תעשיות מתכות יקרות בע"מ

הודעה

ניתנת בזה הודעה כי

אסיפה כללית רגילה של החברה

תתקיים ביום ג' 3/11/87 בשעה 10.00

במשרדי החברה, ברחוב אלנבי 94 תל־אביב

סדר היום:

1. אישור דו"ח המנהלים ודו"חות כספיים.
2. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.
3. מינוי מנהלים – רוב המנהלים היוצאים מציעים מועמדותם למינוי מחדש.
4. שונות.

יפוי כוח ע"פ תקנות החברה למינוי שלוח, יש להפקיד במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה.
לגבי חליכי האסיפה הכללית – ראה תקנות החברה.

ע"פ הוראת הדירקטוריון
יהודה ברגר – מנכ"ל

פרס העבודה של ההסתדרות ע"ש נמיר

הארכת המועד להגשת מועמדים

בהתחשב בפניות שונות הוחלט להאריך המועד האחרון להגשת מועמדים לפרס ולקובעו ליום

10.11.87

מועצות פועלים, איגודים מקצועיים, מוסדות ומפעלים ארציים מתבקשים להעביר לועדת הפרס, בהקדם האפשרי, את ההמלצות שהניעו אליהם עד כה.
המועד שלהלן הוא סופי ולא תתקבלנה כל פניות לאחר מכן.

עוזי בלוך, יו"ר ועדת פרס העבודה

הודעה לצרכני החשמל

חברת החשמל מבקשת להודיע לציבור צרכניה כי לרגל הופשה מרוכות בתג הסוכות

לא תתקיים קבלת קהל במשרדי החברה מיום ד', י"ד בתשרי תשמ"ח (7.10.87) עד יום ו', כ"ג בתשרי, תשמ"ח (16.10.87) ועד בכלל.

כל השירותים להבטחת אספקת חשמל סדירה ואמינה לצרכנים ולטיפול בתקלות יפעלו כרגיל.

צרכנים החייבים לפרוע חשבונותיהם בקופות החברה (ולא בבנקים), יוכלו לשלם במשרדי החברה בימים:
א' 11.10.87, ב' 12.10.87, ג' 13.10.87, ד' 16.10.87.

לא תתקבלנה הזמנות לחיבורים למערכת אספקת החשמל בכל תקופת החופשה.

אנו מבקשים מהצרכנים להקפיד על תשלום חשבונות החשמל במועדם.

חברת החשמל ועובדיה מאחלים חג שמח לכל בית ישראל

חברת החשמל לישראל בע"מ

אנו מודיעים בצער ובכאב על פטירת יקירתנו

חנה (אנני) וולף

ברבר מועד ההלוויה
נא לטלפן 052-78557 052-77053

צבי חזקי והמשפחה

נפטרה בשיבה

ציפורה לב

ההלויה תתקיים היום יום ראשון 11.10.87
בשעה 15:30 בקיבוץ בארי

בבל וחיה לב
ובני ביתם

ארגון המועצות האזוריות
(של ההתיישבות העובדת)

אבל על פטירת

מנחם רולל ז"ל

בעבר ראש מ"א עמק הירדן
מאנשי הימה בבנין החברה החדשה בארץ־ישראל

ומשתתף בצער המשפחה וקבוצת מבדה

הננו מודיעים בצער רב על פטירתו בשיבה טובה
של ראש משפחתנו

אברהם זדנוביץ ז"ל

ההלויה תתקיים היום יום ראשון י"ח תשרי תשמ"ח 11.10.87
בשעה 13:00 בבהריים בבית העלמין מטולה בפתוחתקוה

המתאבלים:
אשתו לאה
בנו וכלתו אלכס ותמימה סדן ובניב
בנו וכלתו אריק ואיילה סדן ובניב

ישבים שבעה בבית, המגנות פרח הרצל 44 פ"ת.
ההל ממוצאי שמחת תורה

אנו משתתפים בצערם של חברנו

שמוליק שחר ובני משפחתו

במות עליו אביו

אברהם שוורץ ז"ל

הובא למנוחות בערב חג בבית העלמין בכפר־סבא

בית קבוצת שילר

אנו אבלים על מותה של חברתנו

חנה אושפציין ז"ל

ומשתתפים בצערך של בעלה חיים ובני משפחתו.
נילוי המצבה ביום שלישי כ' תשרי תשמ"ח 13.10.87
בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין גליליים.

בורינסקי חנה ושמואל – כפר סבא
ברודרא חנה וזלמן – רעננה
בורשטין גרוניה וצבי – גליליים
ברום רבקה ומרמק – שפיים
ברטל חיים – קיית טבעון
ברמיזה יהודית וצבי – סביון
וולק רבקה וישראל – חיפה
הרמוס יוסל ושלמה – קיית טבעון
וייהלר שרה ושרגא – רעננה
טנרוסקי ציפורה ויהודה – רעננה
יעקובוביץ מבא ויוסף – אפק
מילנר אטה דב – גבעתיים
מנור ברכה ויהודה – קיית מוצקין
ניצן ברכה ומרדכי – חיפה
מלמה יפה – קיית טבעון
מרבר פישל – חיפה
פרגמנט לאה ואשר – גליליים
קלנברג ברכה ויצחק – קיית טבעון
קצובה שולמית ודהל – נקיים
רוזנם בלומה ושרגא – חיפה
שטינדרט חיקה ויצחק – גליליים
שינברג אסתר וחיים – חולון

במלאת שלושים לפטירתה של בתנו

גלי סולימאן ז"ל

נעלה לקברה ביום שני י"ט תשרי תשמ"ח
12.10.87 בשעה 16:30.
בשעה 17:30 התכנסות מעל האוהל.

המשפחה
ובית העיטה

דבר היום

להסגיר

מדינת ישראל משלמת רבית־פיגורים הולכת וגדלה על העיכוב והגמגום בהסגרתו של ויליאם נקש לצרפת. מה שהיה צריך להיפתר במהירה בהחלטה נחרצת של ראשי משרד המשפטים – השר והיועץ המשפטי, כל אחד בתעומו – נגרר חודשים ארוכים וסיבך את הסוגיה בהבטים פוליטיים חשוקתיים. הבטים אלה לא נגלו עם נקש ולא יועלמו עם הסגרתו, אך אמור שרמשים לעכב את ביצוע הצעד המתחייב משאיפתה של ישראל להיחשב למדינת־חוק, הן מבית והן מחוץ, מדינה המכבדת אמנות שעליהן היא חתומה ואינה מניחה לפושעים לחמוק מענש באמתלות שקופות.

הדפתחות החמורה ביותר של הזעת האחרונה, בפרשה זו, היא דחיפתו של היועץ המשפטי לממשלה יוסף הריש מלהסגיר את נקש בלא פנייה נוספת לבית־המשפט העליון, כדי שיהיה לעשות האת למרות פסיקה בתדיון־רבני, כי החשש מעגיחותה של רעיית הפושע גובר על כל שיקול אחר. הדיינים הרבניים גרמו גזק כבד לאמינותם ולשמה הטוב של הערכאה שבה הם משמשים, לאחר שנות דילול באלפי עגונות שלדוע מזלן אינן נשואות לדתה מפורסם. זהו עניינם הכאוב של הנזקקים לשירותי־הדין הרבניים, אך בהתיימרם לשים עצמם מעל לחוק המדינה ולפרשניו המוסמכים, הלא הם שופטי בית־המשפט העליון, המחיגו לעצמם הדיינים הרבניים עימות עם מוסדות המדינה. היועץ המשפטי לממשלה היה צריך להעמידם מייד במקומם, להסגיר את נקש ורק אז לבקש מבג"צ לעגן את עליונותו על הרבנים בפסיקה נוספת. במקום לפעול כך, התמהמה הריש והמתין לחצים נוספים.

לחצים אלה מגיעים עתה משני כיוונים – הדתיים, ולהבדיל הפושעים, משפחת הריש מקבלת הדעות אינם, שבדאי לא ישפיעו על ההחלטה, אך יוצרות אווירה עכורה סביבה. המפלגות הדתיות, המחוזרות בינתיים בנושא התביעה לתודשי הדוד היהודי, אימצו גם את נקש להביבן – שהרי הוא יהודי שרצח ערבי – ונושאות את רגלו, יותר מכל דוחקה מפלגת היומרה הטובלנית, המפ"ל.

קולם של ראשי שני הגושים הגדולים בממשלה, המתחרים מגדים על תמיכת הדתיים, נאלם בסוגיה זו, זו תופעה מצערת, המצטרפת לשאר ההבטים המחפירים בפרשת נקש. איכות החיים בישראל נפגעת מתופעות אלה, שאינן ניתנות לכימות אך משפיעות על יחסם של ישראלים רבים למדינה ולפוליטיקה. חובתם של נבחרי הציבור ושל בכירי הפקידים לפעול ללא לאות לתחיית הפרצות באמון שרחש הישראלי למוסדותיו ולעקרונות העל שלהם, לא במעט משום הנקשים הנרחבים המנסים להבדיל בינם לבין מי שלא פשע.

חוסיין מנקה הדרך לפיסגה

מאת רן אביזן

לא נותר אלא לראות, אם בכינוס מנהיגי ערב, ברבת עמון בחודש הבא יצליחו הסורים בעם נוספת, לסכל הזלזלה ברבת הטלת סנקציות על איראן

הירדנים פתחו בהכנות לארוח ברבת עמון ב־8 בנובמבר את ועידת הפיסגה הערבית שלא מן המנין, אשר על כינוסה החלט בכנס שרי החוץ ב־20 בספטמבר בתונים. בקריית הספורט על־שם המלך חוסיין, מולך ומוקם מרכז תיקשורת ענקי שיעמוד לרשות עשרות הכתבים שיגיעו לבירת ירדן כדי לכסות את דיוני הפיסגה. כוחות הביטחון הירדניים נערכים לאבטח את המנהיגים ואת המסיבות הנרחבות שיתלוו אליהם.

המלך חוסיין פתח בתוך כך בפעילות מדינית נמרצת לסילוק הקשיים המאיימים העלולים למנוע את כינוס הפיסגה במועדה או להביא על הצלחתה. ראשית, הודה לממשלתו לחדש את היחסים הדיפלומאטיים עם לוב. אלה נותקו בפברואר 1984 בעקבות תקיפת השגרירות הירדנית בטריפולי על ידי המון לובי זועם. שנית, ביקש המלך לטפל בסדוכה ומצוכר של סוריה להשתתף בפיסגה. אם סדר היום של דיונים לא יכלול נושאים נוספים לצד הדיון במלחמת איראן־עיראק ועל הדיון במלחמת המפרץ ובהפסקתה, כנושא יחיד בפיסגה, ותחלש בכנס שרים בתונים, ב־24 בספטמבר יצא חוסיין לדמשק בשיחות שם חזר הנשיא אסד על עמדתו כי השתתפותה של סוריה בפיסגה ברבת עמון מותנית בהרחבת סדר היום של הדיונים וכי בסדר־כנ תעמוד סוגיית הסכסוך הישראלי־ערבי. פרשן ודיו דמשק הסביר כעבור כמה ימים את העמדה הסורית בענין זה באומרו: „ועידת הפיסגה ברבת עמון חייבת להפנות את המשאבים לענים הלאומיים היסודיים של הערבים ולהדגיש מחדש את מחויבותם להחלטות (הכיר־ערביות) הקודמות בענין הסכסוך הישראלי־ערבי. אסור שהפיסגה תגלוש לתהום ההצטרפות לסיכסוך שלא עם האויב של האומה הערבית (קרי: ישראל) המסיח את דעת הערבים ממערכתם הלאומית".

סגנו של הנשיא אסד עבד אל־חלים חדאם נשלח בינתיים ללוב כדי לתאם עמדות עם הקולונל קדאפי לגבי יומת הפיסגה. בתום השיחות בטריפולי פורסמה הודעה שבה נאמר כי גם לוב, בדומה לסוריה, תומכת את ועידת הפיסגה ברבת עמון אם סדר יומה לא יכלול נושאים נוספים לצד המלחמה האיראנית־עיראקית.

בנוסח עמדה סודית־לובית מתואמת זו יצא המלך חוסיין, בתום ביקורו ברמשק, לשליחות בסעודיה ובנסיכויות המיפרץ הערבי, במגמה לשכנע את שליטי מדינות המיפרץ להסכים לכלול בסדר היום של ועידת הפיסגה נושאים נוספים לצד המלחמה בין איראן לעיראק. בתום הסיור מסר מקורות מדיניים בירדן כי מנהיגי סעודיה ונסיכויות הנפט הערביות גענו לדרישה הסורית הסכימו לכלול בסדר היום של דיוני הפיסגה נושאים כגון הסכסוך הישראלי־ערבי, האיום הישראלי בנשק גרעיני, הבעיה הפלשתינאית והמצב בלבנון.

לאחר ביקורו במיפרץ הערבי יצא המלך חוסיין לבגראד. עד קדם לכן מסר מקורות ערביים כי שליט עיראק סדאם חוסיין נתן את הסכמתו להשתתף בועידת הפיסגה.

עתה עומד המלך חוסיין לצאת לסיור במדינות צפון אפריקה כדי להשיג את הסכמת מנהיגיהן להשתתף בפיסגה בעקבות ההצעה להרחיב את סדר היום של דיוניה. יתכן שחוסיין ייפגש למטרה זו אף עם הנשיא ג'ומאייל המתכוון לבקר בקרוב בירדן.

משקיפים צופים שכל המגעים לכינוס הפיסגה יוכתרו בהצלחה וכי בראשית נובמבר ייעדך ברבת עמון מושב מכין של שרי החוץ הערבים לקראת כינוס פיסגת המנהיגים ב־8 בנובמבר.

המטרה המקורית שלשמה החליטו שרי החוץ הערביים לכנס את פיסגת החידוש ברבת עמון היתה לגבש בפיסגה זו צעדי עגישה ערביים קולקטיביים נגד איראן במטרה לבודדה ולאלצה להפסיק את המלחמה נגד עיראק. תרצון לבודד את איראן נבע מאיומיה לפגוע בסעודיה בעקבות מותם של מאות עולי רגל איראניים במכה בראשית הקיץ, ובשל ההתרפה החמורה שולה לאחרונה במלחמה האיראנית־עיראקית, כתוצאה מסיחובה של איראן לאמץ את יחסת הסדר של או"ם. סעודיה, ומדינות המיפרץ הערביות באופן מיוחד חוששות פן ייפגעו אם תתרחב המלחמה האיראנית־עיראקית לשטחיהן. כבר בכנס שרי החוץ הערביים באוגוסט בתוגיס רחקו גציגי סעודיה ומדינות המיפרץ במשתתפים לקבל החלטה ברבר גיתוק היחסים בין מדינות ערב לאיראן. אולם הסורים מנעו את קבלת החחלטה והסוגיה כולה הועברה להכרעת ועידת הפיסגה האמורה להתכנס ברבת עמון.

עתה העלו הסורים את תביעה להרחבת סדר היום של דיוני הפיסגה כדי לסכל שוב קבלת החלטה ברבר הטלת סנקציות על איראן. לא נותר אלא לראות האומנם יצליחו הסורים להשיג מטרה זו פעם שנית.

לקחים מזרח־תיכוניים

מאת גדעון רפאל

מה שהשיגו ראלף באנץ' ב־1949, הנרי קיסינג'ר ב־1973 וג'ימי קארטר ב־1978, בוודאי אינו מעבר להישג ידיהם של הנשיא רייגן ומזכיר המדינה שולץ

ראלף באנץ': מתי מצליח מתווך

גסיון ארבעים שנות ההצלחות והכשלונות של מאמצי עשיית השלום בין ערב לישראל מעיר בבירור, כי התקדמות מושגת רק כאשר הצדדים לסיכסוך מונעים על־ידי רצון פוליטי להגיע להסדר, ולצורך זה מוכנים הם לפתוח במשא־ומתן ישיר במסגרת בין־לאומית נתונה, על בסיס קווים מנחים מוסכמים הדדית וכאשר הם מבכרים דיון־בעיקר על התנגחויות נוהליות וכשהם משלימים עם העובדה כי ועידת שלום לעולם לא תתקיים ללא יחסה גסרצת מבחוץ ושהמו"ס לעולם לא יצליח ללא תיווך מגחה תקיף וחוגן. מובן, כי היציאה לדרך לא תהיה חלקה, להיפך, יהיה זה מסע בדרך התחתים של עליות וירידות, של החיפות וגרידות הדרבונים.

זה שלוש שנים בחצות ירדן, מצרים, ישראל וארה"ב את ההיבטים הנוהליים של ועידת שלום. כל אחת מהן רגועדת בדידה ובדיבה וכל אחת מהן רנה בבעיות הנוהליות שלה עם האחרת, בצדדה זו או אחרת. כולן כאחד מבינות כי בנסיבות הקיימות הממגרת האפשרית היחידה לקיום שיחות דו־צדדיות היא ועידה בין־לאומית בחסות חסש החברות הקבועות במועצת הבטחון, שתבנס על־ידי מזכ"ל או"ם.

שני קשייס עיקריים מעכבים את כינוס הועידה: היעדר הסכם בין חמש המעצמות על אפייה של הוועידה המחלוקת בתוך ממשלתה הנוכחית של ישראל על עצם תכליתה. בועידת הפסגה שקיימה באלבסנדריה בספטמבר 1986 התחייב ראש־הממשלה אז שסעון פרס, בשם ממשלת ישראל, בענין בינוס ועידת שלום ערבית־ישראלית בין־לאוסית. הוא והגשיא מובארק הסכימו ביגיהם שעבודת ההכנה תחל לאלתר.

המשמלה הסוביימית, ברצונה לשקם את המעמד שהיה לה כאחד השוטבינים של ועידת ז'נוה, הציעה עוד ב־1985 לקיים שיחות הכנה בין חמש החברות הקבועות בסועצת הבטחון. אולם בגלל מצב היחסים ששרר אז בין מוסקוה לוואשינגטון, בגלל הפיולוג במתנה הדרכי ובגלל מלחמת לבנון שעדיין לא הסתיימה בעת ההיא, לא היתה אף אחת מן המעצמות מוכנה לגשת לעבודות הכנה לקראת הוועידה.

עכשיו, על הרקע - התזוזה. ביחסי בין המעצמות, כאשר שני הצדדים סופשים מחדש מגיות לדיונות הרשות, הגיע הזמן ששתי הממשלות דיוגו על הוריכים לכינוס הוועידה המתמהמהת. הסבמה כיגיהן על סיבה של הוועידה ועל גהליה עשויה לסלול את הדרך להזמנת הצדדים המשתתפים, לסלק פחדים מוגזמים ולבלום שאיפות בלתי־מרוסנות של אחדים.

מועצת הבטחון לא תצטרך אז אלא לחזור ולאשר את החלטתה מספר 338, הסאיצה בצדדים לפתח במשא ומתן ללא דחיה נוספת, להאציל את חסות הוועידה על חמש הבחותיה הקבועות, להגדיר את תפקידיהן ביחס לשיחות דו־צדדיות ישירות, ולהסמיך את המזכ"ל, בהתאם להחלטה 344, לגקום את הצעדים הדרושים, בהתייעצות עם הצדדים, לבינוס הוועידה וכן „לצייד את מועצת הבטחון במידע באות על ההתפתחויות במשא ומתן, כדי לאפשר לה לסקור באופן רציף את הבעיות הצפות ועולות".

במשלוח ההזמנות לצדדים ייסיב המזכ"ל לעשות אם ידבוק בתנאיס ובנהלים שהוסכמו בין ארה"ב לברה"מ ואושרו על־ידי המשתתפים הערביים וישראל בעת הכנת ועידת ז'נוה בשנת 1973. הללו נמסרו בזמנו למזכ"ל באיגרות והת מטעם מזכיר־המדינה קיסינג'ר ושר־החוץ גרומיקו.

התקדימים שנקבעו אז סחוקים את האמונה כי בסו ביחומות הקודמות ברסה הגבוהה, לא יסרבו הצדדים לבוא לוועידת שלום הנערכת בחסות מועצת הבטחון, מכונסת על־ידי המזכיר הבללי ונהגית מתמיבה איתנה של ארה"ב וברה"ס. מה שהשיגו ר"ד באנץ' ב־1949, ר"ד קיסינג'ר ב־1973 והנשיא קארטר ב־1978 בוודאי אינו מעבר להישג ידיהם של הנשיא רייגן ומזכיר המדינה שולץ.

זמן רב מרי בוזכו בהתנגחוחשות רפאים גוהלית. זה שנים לא היה המערך האזורי והעולמי נאות, בפי שהוא ביום, להעתקת הסכסוך הישראלי־ערבי משדה הקרב אל שולחן הדיונים. בביצול ההזמנות ובצעידה קדימה תיבחן המדינאות הבין־לאומית.

לטובת מי הם מתערבים

שמיר מסייע לשיראק נגד מיסראן, ושיראק מסייע לשמיר נגד פרס – אבל פרנץ בקונסנזוס ישראלי הדדני מעמד ירושלים

במישרין או בעקיפין, בהיסח הדעת או בכוונת מכוון – זה מה שעושים שניהם.

שיראק עושה זאת כמעט בגלוי. כמעט כאילו היתה זאת קנונה בין הליכוד לבין הימין הצרפתי שראק שיראק עומד בראשו. יד ימין צרפתית רחבת יד יפין ישראלית. לא לפני שהיד הצרפתית הזאת מגיעה סטירה מצלצלת ללחי הישראלית הכואבת של ישראל, שמאת הפתאים של הליכוד. אמנם, שיראק מגיע כאינטרס ישראלי חיוני המשותף לכל הלקי העם: ההכרה באחדותה של ירושלים ובמעמדה כבירת ישראל. אבל אין דבר אחר, אחר יהיה עשוי להיות מאוכזבים כדי להסכים לוותרות שלום בהשתתפותה של צרפת. מי צריך את הצרפתים בוועידה כזאת? מי צריך לתת לראש ממשלת צרפת ראש שיראק הזמנות להעניק לישראל עוד סטירות לחי? ומפילא, מי צריך בכלל ועידה בין־לאומית? מה ששיראק עושה לנו עכשיו מיזע מסטירות לחי. הדגמה הצרפתית חשובה ומוכרת יותר מהמעשה הצרפתי.

שיראק הוא, כידוע, גם ראש ממשלת צרפת הגם הוא עדיין? פאריס. בראשית המודש הבא הוא יבקר גם במדינת ישראל וגם בעיר ירושלים. אבל לא בעדיות ירושלים, כדי להפגין את אי הכרתה של צרפת באיחוד העיר ובדבקותה של צרפת בהחלטות או"ם על הפרת ירושלים ממדינת ישראל וכינונה כ„גוף בין־לאומי נפרד". זה מה שהיה חסר לנו עכשיו כנקודת מוצא צרפתית להשתתפותה בוועידה הבין־לאומית, חזרה אל החלטת החלוקה של או"ם משנת 1947. מעין בעד התערבות צרפתי לקראת הסיסמה של „אסור ערשאת בענין". הסכמה לכיבוד כל החלטות או"ם בנושא הסיכסוך. מי היה צריך עכשיו את הדרה הצרפתית הנרחבה הזאת? הסיפור התחיל בכך שראק שיראק כמעט שהמיץ את עצמו לישראל לביקור צוללן על ביקורו האחרון של ראש הממשלה יצחק שמיר בצרפת. האמת היא שגם שמיר מגיד לחץ לקיום הביקור כדי להראות לכולנו שאם לשמעון פרס יש ידיד צרפתי, הנשיא מיטראן – גם לשמיר יש ידיד צרפתי, שהוא ראש ממשלה וגם המועמד של הימין לנשיאות צרפת בבחירות הבאות. זה מה שקרא עזרה הדדית מפלגתית ראשית, תוך גרימה הדדית של נזק לאינטרס המפלגתי. שיראק מסייע לשמיר נגד מרס. שמיר מסייע לשיראק נגד מיטראן. גם ישראל וגם צרפת יוצאות גיזוקות.

זה שמעמדה של ירושלים כבירת ישראל נפגע, כנראה לא הוכא בחשבון על־ידי הישראלים. זה שכבר נפגע גם מעמדה של צרפת, כשותפה אפשרית בועידת שלום, גם כן לא נכלל, כנראה, בחיכון הצרפתי המהולל. אבל, זה מה שקורה עכשיו. כבל הנראה, נבר השיקול האישי־המפלגתי הקטנוני על החשבון הלאומי הכולל גם בירושלים של הליכוד וגם בפאריס של הימין הצרפתי.

טעות דומה בחשבון חלה גם בוושינגטון. פעמיים נכשל שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ בהכרזה על „אי התערבות במחלוקת הפנימית בישראל." יש „אי־התערבות" שהיא הישמו של דבר, כמו במקרה הזה. יש „אי התערבות" של עד ראייה ושמיעה לסיכסוך בין שני בני אדם, שפתאום מכריז שהוא לא ראה ולא שמע ולא יודע במה מדובר בכלל. בכך הוא מתערב למעשה לטובת זה שוקק לעדותו. בעיקר כאשר מדובר בעדות מכרעת בחשיבותה. יתר על כן, יש „אי התערבות" של שותף למעשה, המתחמק משותפותו כאשר זו נתקלת בקשיים ובהתנגדויות. לאמיתו של דבר זאת התערבות לטובת המתנגד ונגד השותף. שולץ התערב פעמיים לטובת סטיר נגד פרס, לפי בקשת ידידו מישה ארנס. כאילו מדובר פה בעשיית טובות אישיות לידידים. ועוד על חשבון קידום ותליך השלום. מתר.

הרי האמת היא כי בסטר שנתיים וחצי היו האמריקאים שותפים פעילים לכל הדיונים והחלטות, שהיו כרוכים במאמץ להביא לשיחות ישירות בין ישראל לידדן. זו היתה. המטרה המקורית של התרגיל המסובך. לא שמעון פרס היה זה שהעלה את הרעיון של ועידה בין לאומית בהשתתפות הסוביטיים. וגם לא האמריקאים. אבל במהלך השיחות עם ירדן, גם ישראל וגם ארה"ב שינו את עמדתן המקורית. הן נעתרו לבקשת ירדן ולסיעתיה שאינו היא מסוגלת ללכת לבר למשא ומתן ישיר עם ישראל. ואולם, בשאר בדוד מראש – כניגוד לטענת הכוב של יצחק שמיר – שישראל לא תסכים לנסיבה טטאלית מהשטחים. כדי לקבל הכל יכולה ירדן ללכת לבר. כדי לקבל רק חלק, היא זקוקה לשותפים ובעיקר למסויה סוביטית נגד סודיה ונגד אש"ף. שהרי לכל ידוע שגם סודיה וגם אש"ף תלויות בסיוע סוביטי בראש וראשונה. ורק לחץ סוביטי עליהן יש בבוחו, אולי, להגן על ירדן מפגיהן. האמריקאים קיכלו את הסיעון הירדני הזה והסכימו לו, למרות הסתייגותם משתתף הסוביטים כפתרון הסכסוך. זו עובדה.

ריש עוד עובדה. יצחק שמיר היה שותף מלא לדיונים. כל המהלכים הללו, בניגוד לשמעותיו לאחר מכן. ראגב, בל אדם נבון ובר דעת יכול לשאול את עצמו את השאלה הפשוטה: האם יעלה על הדעת שהאמריקאים יעליבו משר החוץ הישראלי שיחות שהם מנהלים עם ירדן ביחוד עם ראש הממשלה של ישראל? הליכוד יכול לטעון נגד אמינותו של שסעון פרס כל סענה שתוצת השמש. אבל האם יהין הליכוד לטעון שהשגריר האמריקאי תומס פיקרינג ועוזר שר החוץ האמריקאי ריצ'ארד מרפי ועוזר שר החוץ ואם קלוואריזם ושר החוץ ג'ורג' שולץ עצמו היו שותפים לקנונה של הנגאה והולכת שולל בנגר יצחק שמיר, יחד עם שמעון פרס? טעגה כזאת היא ודי פגיעה גסה גם באמת וגם בהגיון הפשוט. אבל, זוהי התמונה המעוותת שיכולה היתה להיווצר בדעת הקהל הישראלית כאשר יצחק שמיר טען שהוא לא ידע כלל על השיחות ההסכמים שהשנו בשיחות הממשכות בין ישראל, ארה"ב וירדן. וכאשר בדגע המכריע הזה, כשהגדות של השותף האמריקאי היתה חיוגית לאישוש אמינותו של שסעון פרס בעיני דעת הקהל הישראלית, הזלים השותף האמריקאי להכריז על „אי התערבות".

לפתע פתאום הפך מאמץ ריפלוסטי לקידום השלום, שנעשה בסשותף על ידי ישראל, ארה"ב וירדן למעין סריבה ישראלית פנימית, מפלגתית ואישית, בין יצחק שסיר ושמעון פרס, שארה"ב אינה רוצה להתערב בה. עם כל הכבוד לאמריקה הגדולה והעצומה, זו אינה „אי התערבות". זו התערבות אמריקאית לטובת הליכוד נגד מפלגת העבודה. ואגב, לא בפעם הראשונה. בבר פורסמו, כידוע, בדבר מחקרים על התערבות אמריקאית כזאת במערבות הבחירות הקודמות. ייתכן מאד שזה מה שיקרה גם הפעם. אבל חשוב לא פחות: זו התערבות שאינה עולה בקנה אחד עם המאמץ לקידום השלום שארה"ב היתה שותפה מלאה בו, לכל אורך הדרך. מעניין יהיה לראות למובת מי ולטובת מה „לא יתערב" שולץ בביקורו הפעם.

בזווית חדה / חגי אשד

כרה בורק ונפל בו

מאת אמנון דנקנר, וושינגטון

בפסילת מועמדו של ריגן לבית המשפט העליון שוב מכיה לו הסנאט בעל הרוב הדמוקראטי, שעם גרבאצ'וב אומנם יכול הנשיא לדבר כשליט שווה זכויות, אבל בבית – הקונגרס הוא הכוח

הכסיון של רונלד ריגן, ערב סיום כהונתו, לחסוף את העתיד ולהחתיד את חותמו סבוע על העשור הבא של חיים האמריקאים, נכשל כשבוע שעבר, עת הצביעה ועדת המרקה של הסנאט ברוב של 9 מול 5 נגד אישור מינויו של רובוט בורק לשופט בית המשפט העליון של ארה"ב.

עכשיו עומדת הצעתו של הנשיא לעבוד למליאת הסנאט וגם שם מסתמן רוב ברוד נגד בורק, ובכך הוא יצטרף למיעוט הבלתי מכובד של שלושה מועמדים מתוך תריסר ב־30 השנים האחרונות, שכניסתם לבית המשפט העליון סוכלה על ידי הסנאט, על אפו ועל חמתו של הנשיא.

בורק היה אמור להטות את כפות המאזניים בבית המשפט העליון לטובת השמרנים. במסר הזה ישבים היום ארבעה ליברלים וארבעה שמרנים. תחילה נראה היה כי דבר לא ימנע בעד בורק מלעטות את גלימת השופט, להצטרף אל ארבעת עמיתיו ולהטות את מסלול הפסיקה של בית המשפט אל הכיוון השמרני. אחרי הכל היה לרובוט בורק שם בפרופסור מכריע למשפטים באוניברסיטת יאל, כמגן היועץ המשפטי המוצלח של ניקסון ופורד וכשופט בבית המשפט לערעורים הנכבד רק בדרגה אחת מזו של בית המשפט העליון. אפילו היושב ראש הדמוקראטי של ועדת המרקה של הסנאט ג'וזף ביידן אמר לפני המיצוי כי אם יזעלה שבו של בורק, הוא יתמוך בו. אבל ביידן גאלץ לבלוע את רבריו לאחר שהתברר מידת ההתנגדות למורק בקרב הקבוצות התומכות באורח מסורתי במפלגה הדמוקראטית: השחורים, ארגוני הנשים, אינוחי העבודים, הקבוצות המטיפות להפרדה קפרנית של הדת מן המדינה והקבוצות התומכות בזכות האשה לבצע הפלה.

קבוצות אלה התאגדו בחודשים האחרונים למלחמה מתוחכמת במועמדו של ריגן, שכללה פרסום מודעות בעיתונים, תשדירי פרסומת בטלוויזיה, הצפת הסנאטורים במכתבים והתאמה על עצומות. לא בכדי. כתביו של בורק הציגו תמונה מפחידה למדי של אחד שהתנגד לכל החלטה של בית המשפט העליון בעשורים האחרונים, אשר הצעירה את ארה"ב קדימה למתן שיווי זכויות לשחורים, לזכות האשה להפלה, להגנה מפני מעצרים שרירותיים וחיפושים, להטרת הגבלות מעל חופש הביטוי. הקטע המרשיע ביותר בכתביו האקדמיים של בורק היתה פיסקה במאמר שתקף החלטה של בית המשפט העליון מ־1961. ההחלטה הגדירה כמנוגר לחוקה חוק שאיפשר הפליית שחורים בבתי מלון ומסעדות על ידי סירוב לשרתם. בורק כתב כי „זוהי החלטה מכוערת במידה שלא תיאמן" ומתנגדיו של בורק נטפלו בה כדי לשכנע כי המועמד הוא בעל פרופיל מחסרי ומשפטי מכוער במידה שלא תיאמן.

מול ההסתערות של המתנגדים הציבו כורק ותומכיו מספר קווי הגנה: ראשית, אמרו כי יש בסה רעות אשר בורק החזיק בהן אך גסוג מהן מאוחר יותר, ועתה הוא תמים רעים עם הקונסנזוס הלאומי, בעיקר לגבי שוויון הזכויות לשחורים. שנית, טענו, כתביו של בורק נכתבו בעת היותו מרצה למשפטים והוא השתמש בחירות האינטלקטואלית שלו כדי לבקר פסקי דין, אולם הוא יודע היטב כי יש הבדל בין כיתת הלימוד לבין בית המשפט. וכך אמר בורק עצמו בעדותו לפני ועדת החוקה: „ברור לי כי בכיתה איש איננו יוצא ניזוק ממסקנה אינטלקטואלית שאליה אני מגיע, אבל בבית המשפט תמיד צד אחד יוצא מפסיד". שלישית, אמרו המועמד ותומכיו: בורק איגו ריאקציונר או גזען, חס וחלילה, הוא פשוט שייך לאסכולה המפרשת את החוקה פירוש חוקני ומתגרת לכך שבית המשפט העליון למעשה מחוקק חוקים ודשים בפסקי הדין שלו על ידי כך שהוא מפרש את החוקה פירוש רחב שדרכו מחדיר בית המשפט

(המשך בעמ' 8)

סקר מכון סמית ל„דבר"

האמון בממשלה וביטול ה„לביא"

מאת חנוך רדפי סמית

המימצא החשוב ביותר של סקר ספטמבר של מכון סמית הוא – לתרחבות תמיכה הציבורית בהחלטת הממשלה להפסיק את פרויקט הלביא. המגבר שיש פער של 20 אחוזים בין אלה שהתריעו את ההחלטה (54 אחוזים) לבין אלה שלא הגריעו (34 אחוזים). היתר, 12 אחוזים, לא הגיבו. רעב. בקרב תומכי מפלגת המערבה, 77 אחוזים תומכים בהחלטת הממשלה ואולם דומה צידוד בה בקרב תומכי „שינוי", ר"צ ומפ"ם, מצד אחר, רק 32 אחוזים מתומכי הליכוד תומכים בהחלטה לעומת 56 אחוזים שהתנגדו לה. המגמות הן דומות בקרב תומכי „המערה", רק בקרב תומכי כהנא היה רוב מוחץ נגד החלטת הממשלה. בקרב תומכי מפ"ל היתה חלוקה דומה לזו שבקרב תומכי הליכוד. תומכי מפלגת הדתיות נטו להמשך בהפסקת פרויקט הלביא.

גיתוח המגמות לפי השכלה (שנות לימוד) העלה, שבקרב מסיימי 13 שנות לימוד ויותר, 65 אחוזים היו בעד החלטת הממשלה, בעוד שבקרב מסיימי עד שמונה שנות לימוד, רק 30 אחוז היו בדעה זו.

שאלה נוספת בנושא היתה: מבין הסיבות הבאות, מהי לדעתך הסיבה העיקרית שהביאה להחלטה לביטול פרויקט הלביא?

התשובות התחלקו כך: „לא יהיה בשנים הבאות די כסף למימון הפרויקט" – 27 אחוזים; „האמריקאים הפעילו לחץ להפסקת הפרויקט מאחר שאינם רוצים לממן אותו עוד" – 23 אחוזים; „לצבא יש סדר עדיפות אחר, להשקעת תעביב הבטחון" – 21 אחוזים; „סכנה לחידוש האינפלציה" – 11 אחוזים; „סיבות פוליטיות־מפלגתיות שונות פנים ישראליות" – 11 אחוזים; אין דעה – 7 אחוזים. כלומר, מעטים סבורים שהפרויקט בוטל מתוך חשש מחידוש האינפלציה או בגלל סיבות פוליטיות־מפלגתיות. לא נמצא פער משמעותי בין הסבורים שגורם ההחלטה הוא מחסור בכסף למימון הפרויקט, סדר עדיפות אחר של הצבא או לחץ מצד האמריקאים. יחסית, תומכי מפלגת המערה נטו להדגיש יותר את חוסר המימון ואת סדר העדיפות האחר של הצבא, בעוד שתומכי הליכוד נטו יותר להבלים את הלחץ האמריקאי ואת הסיבות הפוליטיות־שונות. בקרב תומכי המפ"ל בלטה הנטיה לציין את הלחץ האמריקאי בעוד שבקרב תומכי יתר המפלגות הדתיות בלטה הרגשת המחסור בכסף למימון הפרויקט. בסיכום אפשר לומר, שהציבור חשב שהסיבות להחלטת הממשלה הן ענייניות. לכן תמך ברובו בהחלטה זו. בזכות ההחלטה על ביטול ה„לביא" גולה איפוא הערכת הציבור כלפי הממשלה, כפי שניתן לראות בטבלה הבאה.

השאלה: „האם, לדעתך, מצליחה הממשלה או לא מצליחה בפעולות הבאותה" (בטבלה צוין האחוז של אלה שענו שהיא מצליחה או מצליחה לדבר)

הנושא	מסוף 86 עד 87	אפר' 87	מאי 87	אוג. 87	ספט. 87
טיפול בשכר והכלכלה	73	42	42	57	45	54
טיפול בשכר והחברתי	37	30	25	32	27	28
טיפול בעניני הביטחון	72	65	64	57	60	67
טיפול בעניני חוץ	72	59	41	46	47	56
דעתך הכללית על הממשלה	63	47	32	34	30	48

מן הטבלה אפשר ללמוד שהאחוז של אלה שהשיבו כי לדעתם הממשלה מצליחה או מצליחה לדבר גדל בספטמבר, בהשוואה לסקר שנערך באוגוסט (ערב ההחלטה) ב־10 אחוזים והגיע ל־40 אחוז. שביעות הרצון מטיפולה של הממשלה בבלכלה, בעניני חוץ ובבטחון גדלה אף היא באחוזה: תוספת בשבעה עד תשעה אחוזים. רק בתשובה על השאלה החברתית לא חל שינוי בחדש האחרון. אפשר לומר שמצב יציב נשאר העדכת הציבור לטיפולה של הממשלה בתחום הזה נמוכה.

הציון הכללי שנתן כיום הציבור לממשלה עדיין נמוך מאוד בהשוואה להערכה כלפיה ערב הרשאציה – 63 אחוז חשבו אז שהיא מצליחה או מצליחה לדבר. ניתן אפוא לסכם ולומר שהחלטת הממשלה בנושא ה„לביא" הוסיפה לה במידה מסויימת את אמון הציבור. הבראה לעליה בפופולאריות האישית של שריה, ביחוד אלה שתמכו בהפסקת פרויקט ה„לביא" לאורך זמן, שרי יצחק רבין ומשה ארנס. אשר לשמעון פרס, זו הפעם הראשונה מאז הרשאציה שגדל אחוז החושבים שהוא ממלא טוב את תפקידו. מי בבר נמשכת המגמה, שאנו ערים לה מאפריל 1987, של גידול איטי בהערכה ליצחק שמיר. יש לשים לב לכך, שכל אלה לא השפיעו משמעותית על מידת התמיכה של הציבור במפלגות השונות.

هكذا من الاصل

מכתבים למערכת דבר

הגימלאים זכו לוועדה נוספת...

את אשר יגורנו בא. הנך הוליד עכבר. הנה נתתם סוף סוף הסכם העברה בין הממשלה וההסתדרות ועל אף הדשם הברור על סדר הודעות שפורסמו בכל בלי התקשורת שהגימלאים זכו לתיקון הגימלה בשיעור של 26.7% סכום בין הבדים על מתן סקרנה בגובה של בין 5%–10%.

ידוע לכל, כי ועדה מוסמכת בהשתתפות נציגי האוצר ונציגות השירות שעדכה בדיקה לעומק הגיעה למסקנה, שגימלאי השירות הציבורי זכאים, החל מ־1.10.86 לתוספת שכר של 26.7% בשיעור שחיקת גימלאותיהם בין השנים 1983–1986. במסקנה והמלצה זו כלולה פשרה מרחיקת־לכת, כי בחר להלומין שהגימלאים אשר פרשו לפני 1983 סבלו משחיקה משמעותית יותר. ועדת הכספים של הכנסת החליטה פה אחד לאמץ מסקנות אלה והמליצה על הפעלתו. מליאת הכנסת החליטה אף היא פה אחד מהצעה שרמית שיש להעניק לגימלאים של השירות הציבורי את התוספת המומלצת.

לאור כל האמור לעיל אין שלא, שהודעתם של נציגי הממשלה וההסתדרות, כי נושא הגימלאים מוסכם, הכנה בסיכום על מתן תוספת בשיעור של 26.7%. עתה התברר, כי המדובר הוא בשה"ב בשקרנה של 5%–10% בלבד. כלומר בזריקת עצם עלידי תוספת של כמה עשרות שקלים עלהכים לחדש. ועוד זאת, הרוב הסכריע של הגימלאים יקבל מקרנה בגובה של 5% בלבד, כי רק מי שפרש לפני 1977 יהיה זכאי ל־10%. האם אין בדרך של הצגת הענין (בין 5%–10%) משום הונאה „מתוחכמת" של רשת הקולנוע?

הגימלאים גם „זכו" לוועדה נוספת לבדיקת הנושא כאילו הוא טרם נבדק. יורשה לי לקבוע, כי גימלאי ישראל שבעו ועדות והתמקריות מפתרון אמיתי של בעיית השחיקה, המדרדרת את כבודם לשפל המדרגה. ציבור זה לא היה מיוצג במו"מ ויסבו שם „אשטרופסים". האם יתפקח עיני הציבור המגוע הזה לראות ולהבין, כי לא לאפוטרופסים ולשדולות, המשלמות מס שפתיים הוא זקוק, אלא לנציגים עצמאיים במוקדי קבלת ההחלטות?

בינתיים נתבשרנו, כי ה„כים וכל „יחסני ישראל", הצמודים אליהם יזכו בקרוב לתוספת חדשית של כ־700 שקל, סכום העולה על מלוא הגימלה של מרבית גימלאי ישראל. לאור בשורה „מרגינה" זו כראי לדעת, איך רואות הסתדרות הגימלאים והסתדרות הקובדים הכללית את הסכום העלוב והמחפיר לגבי הגימלאים. לענית דעתי, אין זה מקרה כלל ועיקר. שלא נקבע מועד לסיום עבודתה של „ועדת הגימלאים" לאחר שנזרקה עצם רקבה בביזנם.

שלמה דיאון
יו"ר גימלאי משרד התקשורת
המיזמי הרשויות
הקלסמלנתית לבנות

קביעת תעריף כניסה – גזירה מסוכנת

בניסה חופשית לספריות ציבוריות היא אחד מן האמצעים שבהם חברה ממחיסה את עקרון השוויון ומנסה לשים גבול לאפליה כלכלית. לפיכך, קביעת תעריף בניסה לבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי לבל מי שאינו או תלמיד האוניברסיטה או עובד בה היא גזירה מסוכנת ולו רק מן הפן המבלי שלה, גם אלמלא היה ברור לחלוטין, שהתשלום לא יישאר „סמלי" אם אכן הוא כזה עתה. נקבע שב.שלב זה" התשלום הוא שני שקלים ליום. בקצב זה, מי שנזקק לספריה יום יום ייאלץ להוציא 40 שקל לחודש. ומה יהא השלב הבא? וזה שאריך?

האנשים שיפגעו ביותר מגזירה זו – אותם אנשים הזקוקים לספריה כיום שום אחבים לקרא וללמוד – אינם קהל נרול: בעיכוד במה „שלבים" הם יהיו מתי מעט. קרוב לוודאי, שהכסמים המשגים בדרך זו יבטל ולו מעט יותר מאשר את הוצאות איטום תיהול החסכונות. ואם אכן פעולה זו נועדה להמחיש באופן דרמאטי את שוועת הספריה האוניברסיטה – מצב ביש בהחלט – הרי היא מחפיאה את המטרה לחלוטין. שכן, הנפגעים העיקריים מגזירה זו אינם אמידים ברובם ומשוללי השפעה מוליטית. אם מנוהלי בית הספרים הלאומי אינם רגישים לקבוצה זו, קשה לשער שאלה האתראים לתקציב הציבורי יכיחו רגישות. האם מוסר ציבורי יכל „להתרגל" תוך שהוא רומס את אותם עדכים שנועד לייצגם?

חוזה אבר־יונה, שרה בזק,
אסי דגני, הרסה הסקל,
פרופ' יואל מינץ,
רות פיינר־מינץ,
ד"ר דוד וחזה סולומון,
פרופ' יהושע עמיר,
ד"ר צבי וחזה פיר,
מרי דילור, אסתר קמרון,
רבקה שכטר, אסתר תשבי
ירושלים

השובב

וייצמן שיחק שוב את „השובב" בישיבת הממשלה. הוא השתמש בביטויים כגון: וואלק, תסתום את הפה, אני אנפנף אותך ולבסוף קם המקסמו בפחה מאימת ונינש לאריק שרון.

הניע הזמן, שמיהו יסביר ל„עיר הנצחי" שעבר את גיל השישים את הגיתוך שבהתנהגותו ואת הנזק שהוא גורם למפלגת העבודה לקראת הבחירות הבחקרבות.

נורית אורליה
ירושלים

★

בלהט הויכוח בין וייצמן לשרון נשכחה העובדה, שהמרינה היחידה בעולם שבה הדגים יהודים בגלל היותם יהודים היא מרינת ישראל.

קברניטי המרינה חייבים לתת רשתם לכך ושה שעה אחת קודם.

יצחק לופז
גבעתיים

לא לכלול שנת ייצור

אני מציע שסיטון ממפרי המכוניות לא־לכלול שנת ייצור, כי הרבר גורם לתוחרות למי יש מכונית יותר ורשה בסמל של סטטוס חברתי ואישי.

העניין פשוט ולא מצריך הסברים.

יש הרבה מרינות אשר בהן המספר „שיר" לבעל המבונית להחלפת המכונית באחרת חדשה אי שנה יותר.

הדבר הזה יוציל הן מבחינה חברתית והן מבחינה של חיסכון במטבעות לשם ראוה.

ישעיהו ויסבלום
תל־אביב

תרבות לעמך

אירועי תרבות רבים נערכים אצלנו מ„תנצת הארץ" ו„תנצת הרץ", כמו: להקת „אומסק", הצגת „עלובי החיים", מופע ההצדעה לשייקה אפיד דל ועוד. לא כל אחד יכול לרכוש כרטיס, שמחירו גבוה ביותר ואין ידו משגת, אך הא שחוד תרבות.

לדעתי, צריכה הטלוויזיה הממלכתית לצלם מופעים יחודיים ולשדרם לכל, למען שכולם יוכלו ליהנות, ולא יהיו נחלת יחידים המסוגלים לשלם המחיר.

בת־ציון הפשי
קרית ביאליק

הצגת „סלאח שבתי"

אני מבקש לצרף את קולי לקולות הרבים הנועמים נגד ההצעה לחדש את הצגת „סלח שבתי" על ידי „בימה" בזג הארבעים למרינה. כשעתו, נתנו רוב תושבי המרינה (ואני ביניהם) מהסדירה הדריפה של אפרים קישון שתיארה את קשיי הקליטה של העולים מהמזרח בבעברות, ואת התהום התרבותית שהפריה ביניהם לבין תושבי הארץ הוותיקים. אולם להעלות עכשיו את הצגה על בימת התיאטרון הלאומי כהצגה יוקרתית בחגיגות הארבעים, עלולה לעורר מחדש וללבות שוב את אש הנינודים בין העדות השונות. אמנם חשבנו כי האש כבתה אך מסתבר כי נשארו עדיין נחלים לוחשות...

א. סרומי
חולון

הערות לנושא ה„טרנספר"

סוף סוף מתפתח בדרוד שומבי בעניין! במכתבו של גרשון ריבלין ב„דבר" מיום 3.9.87 „טרנספר נוסח 1937" אנו מוצאים פרטים של הצעות מדויח ועדת פיל האנגלית על עמדת דוד בן־גוריון ואחרים.

בינתיים עברו 50 שנה. קמה מרינת ישראל. המרינה הצעירה קלטה מאות אלפי יהודים מארצות ערב. הגיע התור שעליהן לשחרר לקלוט את יושבי מחנות הפליטים לעבודה פרודוקטיבית לקיומם בתנאיהם הדשה – בדרך, למשל, מי שבע שמחנות פליטים יכולים להתקיים לתמיד כמדה ודשה במאה ה־20 ולא כמדינה ארצי?

יהושע מאיר
פתר רחמן

כהנא תלמידו של אש"ף

אני מבקש להדגיש למאמרו של עוזי בורשטין „כתובת פשיום על הקיר" ו„דבר" 25.8.87.

ובכן מר עוזי בורשטין, הכהניים אינו תולדה מהכיבוש. כהנא למד את התורה שלו שלוש שנים לפני הכיבוש עם יסד אש"ף. המורים שלו היו יאסר ערפאת, נ'רג' חבש, נאדף חוראמה ואחמד ג'יבריל. ה„ספר" שמכנו למד כהנא היה „האמנה הפלשתינאית". אם יש לבן־אדם מורים כאלה ו„ספר" כזה מה אפשר לדרוש ממנו.

ובהקשר לבר, ראוי להזכיר אפיזודה לפני כמה שנים התקימה מסיבת עיתונאים מטעם אש"ף: אחד מהמנהיגים הכריז: שרק היהודים שבאו לפני שנת 1917 – „יורשו להישאר בארץ" וכאשר כתב זר שאל אותו: ומה יהיה עם היהודים שעלו אחר כך? אמר המנהיג: אל תראג – „הרבה מהם לא „יישארו", כלומר: הפתרון אצלו כבר מוכן. ואל נחלל בהבטחות ופתרונות כאלה.

שלמה שטיפמן
אפק

לפני 60 שנה

דיירי מרתפים בת"א

באדר תרפ"ז היו בת"א 221 דירה ובהן 275 חדרים. ישבו בהם 42 משפחות בעלי בתים, 179 משפחות דיירים. בעוד 92 חדרים שב־64 דירות־מרתפים, היו מסודרים עסקים שונים.

קתדרה להכמת ישראל

ורשה. מיניסטר החנוך הפולני קבע קתדרה לחכמת ישראל באוניברסיטה הורשאית. תפקיד המחלקה החדשה – להסמיך מורים לדת ישראל בגימנסיות הממשלתיות בפולין.

הקשר הסטרדי שלא הצליח

פאריס. סוכנות הידיעות „האס" בפרסמה ידיעה ממדריד כי המשטרה גילתה קשר נגד מלך ספרד דון חואן. מרכז הקשר במדריד הוא המתעף בדוב ערי הארץ. נאסרו 18, ביניהם מנהיגים רפובליקאים.

לפני 40 שנה

רכבת בדרך לאיי

לונדון. מתנו של „טיטס" באיסטמבול מטלגרף: ארבע אניות ושתי ספינות מנע נמצאות עתה במימי הים השחור ומהן מעפילים הנוסעים לא"י. האניות הן: פאן כרסנט ו„פאן יורק" שבית קימולן 5000 טון לכל אניה, ושתי ספינות קטנות יותר: „קורנה" ו„פניכס". אפשר שהאניות והספינות מסיעות יותר עשרת אלפים מעפילים.

קריין־בירנס: יהיה אשר יהיה – אנחנו יוצאים

„ושלטון הבריטי בארץ יבוא לקיצו הקרוב ביותר, כלי שים לב לתגובות הדיתים בארם כזם. הצהיר ארתור קרין־בירנס, מיניסטר המושבות הבריטי בשיחה מיוחדת עם סופר סוכנות הידיעות בפלאשרג בראשו.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

חברים מספרים

פרופסור מיכאל אלדסן ורעייתו לאה ערכו בליל־שבת מסיבה בביתם לכבוד חבר, הרי הוא ליבה אליאב ובתמונה, עם בתיהנו נחתן פרס־ישראל תשכ"ח. השתתפו רק חברים קרובים, ובינהם נעמי ויהודי פמילבסקי שחזרו זה עתה מ־שנת שבתון בהרווארד. כ. יחזר עסק שם בבחקר ואילו נעמי קצרה תהילה בתערוכת תבונותיה במיחסים שבמוזיאונים. אך המסיבה הפגם הגנה את לובה, סעליז אבר הכארה כי „אילו הולך פעלו הציבורי בין כל משתתפי המסיבה, עדיין היה דר בו לפרס־ישראל לכל אחד מהם".

תלוי באוירה

הער בי יעקבי ורעייתו הדנית נלה ערכו ביום חבישי בלילה קבלת פנים לבבוד ליידי ראלרי ולורד קוקס – ידידים פעילים ורבי השפעה למען ישראל. אחרי הכבוד הראו"מים הרבים שהזמנו לכבודם לבדו איך אפשר לקיים אירוע מסוכר ומלבב, גם אם קצת צפוף, מבלי להרגיש מנמצאים בדירת סיטון צנועה.

תם ונשלם

הדיסטורין היהודי־הולנדי לואי דה יונג השלים בימים אלה בפעל תיים של 32 שנה ו־26 כרכים – תולדות הלבר במלחמת העולם השניה. מוקדש בו מקום נכבד לטואה היהודית ולקהילותיה בארץ זו. הכרכים הופיעו בתפוצה של 80 אלף לעתר ונמכרו תוך זמן קצר. העיתונות ההולנדית פירסמה פרקים ארוכים מתוכם. דה יונג קבע בחקרו כי בין אחת אחד לשני אחוזים באוכלוסיה ההולנדית תמכו בפועל בגרמניה הנאצית, אך שולל את הדעה שרוב ההולנדים הי גיבורים. אכן הי גיבורים, אולם במיעוט – קבע דה יונג שהוריו, אחותו ואחיו התאום בתו במחנות ריכוז.

שיין

חושבים בגדול

מארגני פסטיבל הסרטים הבינלאומי ה־4 בחיפה, שנפתח בתגיעות רבה באודיטוריום שעל הכרמל, לאחר הפסקה של שנתיים, מבטיחים כי יעשו הכל כדי להמשיך בקיומו. הסנה הם מעניקים את פרס הביקורת הישראלית לבמאים ולשחקנים ישראלים וזרים הטובים ביותר בשנת הקולנוע הטבחית, בחרים את תגלית השנה בקולנוע ומזמינים אורחים חשובים מחו"ל. ביוזמת המארגנים הוקם כסה תקשורת מיוחד כולה פרטית ליד האודיטוריום, בראנה לנציגי „המעצמה השביעית".

אריאלה בארבי

„דבר" אמנם אינו מוכר פרחים אבל יש מי זוכן בתערוכת הפרחים הבין־לאומית בחולון. בצילום: מימ ראש־הממשלה שמעון פרס ליד הזוכן בעת הפתיחה, ובאותה הזדמנות, עם חת שר־החקלאות הנוצרי דר' חסאן עבדול רחמן.

צילום: צבי פרידמן

הכשרון

בטקס קצר וצנוע חולק השבוע פרס בסך 1,000 ש"ח עבור הסיסמה שתלווה מסע פרסום והסברה להעלאת המודעות לקיומו ואכיפתו של החוק להזמנות שווה בתעסוקה. החוק האוסר על אפליה בקבלה לעבודה ובפירסום הצעות עבודה נחקק ב־1981. הסיסמה שנבחרה היא: „הזמנות שווה עיקרון – בעבודה תשוב הכשרון". בצילום אחת משתי מחכרות הסיסמה, דרד לם, בעת הענקת הפרס

צילום: רענן נעמן

מסיבה משולשת

דיסה ברי־שבים קיבלה חיזוק ברכה לבני מיתפי שריר במסיבת הפתעה שהכינו לה בעלה, השוקן שלמה ברי־שבים, והילדים וכל החברים. המסיבה, בפי שהתלונן הבעל, „בערכה במסגרת תגיבות ה־70 ל„הבימה" וה־40 למרינה".

הרפתקאות ברומא

בימים אלה נערכים בצינה־ציטה שברומא צילומי הסרט „הרפתקאותיו של הברון מינכהאוזן", בבימוי טרי גיליאם. משתתפים בסרט יוצתן פרייס המגלם את דמותו של הוריצו ג'יקסון, ורייי קוסר בעוחר של ג'קסון. השניים נידאים בתמונה במציבה מתוך הסרט.

כולנו נכבשים

„אם נחזור ל־2000 שנה לאחור" אמר שנריר אוסטריה בישראל ד"ר אוטו שליינרט, „יתברר, כי לעם היהודי ולעם האוסטרי מכנה משותף: גם אותנו כבשו הרומאים והתורכים". הדברים נאמרו במפגש שהתקיים השבוע בהשתתפות משלחת „שנרירים" ישראלים, צעירים היוצאת לאוסטריה ביוזמת האגודה ליידידות ישראל־אוסטרייה. חברת „נתיבי אוויר אוסטריים" תרשה למטרה זו 25 כרטיסי סיסה.

ברייטון – פולין־שוודיה

בריד'ג'

מאת ארנונה שמאן

תחרות בין פולניה לשוודיה היא „בסטסלר" מבחינת משיכת קהל הצופים. שתי המדינות מתבדנות באופן קבע בצורה כך שהתוצרת ביניהן מעוררת עניין ובצדק. מה דעתכם למשל על היד הבאה:

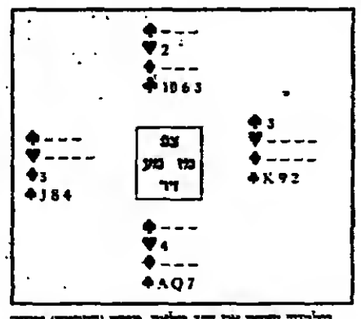

רלקש שיחק את ה־3 קלאב, מזרח (בהכמה) שיחק את ה־9, מלכה מהכרה ומערב זכה במלך, ונאלץ לחזור בקלאב. הכרה ביחס נכונה את מצב הקלפים, שיחק את ה־6 מהיומם, נסך ממזרח הכרה זכה באלוף, והעבירה בדומם הנכונה, הזמה בנצע.

גם בחרד הסנור הביל מערב ב־8 ספייד, והיה צפוי מהלך דומה של משחק אולם להפתעת כולם מחר נולברג השבדי בדרך שונה, מזרח שיחק את ה־10 ספייד, הכרה זכה במלכה, המשיך באלוף ומלך הארב, ושיחק את הנסיך ספייד, מזרח כיסה במלך, אלוף מהכרה ותשיעית ממערב. הבדרה המשיך במלכה הארב, אלוף, מלך ומלכה דיאמונד, וסים בדומם כשהמצב כזה:

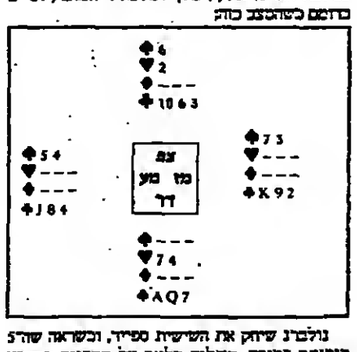

נולברג שיחק את השישית ספייד, וכשראה שה־5 מופיעה במערב, השליך קלאב על הספייד כשהוא מניח לערב לזכות. מערב נאלץ לחזור בקלאב למלא של AQ בדומם ואז לאפשר חתוך והשלכה התחזה בנצע. שני פיתרונות, שניהם ברמה גבוהה והפיתרון הראשון ערוף על השני, אולם השני רומסי יתרון הזה מה שעושה את משחק הבריד'ג' למעניין כל כך.

מאת ארנונה שמאן

מחלקי צפון
פגיעים: כולם
הכריזה:

צפון	מזרח	דרום	מערב
---	---	2 קלאב	---
2* כלי שלים	---	5 הארט	---
4 הארט	----	5** הארט	---
6*** הארט	---	---	---

* מבטיח AK או KKK או KKQ
** שאלה למצב מהארט
*** יש תמתה מהארט שלוף, מלך או מלכה

בשני השולחנות הגיעו לסלם בצורה כבעב דומה. בשני הארדים הביל מערב ב־8 ספייד, בחרד הפעמה ולשלש. הפולני, משך שלושה סיבובים של שלישים, המשיך באלוף ספייד, שיחק דיאמונד להחמם, הרב ספייד בדן, המשיך באלוף דיאמונד דיאמונד נוסף למלך כשהמצב כזה:

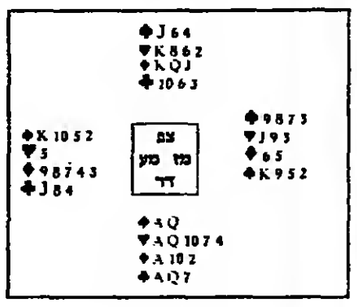

כרה בורק

(המשך מעמ' 5)

העליון לחזיה המשפטית עקרונות חדשים על פי רוח הזמן. מי שרצה קדמה יכול להשיג אותה, אומר בורק, אולם עליו לעשות זאת בחקיקה בקונגרס ולא במתיחת החוקה כדי שתביל גם רעיונות חדשים שכותביה לא שיערום.

עם רוב דמוקראטי בסנאט היתה ההכרעה נתונה בידי הסנאטורים הדמוקראטים ממרינות הדרום. אלה מהודים בדגל את האגף השמרני של המפלגה, אשר פעמים רבות בעת הכרעות בנושאי פנים מצטרפים אל הרפובליקאים. אולם הפעם היתה להם בעיה: בורק עורר רגשות עזים מאוד בקרב השחורים, ותוצאות הבחירות האחרונות לקונגרס גילו כי הסנאטורים הדמוקראטיים זכו בכסאותיהם בשל הצבעה מאסיבית של השחורים עבורם. להצביע בעד בורק היה משול לוותור על המשך בבחירות הבאות. והיה עוד גורם: באורח מסורתי שמור כיסא בבית המשפט העליון לנציג של המרינות הדרומיות. הפעם הוליט ריגן להשר מסורת זו והציעים בכך את הסנאטורים הדרומיים. ימים ספורים לפני ההצבעה בוועדה על מועמדותו של בורק הפיצו מתנגדיו שמועה כי במקרה של ביטול המינוי יפעלו למען הצבת מועמד ממרינות הדרום, זה תרן את גורלו של האיש.

הנשיא ריגן המשיך לדבוק בעקשנות במועמד שלו, גם כשהיה ברור כי הצבעה במליאת הסנאט תחזור על ההצבעה בוועדה: הוא אמר כי מועמדות בורק תוסר „רק על גופתו המתה" והוציד את בורק להשפלה נוספת. השרולה השמרנית, כעסת על הבית הלבן על שנקט טאקטיקה לא נכונה בסמכם על מינוי בורק: הוא עסק בהתנגדות מפני ההאשמות. „יצץ לבורק לתפיע בערותו לפני הוועדה כמעט כחוד בתשובה שהבטיחה להיות ילד טוב ובכך עורר עליו חשד נוסף של חוסר יושר אינטלקטואלי, ונמנע ממתקפת תעמולה שבה היה צריך, לדעתם, להדגיש נקודות המעורלות הרים מיבים אצל רבים: הקפדה על חוק וסדר וריסון ליברליות משתוללת.

מה שברור הוא כי ריגן, המנסה לסיים את תקופת כהנתנו בקושצ'נרו אריר של הישגים מבית ומחוץ – תקיפות במפרץ הפרסי, השגת הסכם לצימצום הזיזמוש הגרעיני והישגים בחזית הפנים – כושל מול הקונגרס. לפני שלושה חודשים יצא למאבק ציבורי בקונגרס כשקרא לציבור לפנות לחברי הקונגרס ולהכריח אותם להנהיג תקציב מאזן. המסע נכשל והציבור לא נענה. בשבוע שעבר כלל הסנאט בתקציב הבטחון הגבלות חמורות על תכניות החימוש של ריגן בעיקר בכל הקשור ל„מלחמת הכוכבים". עתה בא הכשלון של מועמדות בורק. הסנאט הדמוקראטי מוכיח שוב ושוב לנשיא שבעוד שעם בוראצאנו הוא יכול לדבר כשליט שחה זכויות, בבית הבית האמיתי הוא הקונגרס.

מישרת הטיפוס
יעילה פי 3
אלמקס במניעת עששת

תל־אביב
ברדיצ'בסקי – 174 – 222386
אשדוד – קש"ח מכבי – יהודה הלוי 110 – 283010
ירושלים
מרשאן חמסה – הנ"ג 28 – 523191
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
מתחיבקה
כפר גנים – לוחמי הגטו 6 – 9227416
בר־מק – רשבי"ם
הרצליה – ר' עקיבא 11 בר־מק – 782655
קשת חולים כללית – המחבר 25
רמת־גן – 782537
בתים
בני מדים – הבראים 3, מדים – 5515671

אלמקס מוצרי טבע הטבעית פרמצבטיים בע"מ

עדיית חיפה – מפעל מתכות הפיד
הודעה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04'640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965. ניתנה בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
שרביב בע"מ – לאיחוד החלקות 139 – 141 בגוש 11192 ברחוב הנוללת דקר (גבעת־האורנים) למגרש בניה אחד בסטייה מתוכנית חפ/1618 המראה אתם כשלושה מגרשי בניה נפרדים.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לתכנון עיר, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה, בין השעות: 8.00–11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר יעבץ
מנהל העיר

עדיית חיפה – מפעל מתכות הפיד
הודעה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04'640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965. ניתנה בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
שרביב בע"מ – לאיחוד החלקות 183 – 186 בגוש 11192 ברחוב הנוללת דקר (גבעת־האורנים) למגרש בניה אחד בסטייה מתוכנית חפ/1618 המראה אתם כשני מגרשי בניה נפרדים.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לתכנון עיר, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה, בין השעות: 8.00–11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר יעבץ
מנהל העיר

המועצה האזורית הגליל העליון
מכרז מס' 15/87
1. המועצה האזורית מעמידה למכירה את המכונית כדלקמן:
שברולט סטיישן 5 מקום עם מנוע
מס' רישוי 81־362־77
2. פרטים נוספים אפשר לקבל אצל רכז התחבורה במועצה.
3. הצעות יש לשים בתיבת המכרזים בחדר המזכיר עד יום ששי 23.10.87
4. על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מגובה הצעתו. תוקף הערבות יהיה עד 30 יום לאחר תאריך סגירת המכרז.
5. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
6. על הקונה להעביר בעלות ביום הרכישה ולשלם את האגרה.
זלמן נסטר — ראש המועצה

נהג!
עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

עזבון המנוח
אלברט אפרים דיציאן
ז"ל
הודעה לפי סעיף 99 לחוק הירושה תשכ"ה – 1965
נושי הנחלת אלברט אפרים דיציאן ז"ל מוזמנים להגיש תביעותיהם בכתב לח"מ תוך 3 חודשים מיום פרסום הודעה זו. תביעות, אשר יוגשו לאחר המועד, לא יענו.
ב. לנדה, עו"ד
בנתל עזבון
יבנה 9 תל אביב

"משסק" מלמיליאן בלאשון

ביתר"ד ירושלים והפועל ת"א החזירו את הגביע" לליגה הלאומית ■ המשטרה ניגנה "כיסר ראשון" במשחקי סוף השבוע, תחילה ב"וינר" ואחר כך בנתניה ■ שם התחוללה שערוריה של מכידת כדורים לחוד ובלישת קהל לחוד ■ בעלי כדורים הלכו הביתה ובעלי זרוע ישבו בפנים ■ גם המדור הכלי חגג עם שלמה שרוי, שישב בגעצר כשקבוצתו שיחקה ■ את הכתבת המחזור סיפקה ביתר"ד ת"א בנצחונה על מכבי חיפה ■ ב"דרבי" הכרברים שלחו השמשונים את בני יהודה לזרועות אוהדיהם החמוצים ■ 29,000 צופים רפ שערים במחזור הפ

משה גראיני פורץ כסופה לעבר השער הפתוח תקואי

לסטרש הסרים

ביתר"ד ים – מכבי נתניה 1:3

מלימיליאן עצר את נתניה

מאת יעקב הוזיאס

משחרר מלמיליאן מצרי בפשר טוב – לקבוצת ביתר"ד ירושלים אין מה לדאוג. בן חכמה אתמול שוב במשחק הצמרת בין ביתר"ד ירושלים ומכבי נתניה – 1:3 (0:1).

מתח רב שרר במגרש מכבי נתניה. 14,000 הצופים שהצטופפו ביציעים יצרו אווירה מיוחדת ולוהטת. האורחים מעד הכירה נהנו מיכולתו המעולה של מלמיליאן, שעשה במגרש ככל שעלה על רוחו.

המשחק לווה בשערוריה רבתי, לאחר שהשופט החליט, עובריה בן־יצחק, הרחיק בצורה תמוהה את חיים בר וחרץ בכך את גורל המשחק.

פתיחת המשחק היתה שייכת לאורחים, ששלטו במגרש ללא עוררין. בדקה ה־41 הצליחו סוף סוף לממש את יתרונם האיכותי לשער יתרון. מלמיליאן קלס כדור רוחב ובעיטה חזקה לפינת השער קבע 0:1.

בתחילת השלב הראשון ניסו היהלומים לאזן את התוצאה. הם תקפו ללא רוח את השער הירושלמי ועמדו על סף הבקעת שער משווה. אולם בדקה ה־52 נכנס השופט עובריה בן־יצחק לפעולה. הוא קבע בעיטת עונשין בלתי מוצדקת לזכות ירושלים, לאחר שדוקמן הפיל את עצמו. במגרש נוצרה מהומה רבה ודק לאחר שבע דקות נתאפשר למלמיליאן לבצע את הבעיטה. אולם, עצביו של חיים בר נבנן בו והוא קפץ על הכדור עוד לפני ביצוע הבעיטה.

בן־יצחק איבד את מבלנותו והרחיק את בר מהמגרש. רק לאחר חמש דקות נוספות ניגש מלמיליאן לבצע את הבעיטה והתברר שבראי היה לו להמתין, שכן כדורו „סס" היישר לרשת הנבחרת – 0:2.

שחקני עיר היהלומים ניסו להגיב בהתקפות מתפרצות וברקה ה־71 שוב עלה המתח במגרש, לאחר ששלום תקוה קבע בבעיטה מתוך הרחבה 1:2.

הפעם הגיעו השליקים אל כל יהבם על הקרקה וברקה ה־76 עלה הרבר להם ביושר רב: סמי מלכה קלס את הכדור מתוך הרחבה ובבעיטה אריכה מהאוויר לא הותיר שום סיכוי לבלדב – 1:3.

מכבי ת"א – מכבי פ"ת 1:3

הכהנים ממשיכים להלום

מאת שמואל קליגר

לשני 5 מחזורים. קשה היה להעלות על הדעת אפילו התפתחות שכזו: ביתר"ד ת"א בצמרת הבכירה עם מאזן פרשים של סקרנות ושעדיין זכות. הקיר – הכהנים ממשיכים להלום. לא הוסר (לאחר נצחון 0:1). לעומת זאת מכבי חיפה, זאת הקבוצה הנאה מרעבר, עם מאזן שלילי והתעקר, ללא נצחון אחד לדראבון.

המשחק המוקרם באצטדיון ר"ג בכלל לא היה רע. חיפה גילתה יכולת נמוכה בהרבה מהממוצע שהציג לה מנישון בשנים עברה: הבית"רים הפגינו יכולת משופרת בהרבה מהיכולת הדלילה שהצגה בעבר והתוצאה – פשוט די שקל – רוב הזמן עם הדמנויות מצויינות ל־2 הקבוצות להבקיע שערים.

התחלתה דרוקא בישרה סובות למארחי המשחק. אך החלוצים הבית"רים הזריזים לא ידעו לנצל את הריפיון והבלבול הממושך בהגנת האורחים. שם גילה רק השוער מני גרנבורג יכולת מניחה את הדעת.

בהמשך הדעשתו הזוישרים ריבה לתן על השער של ת"א, בעיקר בשל השתלטות קשרי חיפה על מרכז המגרש. אז ראינו את האורח ניר מזרחי „מסמר" ראשון בדי נגיחה מצריך השער ניצל בנס.

מכאן ואילך ראינו יותר ויותר את הלוחי בית"ר. גם מגיני חיפה ראו אותם ובמיוחד את גבם. זו אולי הסיבה שהנשק „הסודי" של הירושלים היה להבעיל שוב ושוב את מכבי בית"ר. שצדו מסש בסיום על שערו של בני גרנבורג. אך ברקה ה־60 לא הזה מי שיוכל להכשיל את יוחן סגן, שקיבל מסירה מגיסן כהן ובעקס במהירות פנימה את שער הנצחון.

הפועל ת"א – הפועל חולון 1:2

ת"א חשפה את כל האמת של חולון

מאת ג.אשר

חמישה מחזורים נוקקה קבוצת הפועל תל־אביב כדי לחזור לעצמה ולגלות חלק מיכולתה המובה, שהביאה אותה בעבר לזכיות בתארים. מי שקבלה מהתעוררות הפועל תל־אביב היתה קבוצת הפועל חולון, שנצחה אמנם 2:1, אולם רק מזל מגע ממנה תבוסה.

אתמול את שוקעי הפועל חולון בגל. הם הפעתו מהגנת חולון ועשו במגרש ככל הדולה על יקום. חולון תקפה פעם אחת כמהלך המשחק ובאותה הזדקפה גם הבקיעה את השער הראשון במשחק.

וחולון היתה אתמול אכזבה אחת גדולה. הקבוצה שיחקה ברמה של הליגה הארצית. השחקנים לא בלטו ולא הוכיחו לבצע מהלך אחת מול הגנת תל־אביב. גם השער שהבקיעו היה מקרי לחלוטין. השוער ביטון, שגויל בהפועל תל־אביב, איכזב לחלוטין.

בדקה ה־15 נגח שבתאי לוי לשער חולון. הכדור עבר את ביטון ואלי כהן, הרכש ממכבי חיפה, הגיע מקו השער. בדקה ה־31 הקשיח שקודקה להחבת הפועל תל־אביב. בן ברוך נגח לשער. הכדור סגע באלתר ותיר פנימה 0:1 לחולון.

בעבור 9 דקות (דקה 40) הקשיח בדשטרית לרחבה. שבתאי לוי המשיך בכניסה למרכז הרחבה ולוגרהמת הכל ודד הכדור פנימה 1:1.

בדקה ה־45 הצליח רפי שמואל להבקיע את שער הנצחון. הוא הניף רגל ב־25 מטר ושלח כדור אריך אל בין חיבודי שער חולון 1:2 לתל־אביב.

המחצית השניה היתה כולה של הפועל תל־אביב. גיל לטראו ובני רוזין, שנכנסו במקום של בדנס ושבתאי לוי, הוסיפו ליכולת של הפועל תל־אביב. בדקה ה־79 הקשיח הרשליקוביץ לרחבת חולון ורפי שמואל נגח בעצמה למשקוף שער חולון. בדקה ה־86 הצליח שימי מכלוף לגרחיק מהקו כדור שנגנח לשערו על־ידי הבלם אלי כהן.

הפועל ת"א – מכבי חיפה 0:1

הנצחון לא שיקף האירועים במגרש

מאת עמי רוזנברג

הפעולה של השוער הפתוח־קואי גדבי מנעה מתבריו אי־נעימות.

במחצית השניה השתנו יחסי הכוחות במגרש. שחקני „אם המושבות" נטלו את היוזמה ותקפו רבות את השער הבאר־שבעי.

בדקה ה־50 הצליח מני בסון לבצל טעות גסה בהגנת האורחים כדי לקבוע נקודה 0:1. הפתוח־קואים המשיכו לתקוף ובדקות הסיום ניתנה לשחקן הרכש דוזן רבינזון הזדמנות נוחה להגדיל את יתרון קבוצתו, אבל הכוחר שגנה חלף סמוך לקורת השער הבאר־שבעי.

הפועל פ"ת – הפועל לוד 0:3

לוד היתה מרוצה מהשלישיה של כפ"ס

מאת חיים לוי

בתום המשחק הזר־צדדי בין הפועל כפר־סבא להפועל לוד – 0:3, נראו דוקא הלוזאים מרוצים מהתוצאה, שכן רק בגנם הם לא כסגו לפחות שבעה שמונה שערים.

קשה מאוד לנתח את אירועי המשחק, כיון שרק הפועל כפר־סבא שיחקה כדורגל. יריבתם שיחקה מעוגה לכל כיוון. שחקניה נבשלו אפילו בפעולות פשוטות ביותר ובמצב הנוכחי יאלצו הלוזאים לחזק שינויים בתחילת המלחמה.

שחקני הסרון יצרו לעצמם, במהלך המשחק, עשרה מצבי הבקעה בסוחים. אולם רק שלושה מהם הסתיימו בשערים. ברקה ה־10 בעם מייקל יפה כדור חזק לעבר השער והשוער לוזאי הדף את הכדור. מגינו, סמילה, ניסה להחזיק את הכדור, ונבלבל הזדיר את הכדור לרשת שערו הא – 0:1.

הבפר־סבאים המשיכו להלום וכעבור ארבע דקות היה זה אלי יאני, שלא נבשל מול השוער הלוזאי החלש – 0:2. גם בהמשך ניתנו לשחקני הסרון הזדמנויות למכביד, אבל עד לסיום המחצית הראשונה נותרה התוצאה בעיניה.

גם במחצית המכיה לא השתנו יחסי הכוחות במגרש. ברקה ה־65 הוכשל אלי יאני בתוך רחבת העונשין. את בעיטת העונשין ב־11 מ' הוא ביצע ללא רחמי – 0:3.

שמשון ת"א – בני יהודה 1:2

„דרבי הפרברים" כולו של שמשון

מאת שמואל קליגר

קשה להיות בימים אלה אוהד בני יהודה, בכלל לא מיכמני. הכי אתה בסקרה מאמן או מנהל של יהוהאבימי", לא כל שכן. דוביר שוויצר, למשל, נאלץ לנשת למכבניתו לאחר ההפסד המר למשמן 2:1 ביום שישי בשהוא מוקף בתבודה גדולה של שוטרים במדים.

אכן בני־יהודה של ימים אלה ושל המשחק מול שמשון, היא שבר על קבוצה. יש שם שחקנים מוכשרים, אבל לפי המיגון של יום שישי יוחה לדוביר שוויצר עבודה רבה עד שיוכל להחזיר את הקבוצה לדרך הנכון.

השאלה מופנית גם לשמשון, אך שחקניה השיבו בפעם הראשונה בחיוב במשחק הזה. יכולת מופתית של השחקנים והעיקר: לחימה ללא פשרות, שהציגה במיסבם את אביגעם עוביה ויטאל הלל.

השערים לא היו כל כך מחייבי המציאות, אך שיקפו שליטה בחזרה של שמשון. ברקה ה־12 נגח יום־טוב שוקרן כדור קשתי מ־12 מ'. בדרך בלל מנצלים נגיחה כזו למצב הבקעה, אלא שלהפתעה הכל חדר הכדור הזה לשער. לא חלפו אלא 2 דקות ובני יהודה הגיבו בשער שווין. הבעיר יוסי מרד מסר נגדד לדוד גודרנה וזה מעבדה בלתי מבוטה בעם לרשת.

ברקה ה־52 נגח הוותיק גרעון רמתי את שער הנצחון. השער דמה במקצת לשער הראשון, כאשר הבקעיר גגח בכדור, לאחר שזה קיפץ על הדשא.

בכדור חזק מ־20 מ' לוודת השער השיג את השוויון – 1:1.

עד לסיום המחצית לא הובקעו שערים נוספים. אולם בהמשך, היו חלוצי מכבי ת"א הבולטים. ברקה ה־53 בעם בני סבג מתוך הרחבה – 1:2.

ברקה ה־63 שוב היה זה מבקיע השער הראשון, שוב בראל, שהמשיך בבעיטת המשך לתוך השער כדי לעלות את קבוצו ליתרון – 1:3.

בשורות המנצחים אכזב השוער עופר פביאן, שכדרך כלל מחחה את עמוד התווך הקבוצתי ובמספר השמטות עזר מכסה הנצחון.

בני יהודה – מכבי ת"א 1:3

בראל וטבק הפכו את הקערה על פיה

מאת יוסי משורר

יכולת מרבה של שחר בראל, שמעונוב וגריאני היתה בין הגורמים הבולטים לנצחונה המשכנע של מכבי ת"א על קבוצה הבעיטה של מכבי פ"ת – 1:3 (1:1).

הפתיחה היתה מעודדת דוקא מבחינת מכבי פ"ת, שעלתה ליתרון כבר בדקה ה־18, לאחר שאלישע לוי הגביה כדור, ושוער מרכוס השמיט ורפי כהן רחק את הכדור מרחוב לרשת – 0:1.

לא חלפו אלא שמונה רקות ושחר בראל, שהיה הפעיל במשחק, בעט מה לדאוג. בן חכמה אתמול שוב במשחק הצמרת בין ביתר"ד ירושלים ומכבי נתניה – 1:3 (0:1).

מתח רב שרר במגרש מכבי נתניה. 14,000 הצופים שהצטופפו ביציעים יצרו אווירה מיוחדת ולוהטת. האורחים מעד הכירה נהנו מיכולתו המעולה של מלמיליאן, שעשה במגרש ככל שעלה על רוחו.

המשחק לווה בשערוריה רבתי, לאחר שהשופט החליט, עובריה בן־יצחק, הרחיק בצורה תמוהה את חיים בר וחרץ בכך את גורל המשחק.

פתיחת המשחק היתה שייכת לאורחים, ששלטו במגרש ללא עוררין. בדקה ה־41 הצליחו סוף סוף לממש את יתרונם האיכותי לשער יתרון. מלמיליאן קלס כדור רוחב ובבעיטה חזקה לפינת השער קבע 0:1.

בתחילת השלב הראשון ניסו היהלומים לאזן את התוצאה. הם תקפו ללא רוח את השער הירושלמי ועמדו על סף הבקעת שער משווה. אולם בדקה ה־52 נכנס השופט עובריה בן־יצחק לפעולה. הוא קבע בעיטת עונשין בלתי מוצדקת לזכות ירושלים, לאחר שדוקמן הפיל את עצמו. במגרש נוצרה מהומה רבה ודק לאחר שבע דקות נתאפשר למלמיליאן לבצע את הבעיטה. אולם, עצביו של חיים בר נבנן בו והוא קפץ על הכדור עוד לפני ביצוע הבעיטה.

בן־יצחק איבד את מבלנותו והרחיק את בר מהמגרש. רק לאחר חמש דקות נוספות ניגש מלמיליאן לבצע את הבעיטה והתברר שבראי היה לו להמתין, שכן כדורו „סס" היישר לרשת הנבחרת – 0:2.

שחקני עיר היהלומים ניסו להגיב בהתקפות מתפרצות וברקה ה־71 שוב עלה המתח במגרש, לאחר ששלום תקוה קבע בבעיטה מתוך הרחבה 1:2.

הפעם הגיעו השליקים אל כל יהבם על הקרקה וברקה ה־76 עלה הרבר להם ביושר רב: סמי מלכה קלס את הכדור מתוך הרחבה ובבעיטה אריכה מהאוויר לא הותיר שום סיכוי לבלדב – 1:3.

מכבי ת"א – מכבי פ"ת 1:3

ביתר"ד ירושלים

מלמיליאן 2, מלכה, דוקמן, מלכה, מלמיליאן 2, דוקמן, מלכה, מלמיליאן

★ מכבי נתניה: גרבי 6; ג. לוי 4, קוראשוילי 5, בוגניק 5, אלון 5; שושני 6, מחפר 4 (חזן 5), איליה 5; בסון 5 (רכיגוזן), לוין 4.

★ הפועל בי"ש: אנטמן 5; בן־חמו 4, אילון 5, ודידי 5, גנון 5; דהן 4 (רצמן), צרפתי 6, חיון 5, עזרן 5; אחנה 5, ביטון 4 (עזן).

בני יהודה

יום טוב שוקרון (12), גריגון רמתי 52.

● דוד גודרנה (14)

ציון המשחק: 6

המצטיין: יגאל הלל

המאכזב: משה איזנברג

שופט: יאיר פילובסר

צופים: 2500

מגרש: ויצמן

★ שמשון ת"א: חדד 5; רוזני 5, ברדה 6, שמעונוב 5, יפתח הלוי 6; מזרחי 6, יגאל הלל 6, עוביה 6, שוקרון 5, רמתי 6, אדרי 5 (אחדי כהן 5).

★ בני יהודה ת"א: אסאבו 4; סלמן 5, פרי 5, אלקבץ 5, ג. שרעבי 4; מאיר רוזני 4, מליחי 5, איל חיים 4 (חזי שידוי 5), מרד 5; גודרנה 5, איזנברג 4.

שמשון

מכבי ת"א 3 (1)
מכבי פ"ת 1 (1)

● שחר בראל (26, 63), בני סבג (55).

● רפי כהן (18).

ציון המשחק: 5

המצטיין: שחר בראל

המאכזב: עופר פביאן

שופט: אייה פרוסמן

צופים: 5000

מגרש: איצטדיון ר"ג

★ מכבי ת"א: מרכוס 5; קרייס 5, גולדברג 4, שמעונוב 6, א. לוי 5; צדפתי 5, לחלו 4, גריאני 6, מיקי כהן 5; סבג 5, בראל 7.

★ מכבי פ"ת: פביאן 4; דאן 5, תמיד דניאל 5, אזובל 6; מאיר כהן 5, אביטל 5, אלישע לוי 4, סיגלביץ 4; רפי כהן 5, מוסלי 5.

הניחוש הנכון

1. ביתר"ד ת"א – מכבי חיפה 1
2. מכבי ת"א – מכבי פ"ת 1
3. הפועל ת"א – צפרירים 1
4. הפועל כ"ס – הפועל לוד 1
5. מכבי נתניה – ביתר"ד ים 2
6. בני יהודה – שמשון ת"א 2
7. הפועל פ"ת – הפועל ב"ש 1
8. הכח ר"ג – ביתר"ד נתניה 1
9. מכבי יבנה – ה. סביה 2
10. הפועל ים – חורדה 1
11. מכבי עמיד – ה. עכו x
12. הפועל חיפה – מכבי יפו 1
13. הפועל בת"ים – שערים x
14. הפועל יהוד – הפועל ר"ג 1

הליגה הלאומית

	הקבוצה	משי	נצי	תיקו	הפס'	שערים	נק'
1.	מכבי נתניה	5	4	0	1	5–8	12
2.	מכבי תל־אביב	5	3	2	0	6–13	11
3.	ביתר"ד תל־אביב	5	3	2	0	3–9	11
4.	הפועל תל־אביב	5	2	3	0	2–4	9
5.	ביתר"ד ירושלים	5	2	1	2	9–10	7
6.	הפועל כפר־סבא	5	2	2	1	4–5	7
7.	הפועל פתח־תקוה	5	2	1	2	5–5	7
8.	מכבי פתח־תקוה	5	1	3	1	6–5	6
9.	שמשון תל־אביב	5	1	2	2	5–4	5
10.	הפועל באר־שבע	5	1	2	2	4–3	5
– .	הפועל חולון	5	1	2	2	4–3	5
12.	בני־יהודה	5	0	3	2	4–3	3
13.	מכבי חיפה	5	0	2	3	4–3	2
14.	הפועל לוד	5	0	2	3	13–2	2

בית"ר ים – מכבי נתניה 3 (1) 1 (0)

● אורי מלמיליאן (41, 58), סמי מלכה (71).

● שלום תקוה (70)

ציון המשחק: 7

המצטיין: אורי מלמיליאן

המאכזב: שלום תקוה

שופט: עובריה בן יצחק

צופים: 14000

מגרש: מכבי נתניה

★ ביתר"ר ים: מזרחי 5; כהן 5, אוזלאי 6, שמואלי 6, קדוש 6; דיזו 6, שוורץ 7, מלכה 6, מלמיליאן 8; דוקמן 6, מלקמי 4.

★ מכבי נתניה: כלדב 5; ש. מנחם 5, בר – הורוקן, חסן 5, קורן 5; נבאי 5 (ר. לוי), עציוני 5, לם 5 (מכבוס), חלפון 6; תקוה 5, י. מנחם 6.

הפועל פ"ת 1 (0)
הפועל ב"ש 0 (0)

● מני בסון (55)

ציון המשחק: 5

המצטיין: יוסי שושני

המאכזב: רפי בן חמו

שופט: יוסף דיאמנט

צופים: 2000

מגרש: פתח־תקוה

★ הפועל פ"ת: גרבי 6; ג. לוי 4, קוראשוילי 5, בוגניק 5, אלון 5; שושני 6, מחפר 4 (חזן 5), איליה 5; בסון 5 (רכיגוזן), לוין 4.

★ הפועל ב"ש: אנטמן 5; בן־חמו 4, אילון 5, ודידי 5, גנון 5; דהן 4 (רצמן), צרפתי 6, חיון 5, עזרן 5; אחנה 5, ביטון 4 (עזן).

הפועל ת"א 2 (2)
צפרירים 1 (1)

● שבתאי לוי (40), רפי שמואל (45).

● מרקו בן ברוך (31)

ציון משחק: 7

המצטיין: רפי שמואל

המאכזב: יעקב ביטון

שופט: יהושע לויה

צופים: 4000

מגרש: בלומפילד

★ הפועל ת"א: אלתר 5; עמר 7, ואנה 6, מגל 6, הרשליקוביץ 6; אלי כהן 5, בדנס 4 (לנראו), הימה 5, רפי שמואל 7; שבתאי לוי 5 (רחבין 5), בן ששרית 6.

★ צפרירים: ביטון 4; ויתוני 4, אלי כהן 5, יעקבי 4, מחלוף 4; אריה מאיר 4 (לוינגמן), בני רשתי 4, בן ברוך 5, פרזן 4; חנן הלל 4 (עמרני), שקדוקה 4.

הפועל כ"ס 3 (2)
הפועל לוד 0

● רוד מכולה (10), צמצמן, אלי יאני (14', 65').

ציון המשחק: 6

המצטיין: אוסאי הלל

המאכזב: בני סמרביה

שופט: עובריה צבי

צופים: 1500

מגרש: כפר־סבא

★ הפועל כפר־סבא: שמיר 5; א. הלל 7, פרסלנו 6, רבינוביץ 5, איינשטיין 6; סימון 5, ב. ישה 6, פלבר 5 (סימוני), רבינו 6; יאני 6, בחר 5 (מחדר).

הפועל לוד: מריק 4; ברזנוו 4, נעמן 5, ודעי 4, סמילה 4; ג. שטרית 4 (מחדל), י. הלל 5, סיסבון 4 (שטרית 5), בדמסם 5; מאיה 4, סמרנ'ה 4.

מכבי ת"א 3 (1)
מכבי פ"ת 1 (1)

● יום טוב שוקרון (12), גריגון רמתי 52.

● דוד גודרנה (14)

ציון המשחק: 6

המצטיין: יגאל הלל

המאכזב: משה איזנברג

שופט: יאיר פילובסר

צופים: 2500

מגרש: ויצמן

★ מכבי ת"א: מרכוס 5; קרייס 5, גולדברג 4, שמעונוב 6, א. לוי 5; צדפתי 5, לחלו 4, גריאני 6, מיקי כהן 5; סבג 5, בראל 7.

★ מכבי פ"ת: פביאן 4; דאן 5, תמיד דניאל 5, אזובל 6; מאיר כהן 5, אביטל 5, אלישע לוי 4, סיגלביץ 4; רפי כהן 5, מוסלי 5.

בית"ר ת"א 1 (0)
מכבי חיפה 0

● יחזקאל כהן (80)

ציון המשחק: 8

המצטיין: יחזקאל כהן

המאכזב: דניאל בר־יוסף

שופט: חיים לשקוביץ

צופים: 3000

מגרש: איצטדיון ר"ג

★ ביתר"ר ת"א: ליברמן 6; טורס 6, יעקב כהן 6, עמר 6, אבן צור 6; גיסן כהן 6, צמח 6, ניסים כהן 6, אדרי 6 (עמרן); יחזקאל כהן 6, תגר 6.

מכבי חיפה: גינזבורג 5; אהרוני 5, ה. לוי 4 (אוסמו הגדול 4), מרילי 5 (איתי מרדכי); קלינגר 4, רוזנטל 4, בר־יוסף 4; ארמלי 5, מזרחי 4 (שלום לוי 4), רפי אוסמו הקטן 5.

בני יהודה – מכבי ת"א 1:3

ביתר"ד ים – מכבי נתניה 1:3

הפועל ת"א – מכבי חיפה 0:1

הפועל פ"ת – הפועל לוד 0:3

הפועל ת"א – הפועל חולון 1:2

הפועל פ"ת – הפועל באר־שבע 0:1

ביתר"ד ת"א – מכבי חיפה 0:1

מאחר שלא הוסר מגרש ישראל היתה ה„מכבי" המאמני של משחקי המחזור החמישי. מאות שוטרים, שנעזרו במשטר ובמשטר האזרחי, נאלצו לעמוד קשות כדי לחשליט סדר במגרש „ויצמן" ר"ג ובמגרש מכבי נתניה. כבר ביום שישי נתן רמז ראשון על התפרצות לקרות. בתום „דרבי" הפרברים בין בני יהודה ת"א ושמשון ת"א צרו מאות מתושבי שכונת הקקה על שוער הבראה שם שנדרים הוי לבאת הבמגן, רוך שוער הה„בוס", בר סולם.

אוהדים זועמים, הם ודשו לבצע שיבוש יסודיים בתפקודה של בני יהודה ת"א. רק השוטרים הרבים מנעו אסון. בהמשך באלצה משטרת ישראל להתמודד עם מוסב הכדורגל ושוד הבכלות, שלמה שדיה, שכילה את מפי השכנע בבית המעצר ראה בעמוד הרשות.

רק יום־יום. הבבוד, כי אדרבה, יום שישי היה רק את ה„יומן". אתמול נמנע בנס אסון כבר במגרש מכבי נתניה, בעוד שנמכרו 10,850 כרטיסים למשחק בין מכבי נתניה וביתר"ד ירושלים, הוי שבפועל חוו במשחק 14,000 צופים.

שיקולי מיגון־בדגש שהתמלא המגרש, בעלי הכרטיסים את השערים ולא היה מקום לאותו חלקי כרטיסים. שבאלנו לשבר על עקבותיהם, הקהל שהחר בחוץ, ניסה להתפרץ בכוח לתוך המגרש. המשטרה הפעילה סילוני מים ועצרה 15 מתפרעים, שנרשם מים כדרים לרכוש מכבי.

הבאתן שיקגו, מבולה המתאמר בביתר"ד ת"א, אבי בר־יעקב, נראו אתמול שבע רגע מבאתן קבוצתו על מכבי חיפה בלוקן בלק מפקדי הקבוצה הסכים בדיעבד להסיר את הפעולתו ולהמשיך לשחק, מבלי של שבעת מצרת.

ביתר"ד ת"א – מכבי חיפה

נבחרת המחזור

רוני גרבי (הפועל ת"א)

אופיר הלל (הפועל כ"ס)

חגן אוזלאי (ביתר"ד ים)

יהודה עמי (הפועל ת"א)

בן אריצטמיין (הפועל כ"ס)

אורי מלמיליאן (ביתר"ד ים)

יעקב שוורץ (ביתר"ד ים)

רפי שמואל (הפועל ת"א)

שחר בראל (מכבי ת"א)

יוחן בוקן (ביתר"ד ת"א)

אלי יאני (הפועל כ"ס)

אורי מלמיליאן

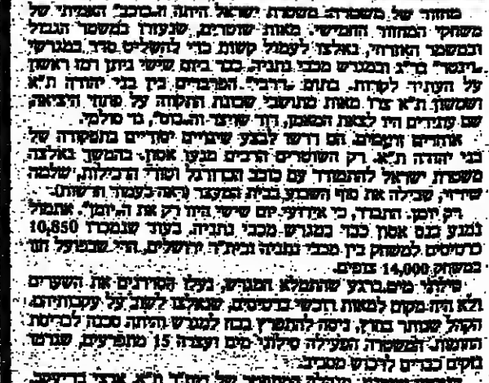

אורי מלמיליאן שוב הוכיח כי הוא „סופרמן" בבודרגל הישראלי. מלמיליאן העניק למעשה את הנצחון היקר לקבוצתו, ביתר"ד ירושלים בשמוק הארץ הקשה שלה בעיר היהלומים. הוא היה השליש הבלעדי במרכז המגרש וקבע המשחק נקבע על־פי רצונו. הוא „פיסמר" את חבריו בבסיסיות פן ול„קינוח" הוא אף הבקיע שני שערים בעצמו.

הטבלה

1. שחר בראל (מ. תיאו)	מכבי חיפה – בית שבע	5
2. שלום תקוה (מ. נתניה)	שמשון ת"א – הפועל פ"ת	4
– בני סבג (מ. תיאו)	ביתר"ד ים – בני יהודה	4
– אורי מלמיליאן	הפועל לוד – מכבי נתניה	4
	הפועל חולון – הפועל כפ"ס	
3. רפי כהן (מ. פ"ת)	מכבי פ"ת – הפועל ת"א	3
4. אלון נתן (מ. ת"א)	ביתר"ד ת"א – מכבי ת"א	2
– בני לם (מ. נתניה)		2

הגה לחלוטין

מחזור של משטרה: משטרת ישראל היתה ה„מכבי" המאמני של משחקי המחזור החמישי. מאות שוטרים, שנעזרו במשטר ובמשטר האזרחי, נאלצו לעמוד קשות כדי לחשליט סדר במגרש „ויצמן" ר"ג ובמגרש מכבי נתניה. כבר ביום שישי נתן רמז ראשון על התפרצות לקרות. בתום „דרבי" הפרברים בין בני יהודה ת"א ושמשון ת"א צרו מאות מתושבי שכונת הקקה על שוער הבראה שם שנדרים הוי לבאת הבמגן, רוך שוער הה„בוס", בר סולם.

אוהדים זועמים, הם ודשו לבצע שיבוש יסודיים בתפקודה של בני יהודה ת"א. רק השוטרים הרבים מנעו אסון. בהמשך באלצה משטרת ישראל להתמודד עם מוסב הכדורגל ושוד הבכלות, שלמה שדיה, שכילה את מפי השכנע בבית המעצר ראה בעמוד הרשות.

רק יום־יום. הבבוד, כי אדרבה, יום שישי היה רק את ה„יומן". אתמול נמנע בנס אסון כבר במגרש מכבי נתניה, בעוד שנמכרו 10,850 כרטיסים למשחק בין מכבי נתניה וביתר"ד ירושלים, הוי שבפועל חוו במשחק 14,000 צופים.

שיקולי מיגון־בדגש שהתמלא המגרש, בעלי הכרטיסים את השערים ולא היה מקום לאותו חלקי כרטיסים. שבאלנו לשבר על עקבותיהם, הקהל שהחר בחוץ, ניסה להתפרץ בכוח לתוך המגרש. המשטרה הפעילה סילוני מים ועצרה 15 מתפרעים, שנרשם מים כדרים לרכוש מכבי.

הבאתן שיקגו, מבולה המתאמר בביתר"ד ת"א, אבי בר־יעקב, נראו אתמול שבע רגע מבאתן קבוצתו על מכבי חיפה בלוקן בלק מפקדי הקבוצה הסכים בדיעבד להסיר את הפעולתו ולהמשיך לשחק, מבלי של שבעת מצרת.

هكذا من الاصل

هكذا من الاصل

טבריה הפתיעה ביבנה – הכח וירושלים שמרו על הפיסגה

מאת שמואל טל

נצחונותיהן של המליצות, הכח ר"ג והפועל ירושלים, והתירו את המצב בפיסגת הליגה הארצית בעיגוב ה"מרוליני" של הבת, שבבית נתניה, שומרת על מקומה הראשון, בזכות שער זכות עדיף על הירושלמים, שניצחו בבית את הפועל חדרה בתוצאה 1:3.

התאוששות מפתיעה אצל הפועל טבריה. אחרי הרביעיה ספגו מהכח בבית, באו הטבריינים ליבנה חזרו משם עם שלל גדול – נצחון בשיעור 1:2 על המארחת ושלוש נקודות, שהותידו אותם בעמדה טובה בצמרת.

גם הפועל חיפה התאוששה מהפסד במחזור הקודם. היא עשתה זאת על חשבון יורדת נוספת מהלאומית – מכבי יפו – שאחרי ארבע תוצאות תיקו נכנעו 1:0 בעיר הכרמל. אכן יום שוער ליורדות.

טוב יותר מצבה של הפועלה החדשה, הפועל בת"ים, שליקטה נקודה נוספת לאחר תיקו חמד שערים נגד סבבי שערים. הרבה שערים נפלו ביהוד, שם ניצחה הפועל המקומית את הפועל ר"ג בתוצאה 2:3.

הפועל עכו זכתה בנקודת כבוד, אחרי ארבעה הפסדים רצופים. זאת לאחר תיקו חוץ בדמת עמידר נגד מכבי המקומי 1:1.

4700 צופים, שהמריחו עצמם למגרשים, ראו 18 שערים, שלוש בעיטות סהנקורה הלבנה ושני מוחקים.

הכח ר"ג	2	בית"ר נתניה	1

שער של הרקות האחרונות, מרגלי חיים יחזאל הוותיק, העניק להכח ר"ג את נצחונה הרביעי העונה והותירה בפיסגה, לאחר שגברה בשיעור 1:2 על היורדת מהלאומית, בית"ר נתניה – 1:2.

הכח פתחה את המשחק בסערה ודכשה יתרון בקרה ה24 מרגלי ניסים אהרון. אולם בהמשך התאזנו הכוחות והנתניתים הצעירים הצליחו לא אחת להכיך את הגנת הכח, למרות ששיתוקו החל מהדקה ה28 עם 10 שחקנים, לאחר הרחקתו של טימון רובין. בקרה ה70 הבקיע אילן עזריה את שער המשחה.

אולם כשנדמה היה שהמשחק יסתיים ללא הברעה, עלה חיים יחיאל, שהיה הבולם בשורה, לעזרת חבריו והצליח להכריע את המשחק ארבע דקות מהסיום.

ששה עמית קליף בעיני 500 צופים באצטדיון ויקר בבית.

הפועל טבריה	2	מכבי יבנה	1

התאוששות מפליאה של הפועל טבריה, שהצליחה לשכוח את הרביעיה שספגה לפני שבועיים בבית שהבן, העניקה לה אתמול נצחון חוץ ספתיע על מכבי יבנה, ששיתקה אשתקד בלאומית – 1:2.

אין ספק שהנצחון הגיע לארדים מטבריה. בעיקר בגלל המחצית הראשונה הסובה שלהם, כה רכשו שני שערים. לראשונה היה זה יוסי שטריה, שהבקיע בבר בדקה השביעית ואחריו העלה משה אחולאי ל0:2 בדקה ה36.

במחצית השניה ניסו המארחים לשנות את התוצאה, אולם להוציא את שערו המצמק של ציון יעקב מהנקודה הלבנה, ארבע רקות מהסיום, לא העלו דבר.

שפט יעקב ומו לעיני 400 צופים היבנה.

הפועל חיפה	1	מכבי יפו	0

לאחר ארבע תוצאות תיקו רצופות, נחלה אתמול מכבי יפו את הפסד הבכורה שלה בארצית, כשנכנעה להפועל חיפה בתוצאה 1:0.

שתי הקבוצות הציגו כדורגל חלש ורחוק מרשתו שלא הצריק את שאיפותיהן הלאומיות. למזלם של החדאים סיהק בשורותיהם אהרן סרידה, שהיה הבולם בבגרש ואף הבקיע את שער הנצחון ברקה ה75. שפט צבי שריר לעיני 1000 בארבריה קרית אליעזר.

הפועל יהוד	3	הפועל ר"ג	2

בבשחק רב שערים, שהתעלה לעתים לרמה גבוהה, גברה אתמול הפועל יהוד על הפועל ר"ג בתוצאה 2:3.

יהוד, שהיתה מובה יותר במחצית הראשונה, רכשה יתרון כבר בדקה החמישית מרגלי יהודה הוגאדן, אולם יובל נעים, האורח, השווה בדקה ה35 מהנקודה הלבנה. המקומי פרנקו קבע את תוצאת המחצית כעבור חמש דקות.

במחצית השניה התאזנו הכוחות ושתי הקבוצות הסיפו שער לשאונן. עוז פנחסי המקומי ביצע בהצלחה בעיטת עונשין כ11 מ' בקרה ה50 וארץ גילרובץ קבע את תוצאת המשחק בקרה ה69.

שפט סבי אלנקוה לעיני 500 צופים ביהוד.

הפועל בת"ים	0	מכבי שעריים	0

בבשחק שנערך ביום ה'ש נפרדו קבוצות הפועל בת"ים ומכבי שעריים בתיקו ללא שערים.

שעריים היתה הכובה יותר בבגרש והלוזיה עבדו לא אחת בעמדות נוחות להבקעת שערים, אולם הם ניתקלו ביום כוב של השוער הבת"ימי בשה מרקוביץ', שנעל את שערו על מנעול וברית ומנע כל נסיון להכריע.

שפט רהמים אשר לעיני 700 צופים בחולון.

רמת עמידר	1	הפועל עכו	1

נקודה בכורה להפועל עכו. לאחר ארבעה הפסדים רצופים ועם מאמן חדש, הציגו העכואים לדמת עמידר ושבו משם הביתה עם נקודה לאחר תיקו 1:1.

עכו היתה זו שרכשה יתרון במחצית הראשונה, כאשר לדי אחזה בעב מקרוב פניסה בדקה ה28. במחצית השניה עברה השליטה לחארחים, שבזכותן של יוסי בוחלי תקפו את שער עכו הבקיע שרשת בשמה מרגלי עזרא אליהו, ממש דקות מתחילת המחצית השניה.

בדקה ה86 לא שלם יורם אדרי הארחה בעצמו ופנע ללא כיוון בירב, אירוע שעלה לו בכרטיס אדום.

שפט אריה חולף לעיני 400 צופים בדמת עמידר.

הליגה הארצית

	הקבוצה	משי	נצי	תיקו	הפסי	שערים	נק'
1.	הכח רשת"גן	5	4	1	0	2–9	13
2.	הפועל ירושלים	5	4	1	0	4–10	13
3.	הפועל חיפה	5	3	1	1	4–5	10
4.	הפועל טבריה	5	3	0	2	11–7	9
5.	מכבי יבנה	5	2	2	1	3–5	8
6.	הפועל יהוד	5	1	3	1	7–7	6
7.	מכבי רמת עמידר	5	1	3	1	5–5	6
8.	הפועל רשת"גן	5	2	0	3	7–6	6
9.	הפועל חדרה	5	2	1	2	8–9	5
10.	הפועל בת"ים	5	1	2	2	4–3	5
11.	מכבי שעריים	5	1	1	3	5–5	4
12.	מכבי יפו	5	0	4	1	2–1	4
13.	בית"ר נתניה	5	1	1	3	7–4	4
14.	הפועל עכו	5	0	1	4	9–3	1

המגרש המרכזי

הפועל ירושלים – הפועל חדרה 1:3

ירושלים נזקקה רק למחצית אחת

מאת אלי גרונר

מחצית אחת מובה הספיקה אתמול לקבוצת הפועל ירושלים להמיר בנצחון ביתי חשוב, במשחק הצמרת מול הפועל חדרה – 1:3 (0:0).

1209 הצופים ידעו בודאי לשכוח במהרה את המחצית הראשונה, שהיתה חלשה ועקרה משערים. אומנם שוחקי הבירה שלטו ללא עוררין במרכז המגרש, אבל רק בגם נחלץ שערם מהבקעת שערים.

התבדר, שהאורחים מהשומרון המרו על התקפות מתפרצות ומסקם הצליחו להשיג את מבוקשם. בדקה ה35 הצליח רוגן שפירא להבקיע שער, שנפסל בטענת נבדל. כעבור חמש דקות החסיך שפירא שער בטוח מול השוער הירושלמי.

המחצית השניה כבר היתה שייכת לחניכיו של שייע פיינגמיים. בדקה ה50 הצליח יעקב נוחמד לנצל טעות גסה של הגנת חדרה ובבעיטה מקרוב קבע 0:1.

הירושלמים המשיכו להלום ובדקה ה59 בעט אלי שכטר כדור אריך לקורת השער. הכדור נהדף וציון אחמה קבע 0:2.

שוחקי חדרה הגיעו לנסוק את התוצאה ובדקה ה69 עלה המתח במגרש, לאחר שסלומון הכשיל בתוך הרחבה, ואנה לא נבהל ממהאות הירושלמים ובקור רוח קבע 1:2.

בדקות הסיום ניסו שוחקי חדרה להשוות את התוצאה, הם הגיעו את הנבתם והדבר עלה להם במופע של רגר ביוקר רב. בדקה ה89 הצליח אשר ששון להעניק בהגנת חדרה וטול השוער לא נכשל – 1:3.

שפט ראוד מהיל לעיני 1200 צופים במגרש ימק"א.

במחזור הבא

בית"ר נתניה – הפועל ר"ג
שערים – הפועל יהוד
מכבי יפו – הפועל בת"ים
הפועל עכו – הפועל חיפה
הפועל חדרה – רמת עמידר
הפועל טבריה – הפועל י-ם
הכח ר"ג – מכבי יבנה

נשות „ארזים" הודחו בראשל"צ

קבוצת נשים של מכבי "ארזים" ר"ג בכדוריד הודחה אמש ממגרת המשחקים בגביע אירופה, באשר הפסידה לקבוצת ו.א.ם וינה מאוסטריה 24:9 – תוצאה זהה להפסד של הישראלית לאוסטריות במשחק הראשון שהיה ביבנה.

האוסטריות לא התקשו לצבור את הרמת־גביות החלשות שפיגרו כל הזמן. הנפסקה הוליכו הארוחות ב10 שערים (14:44). היחידה ששמרה על יכולת סבירה היתה ורד סרנה שהבקיעה 3 שערים. המשחק היה במגרש הישן של מכבי ראשל"צ.

הערב פתיחת הליגה בכדוריך

מאת שמואל קליגר

הליגה הלאומית בכדוריד תיפתח הערב ב5 אולמות. המשחק הראשי, בין מכבי נתניה והפועל ראשל"צ, שהיה אמור למקם את מרכז העניין, נדחה ל25 בחודש בגלל השתתפותה של הקבוצה מראשל"צ במשחק גביע אירופה באתונה, שנערך אמש.

האלופה, מכבי ראשל"צ, לא תתקשה בחודאי לנצח את העולה החדשה, מכבי קרית שרת חולון, במשחק שיהיה באולם החדש של חולון. הפועל ר"ג תארח את מכבי פ"ת והפועל פ"ת את מכבי ר"ג.

יתר המשחקים: הפועל רחובות – אליצור הרצליה הפועל נוף ים – מכבי רחובות.

מחר צעדת ירושלים

יותר מ20,000 צועדים צפויים להשתתף מחר בצעדת עליה לרגל לירושלים הספורתית המאורגנת על־ידי מרכז הפועל בשיתוף עיריית ירושלים, מועצה אזורית מטה יהודה ועתון "ידיעות אחרונות" ובחסות יוזפיקר – חברה להשכרת רכב. הצועדים יעלו לירושלים בשני מסלולים – מגנ הרים לירושלים מרחק של 22 ק"מ ממעיינות סטף (ליד צובה) לירושלים מרחק של 12 ק"מ.

בסיום הצעדה ייערך מצעד מסגנוני ברחובות ירושלים. ב2 אחר"צ יוצא המצעד מגן העצמאות דרך הרחובות גרשון אגרון, מלך גורג', בן־יהודה, בצלאל והסיום בגן סאקר.

פסק זמן

עם: אהרן להב

חוגגים בכדורסל ובטניס

הספורט בארץ מתחיל להכנס להילוך גבוה. כל הליגות בענפי הכדור כבר מתגלגלות ואחרי סוכות ושמחת תורה לא יהיו עוד "חלונות" והאוהדים יוכלו לתכנן את עיתות הפנאי שלהם ואת "סדר" הפעתם במגרשים השונים להנאה ועיניה.

חודש אוקטובר, העובר עלינו בימים אלה, יירשם בתולדות הספורט הייצוגי שלנו כאחד החודשים המרים ביותר. לא פחות משש קבוצות גברים בכדורסל וקבוצת נשים אחת יחמצו את החודף בשורה ארוכה של פגישות עם קבוצות איתיפיות שונות. ואם ישאר מזלן הן יעברו לשלב הבא של המשחקים ואז תהיה עדנה לאוהדי הכדורסל, שיצטרכו למצוא הרבה ערבים פנויים כדי לחוות בכל אלה.

ולא רק במשחק הכלים. כמדי שנה במסורת, מתקיים ברמת השרון טורניר הפרס הגדול על סכום פרסים של 105,000 דולר עם הרבה דמויות מוכרות מן האקרן ומן המשפחה בארצותיהן. "קנדי" של מרכז הטניס, הפעם קודקים אלינו נימי קונרס ומחזיק תואר האליפות בדד נילברט. אל השניים יצטרפו עמוס מנסרוף ושלמה גליקשטיין, שיעשו לחובבי המניס את חול המועד סוכות.

התגובה בכדורסל מוכיחה עד במה סעה בשעתו משרד הרוץ כאשר הדרה להתאחדות לכדורגל להעריף את יבשת אסיה על פני אירופה. בידינו היתה אז זכות הבחירה. עובדה, היו שנים, לפני שיכצנו באזור האסיאתי, שנבחרת הכדורגל שלנו התחדרה מתוך כתים מוקדמים באירופה וקבורה לא פעם הצלחות. אולם אחר כך באו הימים הימים עם המאמן הלאומי נילה מאגרי, שהעלה את הנבחרת על המפה האמיתית עם הנצחונות והגביע של דרום מזרח אסיה בארנקולם שבהודו.

זה קרה בסוף שנות החמישים. אז התאהבנו ביבשת בעלת הכדורגל הדרוך. כל נצחון היה יותר פליטי מאשר ספורטיבי: אנחנו הקטנים מול היבשת האדירה על אפם וחטמם של אויבינו. גם אליפויות היבשת סיגוורו. הינו בפיסגת ההצלחה, עד שבאה הנפילה – גם הפוליטית וגם הספורטיבית. החלק הראשון בא בגלל מלחמת ששת הימים. מדינות אסיה והעולם השלישי היפנו לנו עורף, ניתקו יחסים. החלק השני התחולל בחילה. ספורטאי אסיה התקדמו באיטיות אבל בבטחון בעוד שאנחנו נחנו על זרי דפנה ואז אז חזרנו מן הנציחות ליבשת מוכים וחבולים. באותה שעה עצמה נסגרו שערי אירופה. מדינות הגוש המזרחי חברו נגדנו ומאנו להחזירנו אל היבשת האירופית. מקומכם הטבעי באסיה – אמרו מצד אחד ומצד שני עמדו מאחורי הדגם הערבי־מוסלמי שהסל עלינו באסיה.

אולם למרות הדגם נשארו פתוחים שני צוהרים. הכדורסל לא נסש את אירופה, כי באותה עת לא היה כדורסל ראוי לשמו באסיה. אפילו לא בחיתוליו. ואיגוד הסנים הבינלאומי, שלא שיזק את הדגם באסיה ובאפשר עד עצם היום הזה לסניסאי ישראל לשחק בזירה זאת ובכל זירה אחרת על פי הענין.

בבסגרת גביעי אירופה השונים – הזל מגביע אירופה לאלופות עם הנציגה הנצחית מכבי ת"א ובלה בגביעת הנשים הנדרשה הפעל גבעת־חיים בגביע „רוגקסי" – אפשר למצוא קבוצות ידידות ממערב ומזרח אירופה. כמה מן הקבוצות האורחות אינן משופעות בכסף ביתר הן אפילו ויתרו על ביתיותן בהעדיפן לשחק פעמיים בארץ, כי בין היתר שמעו על האירוח היפה לו זכות קבוצות אצלנו.

היהלום בכתר הכדורסל הזה היא כמובן מכבי ת"א שלפי שעה מוחזקת לה קבוצה פורשות קלה. אחריה באה הפועל ת"א, שודרשה פניה וכוללתה ומנבאים לה מעבר על פני קבוצה צבית מבראטיסלאבה. גם ארצות סקנדינאביה שולחות נציגה מול גליל עליון את אולוויק השודית. בקיצור פסטיבל כדורסל שנתון הרגשה, כי למרות כל הבעיות הפוליטיות־ספורטיביות שלנו, אנחנו עדיין על המפה ועם תקווה כלב עוד נבנה עתיד בעל תשתית רחבה יותר של ענני ספורט ל־אכספורט".

הכח ר"ג – בית"ר נתניה 2:1

מעט פרץ

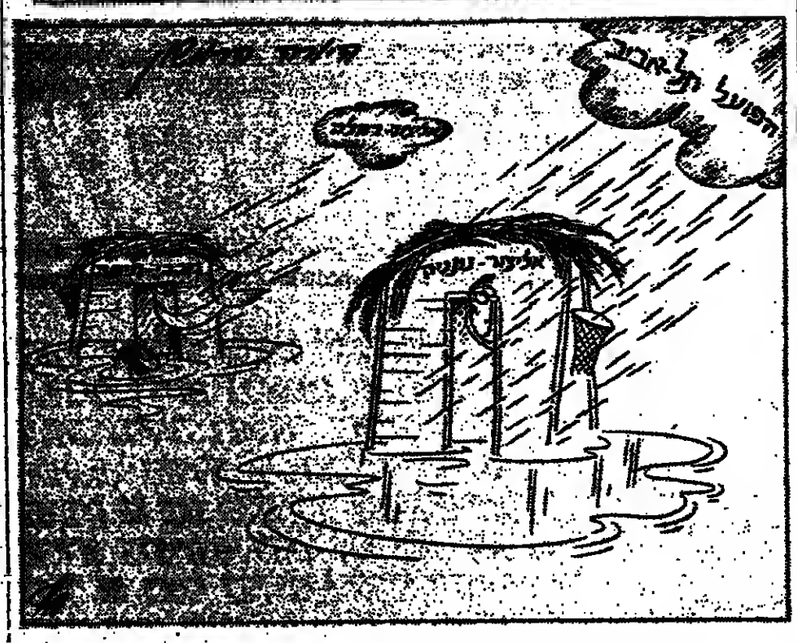

הגשם מנע מליברפול את ראשות הטבלה האנגלית

שאיפתה של ליברפול להעמיד לפיסגת הליגה האנגלית, תוך ניצול העובדה שקבוצת מ.ר שבתה אתמול בגלל מספרן הבלתי זוגי של הקבוצות בליגה, נתקלה במגרש בחצי ומזג אויר סוער, שמנע את קיום משחקה נגד וימבלדון, במגרשה של האחרונה.

המשחק של ליברפול היה רק אחד מסלושת המשחקים החדשים אתמול בליגה הראשונה. עוד נידחו המשחקים בין קובנטרי ומאנצ'סטר יונייטד ובין ווספורד ונוקאסל.

ק.פ.ר שמרה על מקומה בראש הטבלה עם 25 נקודות מ10 משחקים. לפני ליברפול (22 נקודות משמונה משחקים) וארבע קבוצות שצברו 20 נקודות – ארסנל, מנצ'סטר יונייטד, נוטינגהאם פורסט וטוטנהאם.

טוטנהאם, היחידה שהיתה מסוגלת לחלוף על פני ליברפול, נחלה הפסד וזרק לנורץ' – 2:1. ויין ביינגנם הבקיע את שער הנצחון לנורץ' ברקה ה63 וקסע שרשרת של ארבעה הפסדים ברצף. הפמרה הדרדרו הנורבגיים שלושה שלבים בטבלה.

לונדונית אחרת, ארסנל, תפסה את מקומה של טוטנהאם בדירוג, בעקבות נצחון בית על אוקספורד בשיעור 0:2. היה זה משחקם התשיעי של "התותחנים" ללא הפסד. את השערים הבקיעו הקשרים פול ריידס וסבינ וילאמס.

הרכש הסקסי הבין־לאומי של מנצ'סטר יונייטד, בריאן מקלאיר, ממשיך להבקיע. אתמול עשה זאת פעמיים לרשת שפילד וונסדיי בבשחק בו ניצחה "יונייטד" בשיעור 2:4. מקלאיר הבקיע כבר העונה 10 שערים. שני השערים הנוספים למנצ'סטר הבקיעו ה"קפטן" בריאן רובסון והמחליף קליטון בלאקמור.

פול ווילקינסון העניק נצחון יקר לנוטינגהאם פורסט, בהבקיעו את השער היחיד לזכותם, במשחק הנצחון על דרבי קאונטי. היה נצחון מתוק במיוחד עבור מריאן קלאפ, מנהלה של הפורסט, שאימן בעבר את דרבי והוליכה לזכיה בתואר האליפות.

האלופה אברטון, שפתחה את העונה בצליחה, ממשיכה במסע התאוששותה. אתמול הבקיעה את הרביעיה השניה שלה ברציפות והפעם לרשת צ'לסי הלונדונית. גראהם שארפ, שהבקיע בשכבע שעבר את כל ארבעת השערים, הסתפק הפעם בשניים. אריאן הת הבקיע את הגמר הנוסף. אברטון רחוקה עתה רק שבע נקודות מהמקום הראשון.

נאף לא עזר לגלאזנר ויינגרדט

ריצ'רד נאף, המגן היקר בעולם, שהגיע לגלאזנר – ויינגרדט טוטנהאם, ערך את הופעת הכבורה שלו במדי קבוצתו החדשה, אך התאכזב יחד עם חברו לאחר הפסד 1:0 לוורנר ברמת־גן. גלאזנר שלמו אמנם בכרטיס אדום דקות המשחק, אך לא מצאו את הדרך לרשת. איאן פרגוסון, שעיתק בעבר במדי הריינרס, הבקיע את השער היחיד במשחק.

הארמס מחצה את פאלאיקד מהתחתית 1:5 והעפילה לפיסגה. סלטיק, במקום השני, גברה על מורטון בשיעור 1:3, בשחרכש החדש, פרנק מקאבני, שהגיע מוסטסהאם, הבקיע שער אחד. אברדין סיימה בתיקו אפס עם ראנגרז.

טניס

רביב וידנפלד זכה באליפות ישראל בטנים לנוער, כשגבר על חיים ציון – 6:2, 1:6, 0:6. לידנפלד הוענק גביע נחד. בגילאי 16 זכה לי ניסון (עולה חדש מדרום אפריקה) אשר גבר בנצר על יוכל הידע 6:3, 2:6, 2:6. במהלך המשק הועלה שתי מלגות ע"ש אורון יוזן ז"ל לאחר ויבבת חניאלה בלאנקה. כל מלגה מסתכמת ב500 דולאר.

● אלה שלושת הטניסאים הישראלים שהעפילו לגמר התחרויות המקוקדות לקראת הפרס הגדול: בעז מרגשטיין, אחיר ויצבג ותומר צמרמן. היום יערכו משחקי הגמר בהשתתפות טניסאים מחו"ל.

בדרום

קבוצת הכדורגל של הפועל בבעת־חיים זכתה באליפות המרחבה בעקבות הרביעית ברציפות, בשעיצתה את קרית־שבעון בתוצאה 5:11. המשחק היה חד־צדדי. ברגע שלביה כאשר ברבע השני הוליכה בבעת־חיים – 0:6.

קליעה

אלופי הפועל בקליעה נקבעו בשבת. באקרח חופשי נפלה המתעה, כשבמקום הראשון דודו יעקב מוסתיאל – 528 נקודות, לפני עקיבא חתן – 521 ק"ג ובני אדמיסט עם 519 ק"ג.

באקרח סטנדארטי ניצח רון חדיד שפ"ת – 542 נקודות לפני רוני מגדלן – 538 נקודות.

באקרח דרקר ניצח יריב אילון מפרדס חנה – 502 נקודות לפני יהודה בוניאל – 489 נקודות. באקרח דואל לנשים ניצחה בטי מתאי – 549 נקודות.

בתחרות הקבוצתית לנוער ולנשים 20 כדור זכתה ת"א לפני חדרה עם מספר זהה של נקודות – 611.

מ. שולחן

200 מפתאים מ12 מניפי הפועל נטלו חלק באליפות התישבות חעובדת במנים שולחן, שנערכה ביחמתו של רכז המרחב הבין־קיבוצי במרכז הפועל, אמנון כהן.

בתחרות שנערכה בקיבוץ גליה בלט ניא בסיס מהפועל עמקחפר. הוא ניצח במשחק הגמר את מכבי קדמה מוליה – 0:2. יתר הזוכים: גיל 10: תומר כהר (עמק חפר); גיל 12: עודד עזן (יגורא); גיל 14: אדי לנדר (וליהא); גיל 16: עמוס עזן (יגורא); גיל 18: מתי פרחם (עמק חפר); קשישים: יצחק שרון (יגור).

בנות: גיל 12: נאוה גרינבויים (מרדכי); גיל 15: לילי צת (עמק חפר). בסיכום הקבוצתי זכתה הפועל מרדכי עם 53 נקודות.

הלאומיות נהנו אמש מטיול קל

משחקי גביע המדינה בכדורסל נפתחו אמש ללא הפתעות, כשקבוצות הליגה הלאומית, שישלו השבוע חלק במשחקי גביע אירופה נהנו ממשחקים קלים ומשעשעים.

שוחקי הפועל גליל עליון הבישו בקל את אליצור ת"א/עית מחליגה הארצית בתוצאה 53:110 (29:53). המשחק היה חד־צדדי בכל שלביו ואין ספק, ששוחקני הגליל קיוו למצוא ידיכה יותר הוגנת, שתעזור ידיבה הולמת לקראת המשחק החשוב מול אלוויק שטוקהולם.

גם אליצור נתגיה לא נוקקה לגלות את מלוא יכולתה, כי לוהים את הפועל עין־חרוד כתוצאה 56:131 (39:60).

מכבי חיפה הבישה את מכבי כרמיאל בביתה – 54:131.

משחק הגביע הערב בחיפה יפתח שבוע פעילויות בכדורסל

מאת משה כהן

משחק גביע המדינה בין קבוצות הפועל חיפה והפועל ר"ג ישתתף הערב שבוע כדורסל מרתק ופעל חשיבות רבה לגבי המשך מסמיבל הדורך של הכדורסל הישראלי.

קבוצת הפועל ר"ג ויתרה על ביתיותה וויימתה. הפועל חיפה, לא תתקשה לזכות בנצחון קל. צריך לזכור ששחקני עיר הנמים מצויים בתחתית הליגה הארצית ולגביהם מוחזה משחק הגביע מסטאליגיה מימי הזהר שלהם.

עיר הזין תרכז מחר את מירב תשומת הלב, כשלשתי הקבוצות הלא־ביתיות, מכבי והפועל, שחוקי שם בהנגה כפולה. ראשי הפועל ת"א ניסו למנוע את ההנגה הכפולה, אבל באיגוד הכדורסל דחו את בקשתם.

אלה המשחקים שייערכו מחר: מכבי חדרה – הפועל ירושלים, הפועל בחדרה – הפועל בנרת, מכבי תלוז – הפועל נגב, הפועל אשקלון – מכבי נתניה, איתן/נבת – בית"ר ת"א, מכבי ראשל"צ – הפועל ת"א, הפועל נבעתים – מכבי ת"א, הפועל בקעת בנימשון – מכבי ר"ג, הפועל גרשמואל – אליצור רמלה, אס"א ת"א – מכבי רמלה, ת"א, הפועל באר־שבע – הפועל חולון, אליצור קרית־אתא – מכבי קרית־שמונה.

● בבית־שמש: הפועל קרית־אתא מכבי הרצליה 0:2. מחיה מרגלוף של ישראל פוגל הוציא לחברו וייסמיר לסיים ברקה ה85 בשער נוסף, שפט שמעון לוי, 500 צופים.

● בריחובות: הפועל מרמורה – הפועל אחיר 0:4. יתרון מחוץ של המקומיים שהבקיעו מרגלי נחמיה (19, 47) בזוק (24) ושקורי (67) קרנבו. הפועל הרחוק ברקה ה68, שפט חובבי, 300 צופים.

● באשדוד: הפועל אשדוד – הפועל רמלה 3:4. רב רמלה הליך את חבריו החדשים לנצחון בכורה, בשהבקיע צבר ברקה (55, 75, 85) הבקיע לאשדוד יואל כהן (34) לרמלה הבקיעו אשר (4) חדרי (43) אדרי (88). שפט ביבי, 1500 צופים.

● בקרית־גת: מכבי קרית־גת – הפועל קרית־מלאכי 1:2. מלכה האדום הבקיע יתרון לקבוצתו אך המקומיים אחיתן (44) ומולקן (75) הפכו הקערה על פיה. שפט קפה, 1000 צופים.

● ברמלה: ביתיר רמלה – הפועל בית־שמש 1:1. אכזבה למקומיים שרכשו יתרון ברקה ה11 מרגלי עמר אך שמטו אותו אחיצ רקות מהסיום בגלל שער של מנס האדום, בעבריאל האדום הרחוק (66). שפט עפרון, 500 צופים.

● בחולון: לזרום חולון – הפועל אורנ־יהודה 0:2. רעבל (67) ושרביט (79) הבקיעו לבקרים. שפט אסולין, 500 צופים.

● באשקלון: הפועל ראשון־לציון – הפועל אשקלון 0:1. מסוכי האחרון חרץ גורל המשחק ברקה ה60 בבעיטה מקרוב. שפט זמלסון, 700 צופים.

● ברמת־עמידר: הפועל רמת־השרון – הפועל ירושלים 0:1. היורדת מהארצית הוסיפה משפיע של מוכבי ברקה ה21. שפט שמעון, 200 צופים.

הטבלה הלאומית

1.	מכבי פתח־תקוה	1	0–1	2	2.	הפועל אשדוד	1
2.	קרית־שמונה	1	0–1	2	3.	לזרום חולון	1
3.	הפועל רעננה	1	0–1	2	4.	הפועל אשדוד	1
4.	הפועל חדרה	1	0–1	2	5.	קרית־גת	1
5.	הפועל סביונה	1	0–1	2	6.	ראשון־לציון	1
6.	בית"ר נתניה	1	1–1	1	7.	רמת־השרון	1
7.	מכבי חדרה	1	1–1	1	8.	ביתיר רמלה	1
8.	מכבי שערים	1	1–1	1	9.	בית־שמש	1
9.	מכבי עפולה	1	1–1	1	10.	הפועל ירושלים	1
10.	בית"ר חיפה	1	1–0	0	11.	הפועל אשקלון	1
11.	ביתר בנרת	1	1–0	0	12.	קרית־מלאכי	1
12.	קרית־אתא	1	1–0	0	13.	הפועל רמלה	1
13.	הפועל טמרה	1	1–0	0	14.	אריהודה	1
14.	אחיונצרת	1	1–0	0	15.	מכבי הרצליה	1
15.	קרית־הכרמל	1	1–0	0	16.	הפועל אחר	1

סערה קיצרה שיוט הערים עשרות סירות התהפכו; חיל הים עסק באיסוף השייטים

סערה עזה, מלווה ברוחות חזקות, גרמו לקיצור מסלול שיוט הערים המסורתי ה36 ע"ש וייאמה חייקין שנערך ביום ראשי.

השיוט, שהחל בחוף המצריה סמל אביב בהשתתפות 80 סירות מסוגים שונים וזזה צריך להסתיים בטאריה בעכו, קיצר והסתיים בקיסריה. מתוך 80 הסירות הגיעו לגמר 12 כלי שייט בלבד.

עקב הסערה והרוח הצפונית, שהגיעה עד 35 קשר התהפכו סירות רבות ותורדות לעזרת חיל הים הגיעו כל הסירות עם אנשי צוותן בשלום לחוף.

ואלה הזוכים במקומות הראשונים:

סנגיות: סירה מטרוזלים, בפיקודו של שביא יהלום.

ספיגות: סירה מטרוזלים תל־אביב בפיקודו של אורי איזק (פיקלה)

קטמרנים: צוות מהפועל תל־אביב עם איתן בר אילת קיץ

השיוט אורגן על־ידי מועדון השייט של מרכז הפועל.

אלאן סמית תלוץ הרכש של ארסנל נוגח לעבר שער אוקספורד במשחק הנצחון 0:2

בשבת

● בבית־שאן: הפועל בית־שאן – בית"ר חיפה 0:1. שער של אלמקיים כבר בקרה ה21. הספיק למקומיים לנצחון בכורה. שפט מרזיק, 700 צופים.

● בעמק־יזרעאל: מכבי עמק־יזרעאל – הפועל קרית־מלאכי 1:2. מלכה האדום הבקיע יתרון לקבוצתו אך המקומיים אחיתן (44) ומולקן (75) הפכו הקערה על פיה. שפט קפה, 1000 צופים.

● ברמלה: ביתיר רמלה – הפועל בית־שמש – 1:1. אכזבה למקומיים שרכשו יתרון ברקה ה11 מרגלי עמר אך שמטו אותו אחיצ רקות מהסיום בגלל שער של מנס האדום, בעבריאל האדום הרחוק (66). שפט עפרון, 500 צופים.

● בחולון: לזרום חולון – הפועל אורנ־יהודה 0:2. רעבל (67) ושרביט (79) הבקיעו לבקרים. שפט אסולין, 500 צופים.

● באשקלון: הפועל ראשון־לציון – הפועל אשקלון 0:1. מסוכי האחרון חרץ גורל המשחק ברקה ה60 בבעיטה מקרוב. שפט זמלסון, 700 צופים.

● ברמת־עמידר: הפועל רמת־השרון – הפועל ירושלים 0:1. היורדת מהארצית הוסיפה משפיע של מוכבי ברקה ה21. שפט שמעון, 200 צופים.

בראשון

● בבית־שאן: הפועל בית־שאן – בית"ר חיפה 0:1. שער של אלמקיים כבר בקרה ה21. הספיק למקומיים לנצחון בכורה. שפט מרזיק, 700 צופים.

● בעמק־יזרעאל: מכבי עמק־יזרעאל – הפועל קרית־מלאכי 1:2. מלכה האדום הבקיע יתרון לקבוצתו אך המקומיים אחיתן (44) ומולקן (75) הפכו הקערה על פיה. שפט קפה, 1000 צופים.

● ברמלה: ביתיר רמלה – הפועל בית־שמש – 1:1. אכזבה למקומיים שרכשו יתרון ברקה ה11 מרגלי עמר אך שמטו אותו אחיצ רקות מהסיום בגלל שער של מנס האדום, בעבריאל האדום הרחוק (66). שפט עפרון, 500 צופים.

● בחולון: לזרום חולון – הפועל אורנ־יהודה 0:2. רעבל (67) ושרביט (79) הבקיעו לבקרים. שפט אסולין, 500 צופים.

● באשקלון: הפועל ראשון־לציון – הפועל אשקלון 0:1. מסוכי האחרון חרץ גורל המשחק ברקה ה60 בבעיטה מקרוב. שפט זמלסון, 700 צופים.

● ברמת־עמידר: הפועל רמת־השרון – הפועל ירושלים 0:1. היורדת מהארצית הוסיפה משפיע של מוכבי ברקה ה21. שפט שמעון, 200 צופים.

בשני

● בבית־שאן: הפועל בית־שאן – בית"ר חיפה 0:1. שער של אלמקיים כבר בקרה ה21. הספיק למקומיים לנצחון בכורה. שפט מרזיק, 700 צופים.

● בעמק־יזרעאל: מכבי עמק־יזרעאל – הפועל קרית־מלאכי 1:2. מלכה האדום הבקיע יתרון לקבוצתו אך המקומיים אחיתן (44) ומולקן (75) הפכו הקערה על פיה. שפט קפה, 1000 צופים.

● ברמלה: ביתיר רמלה – הפועל בית־שמש – 1:1. אכזבה למקומיים שרכשו יתרון ברקה ה11 מרגלי עמר אך שמטו אותו אחיצ רקות מהסיום בגלל שער של מנס האדום, בעבריאל האדום הרחוק (66). שפט עפרון, 500 צופים.

● בחולון: לזרום חולון – הפועל אורנ־יהודה 0:2. רעבל (67) ושרביט (79) הבקיעו לבקרים. שפט אסולין, 500 צופים.

● באשקלון: הפועל ראשון־לציון – הפועל אשקלון 0:1. מסוכי האחרון חרץ גורל המשחק ברקה ה60 בבעיטה מקרוב. שפט זמלסון, 700 צופים.

● ברמת־עמידר: הפועל רמת־השרון – הפועל ירושלים 0:1. היורדת מהארצית הוסיפה משפיע של מוכבי ברקה ה21. שפט שמעון, 200 צופים.

בשלישי

● בבית־שאן: הפועל בית־שאן – בית"ר חיפה 0:1. שער של אלמקיים כבר בקרה ה21. הספיק למקומיים לנצחון בכורה. שפט מרזיק, 700 צופים.

● בעמק־יזרעאל: מכבי עמק־יזרעאל – הפועל קרית־מלאכי 1:2. מלכה האדום הבקיע יתרון לקבוצתו אך המקומיים אחיתן (44) ומולקן (75) הפכו הקערה על פיה. שפט קפה, 1000 צופים.

● ברמלה: ביתיר רמלה – הפועל בית־שמש – 1:1. אכזבה למקומיים שרכשו יתרון ברקה ה11 מרגלי עמר אך שמטו אותו אחיצ רקות מהסיום בגלל שער של מנס האדום, בעבריאל האדום הרחוק (66). שפט עפרון, 500 צופים.

● בחולון: לזרום חולון – הפועל אורנ־יהודה 0:2. רעבל (67) ושרביט (79) הבקיעו לבקרים. שפט אסולין, 500 צופים.

● באשקלון: הפועל ראשון־לציון – הפועל אשקלון 0:1.

בעריכת ארנון מגן

חומרים פלסטיים מתכלים לשתילה פותחו באונ' העברית

מאת יודם לוי

מדענים מן האוניברסיטה העברית בירושלים פיתחו חומרים פלסטיים משוחררים, המתכלים בגוף האופן סבעי ואפשר להשתמש בהם ליצירת התקנים רפואיים המוחדרים לגוף, כגון כלי דם מלאכותיים.

ד"ר דניאל כהן ממכון קוואלי לכימיה שימושית בחר בראש קבוצה העוסקת בפיתוח פולימרים ביו־רפואיים. המחקר נערך ביחד עם ד"ר גרשון אורצקי מן המרכז לחקר כימוריגיית הלב בבית־החולים "הדסה" עין־כרם.

אחד מנושאי המחקר הוא פיתוח חומרים ביולוגיים מתכלים (ביו־מתכלים), שמתפוררים מאליהם, ותך זמן מבוקר, לאחר שתילתם בגוף. מטרתו העיקרית של המחקר היתה למצוא חומר פלסטי מתכלה שיוכל לשמש לבניית כלי־דם מלאכותיים כתחליף לעורקים סבעיים סתומים, בעיקר באיזור הלב.

בעולם מייצרים כיום כלי דם מלאכותיים הנעשיים מחומר אינרט, שהם בעלי צפיפות גבוהה והידיקות נמוכה, או מחומר סרוג, שהם יותר נפיצים, אך גם יותר חדירים. השאיפה היא שכלי הדם יהיו גמישים ככל האפשר, כדי לאפשר גם תנועה חופשית וגם חדירת דם חופשית. "היה עלינו לשתול ביניה של שני תפקידים הסחורים לבעיה זה אחת זה. אנו רוצים, שכלי הדם יהיה נקבובי, אבל גם הדמטי", מסביר ד"ר כהן. כלי הדם שייצרו מדעני הוצות בנוי משני רכיבים שונים: ציפוי מחומר סרוג, שאינו מתפרק בגוף, ורכיב פלסטי מתכלה, הממלא את חללי הסריג. לחומר זה תפקיד בפולי להפוך בזמן השתילה את הציפוי לחדיר־מים ולחיצלם כעבור זמן, לאחר שאת הנקבוביות בסריג ממלאת רקמה סבעית מתוך השלד הסרוג הקבוע ומסביב לו. רקמת הציפוי חודרת דרך הנקבים ומתאחדת לרקמה שסקעה מכפנים, עקב מגע הדם עם הסריג. יתרונו הגדול של כלי דם זה הוא בכך, שהחומר שלו אינו גורם קרישת דם עליו, כפי שגורמים חומרים מלאכותיים אחרים. החומרים הנוצרים תוך כדי ההתכלות אינם מזיקים לגוף. ועוד יתרון: אפשר לקבוע מראש את קצב ההתכלות על־ידי מחירת החומר המתאים. כלי הדם המצופים בחומר הפלסטי החדש נוסו בהצלחה על־ידי ד"ר אורצקי – לפי־שעה בכלבים – ובעת ממתינים המדענים לאישור לניסויים בבני־אדם. פרסום המחקר בסקירת המדעית בבר עורר התעניינותן של חברות המתמחות בייצור כלי דם מלאכותיים.

ד"ר דניאל כהן

במקביל בודקים החוקרים שימושים נוספים לחומרים פלסטיים ביו־מתכלים. בין היתר מדובר בייצור תומכות לעצמות שבורות, שיחליפו את לוחיות המתכת הברגים בהם משתמשים כיום וימנעו את הצורך בניתוח נוסף להוצאת הלוחיות הברגים. שימושים אפשריים נוספים לחומר הם זוג תפירה ביחודני, אשר יתכלה לאחר שהפצע יגליד, ועור מלאכותי לשימוש אחרי פציעות וכוויות.

בקרוב: ניסויים ראשונים בחומר מונע הריון שייטלו גברים

יחלפו עוד שנים רבות, עד שגברים – ולא רק נשים – יוכלו ליטול גלולה למניעת הריון, אבל גלולה כזאת כבר קיימת, אם כי ביצועים היא בעלת אופי ניסויי בלבד. ודופאים בשמונה מרכזים רפואיים במדינות שונות בעולם תרים עתה אחר חזות נשואים שיתנדבו להשתתף בניסוי לבדיקת מדמעות הגלולה.

אחד המרכזים האלה נמצא הרחוב לבילוגיית הרביה באריזונה, בירת סקוטלר. פרד ון, המארגן את הניסוי בעידון, מחפש עד 30 חזות נשואים מתנדבים. הנבאים הם כדלקמן: כל חזג צריך שיהיה לו ילד אחד לפחות, כאות לפריחתם של שני בני הזוג האשה צריכה להיות בת 35 לכל היותר; הזוגות יתנדבו להשתתף בניסוי למשך שנה תמים כי הניסוי בלוי יימשך ארבע שנים) ולא להשתמש בשום שיטת מניעה אחרת מלבד הנסיבה הזו.

עדיין אין המדענים בטוחים [illegible] את הפריית הביצית [illegible] אחת לשלושה עד ארבעה חודשים, ויתכן גם שכשלב וכאו חמרת גלולה.

החומר הפעיל בגלולה הוא הורמון המין סטטוסטרון. הורמון זה מרכא את ההורמונים שמפרישה בלוטת יותרת המוח בבסיס המוח, המווסתים מצידם את הפרשת הורמוני המין (המעוררים את יצירת תאי הזרע באשכים. רוב הגברים שקבלו את הגלולה יחדלו כליל ליצר תאי זרע, והנותרים יצרו רק חצי מיליון עד מיליון תאי זרע ליום, בשעה שהיקשר הרגיל של כ־200 מיליון. גם תאי זרע מועטים אלה נמצאו, בניסויים במעבדה, בכלתי־מסוגלים להפרות ביצית של נשים.

פרד ון מבטיח כי אין מקום לחשש, כאילו אריקת הסטטוסטרון תפגום בגבריות של משתתפי הניסוי. הורמון זה אחראי למאפיינים המינים המשניים, כגון צמיחת השערות בפנים ועומק הקול, וקשה לשער שתוספת סטטוסטרון תשפיע לרעה. מאידך, מוסיף זו, גם אין יסוד להשערה כאילו הוריקות יגבירו את היצר המיני של הגברים משתתפי הניסוי.

כראי לזכור שמדובר רק ב„ניסוי שדה" ראשון מסוג זה, ואחרי יידרש בוודאי עוד הרבה ניסויים. פרד ון מעריך, שהתכשיר הזה לא יימכר בבתי־הרוקחת, אם בכלל, לפני שנת 2000 – ועד אז נצטרך לסמוך על אמצעי המניעה הקיימים לדמות הקונדום, שהוא פופולארי מאוד בימים אלה של איומת האיידס.

אנרגיה מן השמש גם באוסטריה

אוסטריה הצטרפה לאחרונה למדינות המועטות לפי־שעה – שמנצלות את אנרגיית השמש להפקת חשמל, עם תוכנית של תחנת כוח סולארית מסחרית, ראשונה מסוגה, ליד עיירת הקיט גמונדן באוסטריה העילית, לערך באמצע הדרך בין הרים זלצבורג ולינץ. התחנה הפעל בשיטה הפוטו־וולטאית, כלומר על־ידי המרה ישירה של קרינת השמש לחשמל, כדי נמנת התחנות שהוקמה ומקימה חברת „לוז" הישראלית בקליפורניה (ולאחרונה גם בארץ), היא תספק לרשת החשמל האזרית 1,500 קי"ש בשנה.

תוכנית התחנה הנדשה ראויה לציון בשל העובדה, שאוסטריה הוקמה מלהיות ארץ אידיאלית לניצול אנרגיית השמש: מצד אחד אין בה קרינת שמש רבה וחזקה, בשל מקומה הגיאוגראפי ורובי הימים המעוננים, ומצד שני יש בה לא מעט מקורות אנרגיה אחרים, ובעיקר אנרגיית מים. מאידך הוחלמו האוסטרים במשאל עם, עוד לפני תאונת צ'רנוביל, שלא להוקיע לאנרגיה גרעינית ולא להפעיל את תחנת הכוח הגרעינית היחידה שלהם, בצונטנדורף שליד וינה, שבנייתה הושלמה כבר ב־1978. בימים אלה מסיב בר בבר עם תוכנית תחנת הכוח הסולארית, הוחל בפירוק תחנת הכוח הגרעינית.

מחשב מאתר את מקום השריפה

„שריפת הצילוי" עקב גון בראון לשפופרת הטלפון. עשן סמיך אפף את דירתו וגון, נשנק ונחנק כולו, נאבק בחנק וניסה להימלט מלהבות האש שהחלו לאיים עליו. השפופרת נשמטה מידיו והוא החל מגשש דרכו אל הדלת. הוא לא מצא אותה וכבר היה מסוחרר כולו.

ארם מים קרים עורר אותו מעלפונו. הוא עצמו מוצא על אלונקה ברחוב שליד ביתו. מן הבית שברחוב לינקולן באחד מפרברי העיר פילדלפיה עוד עלו אבכות עשן, אך האש היתה כבויה.

הפעולות האחרונות שגון בראון זכר היו חיוג ספרות שירות החירום של העיר פילדלפיה, 1–1–9, והצריחה „שריפת הצילוי" מת שאירע מכאן ואילך היה שיק כולו למרכזן שירות החירום „חיים 911", למחשב CCI של שירות החירום ולבול מקדונלד, תורן תחנת הכיבוי: שניה אחת לאחר שגון חייג 1–1–9, הופיע על המחשב של המרכזן שמו של גון וכן כתובתו המדויקת. חיוג מחיר למכבי האש, מסירת הכתובת – ובול כבר דחר על הכבאית הצופרת אל ביתו של גון.

מערכת זו, הנחשבת היום למשוכללת מבין מערכות קריאות החירום בארה"ב ובעולם כולו, נתוכנה ב־1 באפריל השנה בעיר פילדלפיה החליפה את המערכת הקודמת. „הסרנה הגדול של המערכת הקודמת, שמעלה בעיר משנת 1974", אומר דייב האלטר, מנכ"ל „בל פנסילבניה", שהתקין אותה לפני 13 שנים. „הוא שוחפנה לשירות החירום היה חייב למסור למרכזן את מיקומו. סידור זה גרם בלבול רב ובעיקר בחרכאה של פילדלפיה. במקרה אחד", נזכר האלטר, „נעשה החיוג 911 על־ידי מני הנמצא מחוץ לעיר, אך המקושר למספר החירום, שמישהו דיווח לו על שריפת. משנשאל על מקום האירוע, השיב ירחוב נאשינגטון, אך טעה בשם הרובע. מנבי־האש יצאו לרחוב ואשינגטון בפילדלפיה ועד שהוברר הטעות, השתוללה האש בעוד הכבאים מחפשים אותה".

במערכת החדשה לא יכולה לקרות טעות מעין זו, מאחר שמספר הטלפון של המחייג וכתובתו מופיעים אוטומטית על צג המחשב של המרכזן.

עלותה של המערכת לעיריית פילדלפיה הגיעה ל־8.5 מיליון דולר, מזה 2.5 מיליון דולר לחברת המחשבים CCI, שמכרה לחברת „בל פנסילבניה" מחשבי POWER 6/32 והבילות תוכנה מתאימות למערכת, המכילות בתוכן את כל מספרי הטלפון וחכתובות של תושבי העיר ומאפשרות לשלוף את המידע תוך שניות ספורות.

„חיים 911" אמורה לתת שירות ליותר ממיליון נזקקים. „בל" ו־CCI צופות, כי התוצאה יוכפל תוך שנתיים, מפני ששירותי החירום הטלפוניים המתחדשים יורחבו על־פני מדינת פנסילבניה כולה ומספר המשתמשים בהם יגיע ליותר מ־4 מיליון נזקקים.

אחרי הרעש – בציפיה לרעש נוסף

כך נראה מגרש חניה בפסדינה שבדרום לוס־אנג'לס לאחר רעש האדמה, שפקד את דרום קליפורניה ביומו הראשון של חודש זה. כעבור ימים אחדים פקד את האיזור רעש נוסף, חלש יותר. היבואו בקרוב עוד רעשים, חזקים והרסניים יותר? הגיאולוגים סבורים שכן, אם כי לא בוודאות מוחלטת: באיזור עובר בקע ס"ט־אנדרייאס, המפריד בין שני לוחות טקטוניים והוא מקור לטרעניות.

המצוד אחרי מכתש בן 65 מיליון שנה

„אקונומיסט", מיוחד ל„דבר"

אין לך כמעט גרם שמים במערכת השמש שאין בו צלקות, מרי פגיעתם של מטאוריטים ומכבי שביט. בגרמים חסרי מעטפת אויר, כגון כוכב־הלכת (מרקיר) או הירח, קל לראות את סימניה של הפצצה זו מן החלל, בהיעדר כוחות סחף שיחליקו במרוצת הזמן את הבנוק ויישרו הרורים, אבל על־פני כדור־הארץ קשה להבחין בסימנים כאלה, ולא רק מחמת הארוזיה, אלא גם בגלל תוליכים גיאולוגיים. פה ושם עריין אפשר להבחין בקלות במכתשים קטנים וטריים יחסית, כגון מכתש המטאור באריזונה, שנוצר לפני כ־30,000 שנה, ואילו מכתשים קדומים יותר קשים לאיתור.

לכן מעניל מצוד אחרי מכתש שקטרו 50 ק"מ לפחות ונילו כ־65 מיליון שנה לפחות. גיל זה ארגנו מקרי, משום שהוא מסמן את המעבר מעידן הקרטון לעידן השלישון. הסבכה הגבולית בין הסכבות של שני עידנים אלה מכילה כמויות גדולות יחסית של היסוד אירידיום, שהוא נדיר על הארץ, אך מצוי בשפע במטאוריטים. לדעת מדענים מסוימים אידיה בקשקה זו פגיעה רבתי שהרימה עני אבק אירידיום בעקבותיה הוסתרה עין השמש לזמן־מה והכחדו רבים מיצורי הבשה החם, ובם הדינוזאורים.

עד כה טרם נתגלה מכתש כזה ולכן יש מדענים החולקים על התיאוריה מכול וכול, ואילו אחרים סבורים שלא אירעה זו פגיעה אחת, גדולה, אלא אירעו, בעת ובעונה אחת, מספר פגיעות קטנות יחתר בחלקים שונים של שום סימנים של פגיעה כזאת. מדעמר אפשרי אחר כאתר הפגיעה הוא איזור מסוים בצפון האוקינוס האטלנטי, בין סקוטלנד וגרנלנד, שהמרחק ביניהן היה אז קטן בהרבה מכפי שהוא היום. ייתכן אפילו שפגיעת מטאורים האדהיא שיצרה את הבקע שמבנו נוצר בסופו של דבר האיזור האטלנטי הצפוני, או שהוא הזיש לפחות את היוצרותו. אם זהו המקום, בי אז יש לצפות להימצאותה של „נקודה חמה" אישם באיזור זה, ואולי אותה „נקודה" איננה אלא איסלנד, שגילה נאמד ב־60 מיליון שנה, בפי שסבון עוד לפני שנים רבות פרד ויפל, האסטרונום הבריטי המהולל והשנוי במחלוקת.

הסבה אפשרית לתיאוריה זו היא הבמות האדירה – בארבעה מיליון קמ"ר – של בזלת שכיסתה לפני כ־60 מיליון שנה איזור גדול בחצי־האי רקאן שבדרום הודו, אם כי מחקרים סיסמיים שנעשו באיזור זה טרם הצביעו על שום סימנים של פגיעה כזאת. מדעמר אפשרי אחר כאתר הפגיעה הוא איזור מסוים בצפון האוקינוס האטלנטי, בין סקוטלנד וגרנלנד, שהמרחק ביניהן היה אז קטן בהרבה מכפי שהוא היום. ייתכן אפילו שפגיעת מטאורים האדהיא שיצרה את הבקע שמבנו נוצר בסופו של דבר האיזור האטלנטי הצפוני, או שהוא הזיש לפחות את היוצרותו. אם זהו המקום, בי אז יש לצפות להימצאותה של „נקודה חמה" אישם באיזור זה, ואולי אותה „נקודה" איננה אלא איסלנד, שגילה נאמד ב־60 מיליון שנה, בפי שסבון עוד לפני שנים רבות פרד ויפל, האסטרונום הבריטי המהולל והשנוי במחלוקת.

פעילות געשית מוגברת או פגיעת מטאורים. אדרבה, שתי התיאוריות המנוגדות האלה יכולות לדור בכפיפה אחת ולהשלים זו את זו: תחילה באה פגיעת המטאורים, ובעקבותיה – הפעילות הגעשית.

עד כה טרם נתגלה מכתש כזה ולכן יש מדענים החולקים על התיאוריה מכול וכול, ואילו אחרים סבורים שלא אירעה זו פגיעה אחת, גדולה, אלא אירעו, בעת ובעונה אחת, מספר פגיעות קטנות יחתר בחלקים שונים של שום סימנים של פגיעה כזאת. מדעמר אפשרי אחר כאתר הפגיעה הוא איזור מסוים בצפון האוקינוס האטלנטי, בין סקוטלנד וגרנלנד, שהמרחק ביניהן היה אז קטן בהרבה מכפי שהוא היום. ייתכן אפילו שפגיעת מטאורים האדהיא שיצרה את הבקע שמבנו נוצר בסופו של דבר האיזור האטלנטי הצפוני, או שהוא הזיש לפחות את היוצרותו. אם זהו המקום, בי אז יש לצפות להימצאותה של „נקודה חמה" אישם באיזור זה, ואולי אותה „נקודה" איננה אלא איסלנד, שגילה נאמד ב־60 מיליון שנה, בפי שסבון עוד לפני שנים רבות פרד ויפל, האסטרונום הבריטי המהולל והשנוי במחלוקת.

בחינה בלי מחברות

הנבחנים ב„מבוא לעיבוד נתונים" בפקולטה לניהול באוניברסיטת תל־אביב עשו לאחרונה היסטוריה: הם הראשונים שנבחנים מבלי למלא את תשובותיהם במחברת הבחינה המסורתית.

פרופ' ניב אחיטוב, שהורה את הקורס, החליט שהבחינה במקצוע הזה תיעשה ברוח הזמן והמקום: בכניסתו לאולם הבחינה מצא הנבחן על שולחנו דיסקט של תוכנת ההפעלה, דיסקט של התוכנה „ריים־זורק" ודיסקט ריק. עם הפעלת המחשב היה על הנבחן להזין אותו בתוכנות ולבצע את המטלות, שהופיעו בגליון הבחינה – מהכנת הדיסקט הריק לפעולה ועד לשמירת הכתוב. עם עזיבת אולם הבחינה נעשה „גיבוי" לדיסקט המבחן ותוכנו הודפס.

כך נשמרה האמינות של הבחינה.

האם הקיץ הקץ על מחברות הבחינה? בנראה, לא. יש עוד כמה נושאים באוניברסיטה, שטרם התאימו עצמם למהפכת המיחשוב, ובעיקר לא בבחינות.

הירבוז – צמח בר אכיל ובריא

חוקרים מן הפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית גידלו את צמח הירבוז (אמרנתוס), שהיום אינו מטופל בגידול חקלאי בישראל ובארצות המערב, לשימוש במוצרי מזון חדשים. החוקרים גידלו עדות נסיוניות של הצמח, בדקו את התרומות המגבלות של זרעיו וניסו אותם במספר מוצרים כגון לחם, רגני בוקר ומזון מרוכז לתולים כרגנים. על סמך ניסויים אלו מבורים ד"ר נעמי טרוסטלר מבית־הספר למדעי התזונה הבית בפקולטה ד"ר חיים קיגל מן המחלקה לבוטניקה חקלאית, כי הירבוז הוא רגן רב־שימושי, קל לעיבוד ובעל פוטנציאל גבוה כמרכיב תזונתי.

צמחי הירבוז מגיעים לגובה של בין מטר ורבע ועד שני מטרים וחרגים יוצרים ראש סגלגל. יש זני ירבוז בעלי פרחים נאים (הירבוז בשם כרבולת הטרנגול), שמשמשים בצמחי נוי. זנים אחרים נחשבים לעשבי בר וכן יש מספר זנים שמשמשו במשך אלפי שנים כצמחי מאכל באמריקה המרכזית והיום מגדלים אותם באזורים ניחזים של אפריקה האסיה.

זנים אלה הם שמשכו את תשומת ליבם של ד"ר טרוסטלר וד"ר קיגל. זרעי הירבוז, הנראים בעין בלתי־מזוינת כגלגלים זעירים, מכילים חלבון בעל ערך ביולוגי רב ומאידך יש להם תכולה נמוכה של שומן ונעדרים לקטן (סוכר חלב), שאנשים סמיסים אינם יכולים לעכלו. הגרעין המלא עשיר בסיבים דיאטטיים והצמח מניב יבול רב גם באזורים שבמצות המשקעים בהם מעטה. זאת ועוד: קמח הירבוז הוא נטול גלוטן – אותו רביב בקמח החיטה שחולי סרסת (צליאק) אלרגיים לו. גם אנשים אחרים בעלי פעילות געשית מוגברת, שתי התיאוריות המנוגדות האלה יכולות לדור בכפיפה אחת ולהשלים זו את זו: תחילה באה פגיעת המטאורים, ובעקבותיה – הפעילות הגעשית.

הסבה אפשרית לתיאוריה זו היא הבמות האדירה – בארבעה מיליון קמ"ר – של בזלת שכיסתה לפני כ־60 מיליון שנה איזור גדול בחצי־האי רקאן שבדרום הודו, אם כי מחקרים סיסמיים שנעשו באיזור זה טרם הצביעו על שום סימנים של פגיעה כזאת. מדעמר אפשרי אחר כאתר הפגיעה הוא איזור מסוים בצפון האוקינוס האטלנטי, בין סקוטלנד וגרנלנד, שהמרחק ביניהן היה אז קטן בהרבה מכפי שהוא היום. ייתכן אפילו שפגיעת מטאורים האדהיא שיצרה את הבקע שמבנו נוצר בסופו של דבר האיזור האטלנטי הצפוני, או שהוא הזיש לפחות את היוצרותו. אם זהו המקום, בי אז יש לצפות להימצאותה של „נקודה חמה" אישם באיזור זה, ואולי אותה „נקודה" איננה אלא איסלנד, שגילה נאמד ב־60 מיליון שנה, בפי שסבון עוד לפני שנים רבות פרד ויפל, האסטרונום הבריטי המהולל והשנוי במחלוקת.

ד"ר נעמי טרוסטלר מתמחה בפיתוח סוגי מזון עשירים בחלבון ומזון חלופי לזקוקים לדיאטה מיוחדת. היא היתה בין חלוצי הניתוח בישראל של קמח מזרעי כותנה לשימוש בשורה שלמה של מוצרים. ביחד עם ד"ר חיים קיגל היא מנסה לפתח את השימוש בזרעי הירבוז בישראל. השניים זיהו בזרעים אי־אלו גרמים מעבבי עיכול ומצאו דרכים להרחיקם. בן הכינו וטעמו מספר מוצרי מזון נסיוניים. הלחם שהכינו מתעוררת בעלת חלק אחד של קמח ירבוז ושלושה חלקים של קמח חיטה נמצא טעים יותר מלחם רגיל הדרבוז יותר מזין, שכן קמח הירבוז מכיל ליחין – חומצה אמינית חשובה ביותר, שאינה מצויה בכמות מספקת בקמח החיטה. ערבוב שני סוגי הקמח משפר את איכות החלבון של הלחם. כן הכינו החוקרים דיסה טעימה מקמח הירבוז וגילו, שאפשר לבשל את הזרעים במו אורז ולהתפיח אותם לשימוש כתערובת ברגולה. לדעתם, צמחתיים וצרכני מזון בריאות יראו בירבוז מקור של חלבון צמחי איכותי.

כיום עסוק ד"ר קיגל בבחינת זן של ירבוז, שיש לו סיכויים להניב יבולים גבוהים בתקופת גידול קצרה ומתאימה לתנאי הארץ. בכוונתו לפתח סכנולוגיה מתאימה לגידולו וקצירתו של צמח זה ולקבוע את מועדי זריעה, צורכי השקיה הריישון האופטימאליים והיבטים מכנולוגיים נוספים. ד"ר טרוסטלר עומקת בפיתוח נוסף של שימושים אפשריים בירבוז.

בית־חולים לבעלי־חיים מוקם בבית־דגן

מאת דני צרקני

בניית שלב א' של בית־החולים האוניברסיטאי לרפואה וטרינרית נשלמה והלכה. המוסד מוקם על־ידי האוניברסיטה העברית שמוך למכון הוטרנרי בבית־דגן. הוא ישמש את תלמידי בית־הספר לרפואה וטרינרית הלומדים בפקולטה לחקלאות ברחובות וכן ישמש ב„ח למחקר, לטיפול בחיות משק וללימודי המשך של הרופאים הוטרינרים בארץ.

השלב הראשון כולל את קומת הקרקע של הבניין, שיהיו בה שלוש מחלקות עיקריות: לחיות קטנות, לחיות גדולות ומחלקה כיחידנית שתשרת את שתיהן. בביה"ח יופעל ציוד משוכלל ביותר לטיפול בחיות משק, כולל ציוד רנטגן מיוחד, שיאפשר לצלם בדסנן את כל מנגון בעלי־הזדים במשק. בחדרי הניתוח המשוכללים אפשר יהיה לנתח בעלי־חיים שונים, החל בעכברים וכלה בסוסים ובפרות. בביה"ח יהיו גם מעבדות לאבחון מחלות רם אצל בעלי־חיים.

ליד צוות הרופאים הישראלים יפעלו מומחים בעלי שם מח"ל, שיוזמנו לתקופות קצובות.

שתי הקומות הנוספות של הבניין שייבנו בעתיד יכללו מעבדות וכיתות.

הקמת השלב הראשון של ביה"ח וכיתות הביוד המשוכלל להפעלתו התאפשרו הודות לתרומת משפחת קדש מארה"ב. את ביה"ח יהל ד"ר הילסון בדש מסגל ביה"ס לרפואה וטרינרית בפקולטה.

הקטלן – ידיד לאדם

„אריבו בנפש של האדם" – כך הגדיר ספר־הדרכה אמריקאי לצוללנים, שיצא לאור ב־1973, את הלויתן ממין אורקה, הקרוי גם „קטלן". אולם מחקרים חדשים יותר מפריכים טענה זו מכול וכול. האורקה קוטל, כמו כל בעל־חיים אוכל־בשר, אבל אינו מוגע בבני־אדם.

אמת נכון, האורקה הוא לויתן ענקי והגדול בין לויתני השיניים (הלויתן הכחול אמנם גדול עוד הרבה יותר, אלא שהוא נמנה עם לויתני המזיפות, שאינם נוגסים בטרפם, בעיקר פלנקטונים כי אם מסננים אותו מתוך המים). אורכו מגיע עד 10 מ' והוא ביחוד מרגים מכלי־ים ולעיתים גם מלויתנים אחרים. אולם עריין לא נרשם אפילו מקרה אחד של התנפלות אורקה על אדם. אם יצאו לו מוניטין של בעל־חיים אכזרי מאוד, הרי זה רק מתוך בחדות. רק ב־1964 נלכד לראשונה אורקה חי. שביבו כינוהו „מובי דיק", בהזכרם שהוא ממין נקבה. רק כאשר עשו בו נתיחה אחר המוות, נמצא שהוא זכר, כלומר מין מובי דיק. הלויתן הנקמן הנודע בספרו הנודע של מלוויל.

מאז ערכו חוקרים אמריקאים וקנדים מחקרים יסודיים באורח חייו של האורקה מול חופי הצפוני־מערבי (הפסיפי) של קנדה וארה"ב והתברר להם, שלויתנו ענקי זה מושמץ שלא כדין. תוצאות המחקר שנתפרסמו לא מכבר מלמדות, כי הלויתנים ממין אורקה חיים כל ימי חייהם בלהקות קטנות ולעולם לא יצוד אורקה את להקתו. אחר הזאורים, הבזילות קו בלשמה, נעלמו ללהקה כזאת במשך 32 שעות.

בשטר בסידה באורך של שישה מ'. הלויתנים התקרבו שוב ושוב לסירתו, צללו מתחתה וחיכו מן המים בסמוך אליה – אך מעולם לא נגעו לרעה בשייט־הנוקר. „היתה לי הרגשה שאני נמנה עם הלהקה", מציין בלקמב. במקרה אחר התלווה לבלקמב לחקה עד לקרבת חוף, כאשר על גבי המים ריחף ערפל כבד, והודות לה הגיע ליעדו מבלי להתרקע למצמן.

גם מפי של המעיר הקנדי גון פרדר אפשר לשמוע רק מחבות על האורקות. הוא התקרב לא מעט ללויתנים ומעולם לא חש שהיו בסכנה. פרדר חקר את מערכת התקשורת והתמצאות של הלויתנים האלה. הוא מצא שכל משפחת אורקות יש לה ניב משלה, וכי ניב כזה מכיל קולות שונים המשמשים לליכוד הלהקה או למגעים הקבוצתיים (למשל, בין אמהות לטריקן).

שנים רבות היה האורקה הפסר. הנבלות שהשליל על צידם של לויתנים ממינים אחרים משכו אליו את הדיידים, בעיקר מבדה"ם ומיפן. הזלה לאיים עליו סכנת כליה, עד שב־1961 הוטלו הגבלות גם על ציד האורקה והוא הוכרז חיה מוגנת. אבל, פרטים אחדים של לויתן זה מצוגים לראוה בגני חיות במקומות שונים בעולם, בעיקר בקליפורניה ובפלוריד. הקהל הנוסף בהם מתפעל בדרך־כלל מן השיניים האימתניות שהם חושפים בעת דינוקם מן המים והאמיצים שכו אף מעיזים לדכוב על גבם אז מלטפים אותם. אלה הם, כמובן, לויתנים באולפים. אבל גם אילו פגשו באורקה בלב ים, לא היתה נשקפת להם שום סכנה.

כלביים הם מאזנו האחוב של האורקה הקטלן, אך לא בני־אדם

ספר חדש

עזרה ראשונה במצבי חירום

מאת דנקה הרניש

כל אחד, בכל מקום ובכל שעה, עלול למצוא עצמו נדרש להגיש עזרה ראשונה. מדי שנה נפצעים בתאונות דרכים קרוב ל־20 אלף איש, ולא מניבו עדיין נפגעים בתאונות עבודה ובפעולות חבלה, התקפי לב וכדומה. בחלק ניכר מן המקרים יכולים הנגעים הראשונים לאחר התאונה להיות גורליים. מכאן החשיבות החיוניות בהרחבת חוג האנשים שיודעים להגיש עזרה ראשונה נכונה במצבי חירום.

לכל אלה המעוניינים ללמוד עזרה ראשונה כמדה מקיפה, גם אם אין להם רקע קודם בנושא, מיועד ספרו של אילן ישועה „עזרה ראשונה במצבי חירום", שיצא זה עתה לאור בהפקה משותפת של חיל הרפואה של צה"ל והמרכז לטכנולוגיה חינוכית (מט"ח). הספר מחזיק 480 עמוד וכולל משולבים כאלף איורים צבעוניים, המחישים מצבי פציעה ומחלה שונים, מנגנוני פגיעה וטכניקות טיפול מדויקות.

הספר מטפל במגוון רחב מאוד של מצבים הדורשים הגשת עזרה ראשונה דחופה, ובכלל זה: מצבי חירום עקב פיגועים חבלניים, תאונות דרכים, תאונות עבודה ותאונות בשדה הקרב, התקפי לב, התעלפויות ומצבי מצוקה נשימתית, מכות חום וקור, פגיעות של בעלי־חיים ותאונות צלילה. הספר מטפל גם במצבי חירום הקשורים בנשים, כגון קבלת לידה, בילדים ובתינוקות.

הבעיות המרכזיות של כל נושא מוצגות לקורא בצורה המשלבת איור ראליסטי של נפגע עם קטע קצר של טקסט המוסר נתונים על מצב הנפגע. בהמשך מתואר דיון פעלתני, הגורר את הקורא לחשיבה ומקנה לו מידע חיוני על נתונים שונים באבחנה ובטיפול, בדרך מוחשית וקלה לזכירה.

בטקסט משולבים קטעי העשרה המאפשרים לקורא המעוניין בכך להעמיק בחומר בנושאים מרכזיים. קטעים אלה מודפסים באות קטנה ומוקפים בממגרת, כך שהקורא שאינו מעוניין להעמיק בהם יכול לפסוח עליהם בלי שייקטע רצף הקריאה, ואילו הדנשים מקצועיים חשוכים מובלטים באותיות מיוחדות והודות לכך יבול הקורא לעבוד במהירות על הנקודות המרכזיות בטקסט. לאורך הטקסט מופיעים סיכומים על רקע צבעוני, המתמצתים כל נושא בקצרה.

לרגל הופעת הספר מסר קצין רפואה ראשי, כי על־פי נתוני הסקר שערך צה"ל, שני שלישים מן הנפגעים במלחמת של"ג הגישו לעצמם את העזרה הראשונה או מופלו על־ידי חייל אחר שהוכשר למתן עזרה ראשונה במצבי חירום – לא בהכרח חובש – ורק שליש מכלל הנפגעים קיבלו את הטיפול הראשון במחלקות הרפואה הגדודיות. עוד ציין הקרפ"ר, כי ב־80% מן הנפגעים במלחמת של"ג קיבלו טיפול ראשוני תוך פחות מחצי שעה מאז הפגיעה.

מחבר הספר, אילן ישועה, הוא מנהל המחלקה לפיתוח הדרכה רפואית במט"ח ובמהלך העשור האחרון התמחה בפיתוח תוכניות לימודים חדשניות בנושאי רפואת חירום בשביל חיל הרפואה. המחלקה שבניהלו החלה באחרונה בעבודת פיתוח למגן דוד אדום, קשת־חלים הכללית, משרד הבריאות ומערך הג"א. תלמידי הסתיבה, הבריכה הראשונה המקצועי של הספר נעשו בפיקוח מומחים מובילים, שמתנו במיוחד לצורך זה על־ידי קצין רפואה ראשי.

هكذا من الاصل

هكذا من الاصل

בא להכיר: קולנוע ישראלי

סרטים קצרים מתוצרת מקומית ביום שידורים של הטלוויזיה החינוכית

בשנה טובה מופקים אצלנו בין עשרה ל־15 סרטים מסחריים, באורך מלא, רובם סרטים וולגאריים המיועדים להקרנה ברופשות הלימודים. תגובה זו לא משקפת את הפעילות הקולנועית בישראל. הפעילות המעניינת מתרחשת, בתחום הסרט הקצר, באוניברסיטת ת"א, ב„בית צבי", בבתי הספר הזיקוניים במוזיקה ובמעגזנים. הקהל הרחב אינו מכיר את העשייה הזאת, מכיוון שלסרטים אלה לא נמצאה עדיין בימה מתאימה.

יום שידורים מיוחד של הטלוויזיה החינוכית, יוזמה ברוכה מאוד של רותי ברוורמן, עורכת פעלתנית נתבאת אל הכלים, נועד לפתוח צוהר לעולם הסרט הקצר מתוצרת המקומית והוא יוקדש כולו ליצירה קולנועית צעירה. יום השידורים, שיתקיים ביום ג' הקרוב, מחולק לשלוש חטיבות. החטיבה הראשונה תוקדש לסרטים אשר הונשו כעבודות במסגרת בחינת הבגרות הקולנוע, למי שאינו יודע, הוא נושא רשמי לבחינת בגרות. אחרי ההקרנה ישותח המנחה נסים דיין עם היוצרים הצעירים. הסרטים פורשים, לראשונה לקהל הרחב, את ניצני הפעילות הקולנועית בבתי הספר שלנו. החטיבה השנייה תוקדש למהפכת הווידאו בקיבוץ ואילו בחטיבה האחרונה יוצגו כעשרים סרטים קצרים של בוגרי „בית צבי", „בצלאל" ואוניברסיטת תל אביב. אני ממליץ בכל פה על היום הזה. תגלו בו קולנוע טרי ומעניין הרבה יותר מזה המתחרה על הכיסים שלכם ליד הקופה.

יגאל משיח

הנגב שר לשלום

מופע אמנים גדול למען השלום, ייערך הערב בעיירה שדרות

מופע אמנים למען השלום, שיוא את הכותרת „הנגב שר לשלום", ייערך הערב בעיירה שדרות. לארוע יגיע במיוחד הזמר אנריקו מסיאס, שהוזמן על־ידי שר התרבות שמעון פרס. אנריקו מסיאס יגיע עם 12 נגנים ויעבור למחרת להמשך מסע הופעותיו בארה"ב. בארוע ישתתפו, בנוסף למסיאס, להקת „משיגה", שתבצע שיר חדש שנכתב במיוחד לארוע – „כי פניט לשלום", יהודה פוליקר, אהוד בנאי ו„הפליטים", שושנה דמארי, אריק לביא, שלמה בר ו„הבריכה הטבעית", הזמרת הערביה אמאל מרקוס, מקהלת הקיבוצים „ניחוחי תציר" ותזמורת העיירה שדרות. את הערב ינחו השחקנים יוסף שילוח, מפרם חורי ומחמד בכרי. הכניסה למופע היא חופשית וללא תשלום. רשת ג' של „קול ישראל" תעביר את המופע בשידור ישיר.

בקצרה

✓ רבקה זהבי ומאיר אריאל, מלווים בלהקת נגנים, יופיעו בהמלך הזה הסרבות במופעי חצות, ללא תשלום, ברחבי הארץ. סיבוב ההופעות שייפתח היום מסגרת פסטיבל עבו, יאה אתי של מסע בחירות צבעוני עליו תחת הכותרת: „הדיבה המופלאה הזו לבחירות". מזה יופיע הרכב (הכולל בנוסף לאריאל ולזהבי גם את יחידה עדי, מיקי שביב, רע מוכיח ויאב קסנו) בקירות שמנה בראש פינה, היום ו' בבית שאן ובחדרה, היום ד' בקיבוץ נען ובוים ה' באשקלון ובבלא ב"ש.

✓ „חצות" בחדרה. ב„קאמרי" הוקלו החדרות על פי הרומאן של חיים באר. שמואל הספרי, שעיבד את הרומאן למחזה גם מביים אותו. בהצגה משתתפת בכדרת עילית של שוקני ותיאטרון ושחקנים אורחים: שרנה פלורל, יסי גרבר, אשר צרפתי, אבנר חקיהו, רמי ברוך, אפרתי גרינברג־שובק, מנרה שרה וראובן שפר. את התאמדה מעצבת יעל פרדס („נמר חברבורות") ואת המוסיקה כתב אורי וידיסלבסקי.

✓ אחוות בחיבל. הגיעות שנת ה־30 לחיבל הקרבות יצמיגו. בין האחר, בקונצרט חגות שיתקיים הערב בהשתתפות החוזים בן ציון פלבר מארה"ב, דוד גבלי ויעקב מרקד מקבדה, אליהו ביזבלט ונתולי הרשטוק מישראל. הם ילוו עלידי שני מסתרנים ומקהלת בית הכנסת המרזל בירושלים בניצוח של אלי יפה. יחזו את הקונצרט מרדכי פרמן.

✓ „מקהלת מוזמרדי" מהמבדרת משתתפת השבוע. יחד עם תזמורת הסימפוניטה, בביצוע הבכורה הארצי של האורטוריה „יום הדין" מאת טלמן. בביצוע האורטוריה משתתפים גם המלנים: הסופן בלה יחן, האלט אולה בינגולד (גרמניה), הטנור כריסטוף המברגר (משוויץ) והבאס־בריטון דנר ואן מיכלן (בלגיה). הכבורה תיערך מחר בר"ש ובוים חמישי תחשמע הגיעה באולם הנרי קאגן בירושלים. ביום א' הבא תחשמע הגיעה במוזיאון ת"א. ✓ תיאטראות. בבארק אפק בפתח־תקוה תצגן השבוע ה„תיאטראדה" המחקיימת בחסות הוועדה הבינדתית „ריזוא". במרכז הגיעות חיזון אורקלי שהוקם על ידי מפעלי תרבות וחינוך שליד הסתדרות. סרטים דוקומנטריים בנושא יהדות וחיזון תעתוכות ציור, תצוגות כתבי יד עתיקים, הבשיסים ועוד.

✓ שלוחות ונגשים. מפגש בין יוצרים ודלוחים ליוצרים חדשים, בחסות „נשר" – אגודה הפועלת לקידוב בין הלוחים הדשים. יתקיים היום ומחר באולם רבקה קראן בתיאטרון ירושלים. הדוברים יהיו ד"ר יהודה מרלה, הבנר יהושע רובין, יאיר גרבוז הרב יואל בן נון. בהמלך, המפגש יועלו גם הרצאות „קדוש", „עלילות יחוקאל פיידנר" ו„מאמרי הקלעים" – אנקדוטות מחיי התיאטרון בביצוע ניסים עמיקרי ושלמה בר־שכים. בן יתקיימו סדנאות בהנחיית איל מגר ויונרב קמלין.

תערוכה ראשונה מסוגה של מיטול בחושר – עבודותיהם של ארבעה עולים מאתיופיה, מוצגת בימים אלה ב„בית אות המטר" בירושלים. שיום נגוסה, אלי אמן, גיל יאסיר ומנחם דנקאו, שעלו לישראל מאתיופיה במסגרת „מבצע משה", משתלמים בפיסול במסלול רשת הגנב בירוחם ומעצבים דמויות מהוי הכפר באתיופיה. התערוכה תוצג עד ה־27 בחודש.

✓ פסטיבל עתונה קמתיסית. אירוע ראשון מסוגו שיתקיים בעבו ב־25 וב־26 בחודש הוא פסטיבל העתונות הקמתיסית בחבויה. הכתובה בעברית ובערבית. מבריחים תכתרגנים („הוחר המבן לפסטיבל העתונות הקמתיסית"). בפסטיבל זה אנו מציגים את הערכתו לעתונות הקמתיסית שהיתה מזרה דרך בבאבקה למען עתיד טוב יחור, ללא מלחמות ושפיכות דמים, ללא מיבוש, דיכוי, אפליה וגזעות". הפסטיבל יארח להקת פולקלור יהודיות וערביות. אנשים מן הארץ ומחו"ל ובראשם להקת „אוסטק" מבראה.

✓ שלוחות ונגשים. מפגש בין יוצרים ודלוחים ליוצרים חדשים. בחסות „נשר" – אגודה הפועלת לקידוב בין הלוחים הדשים. יתקיים היום ומחר באולם רבקה קראן בתיאטרון ירושלים. הדוברים יהיו ד"ר יהודה מרלה, הבנר יהושע רובין, יאיר גרבוז הרב יואל בן נון. בהמלך, המפגש יועלו גם הרצאות „קדוש", „עלילות יחוקאל פיידנר" ו„מאמרי הקלעים" – אנקדוטות מחיי התיאטרון בביצוע ניסים עמיקרי ושלמה בר־שכים. בן יתקיימו סדנאות בהנחיית איל מגר ויונרב קמלין.

ספרים

נגסים כמנהיגים

אורי הופמקלר: „הגלריה של הופמקלר". מבוא מאת מרטין פרץ. מודן. 128 עמ'.

מרטין פרץ, שכתב את המבוא לאוסף הגאה של גיבורי הופמקלר, עורך הקבלה בין הופמקלר לאוטורה רומיה, מי שידע להתייחס באירוניה משכחת לפערים שבין פוזות יומריות לבין האין של בעליהן. חשיפת הגרעיות הקסנות והגדולות האלה משרסת את פרצופה של החברה, ומנה וניבויה, שאילמלא ההחמד והחמיון היינו מגדירים אותה כאכזרית.

הופמקלר שיוצר יותר מדומייה את דמיונו ואת עולם האסוציאציות שלו. במחברים שלו אין אבחנה בין גיבורים אמיתיים לבין פיקציות. כשאתה מתבונן ב„באקינגהם דאלאס", קאריקטורה של משפחת המלוכה הבריטית בתעוזת השחלת הסלוויזיונית מראלאס, אתה עשוי לשאול את עצמך הינן רחוטות הפיקציה האמיתית, בארמון באקינגהם או בטירת דאלאס. אלה ותמונת יאסר ערפאת בתעוזת וגס היפה הבקעת מתוך צדף („לידת ונוס" של בוטיצלי), ותמונת פרד וינבאן, הקוגלר לשעבר של אוסטריה בתעוזת האדם ההוגה של רודן, בזדים בקר בתעוזת דוד של מיבלאנגלו או האנס דיטריך גנשר והלטוש קוהל מתפקדי לוחל האורי, המלך חוסין המסבב לצד אי.בי. בתפקדי הגנס מן המחזן הזיכון, ריגן כסרון, חוסייני כרמנו ומרגרט תאצ'ר. לבוזה בין שני הגרות – הסטל הבריטי והתו המסחרי של חברת מסורגולוזוין־מאייר – מצטרפים לגלריה סטגנית של בעות. האנשים המסכיבים גוזלות של אמות ומרגות מצטיירים כאן כחלק מהחיזן והזכרון הקולקטיבי שאנחנו קולטים באמצעי התקשורת המהוגים יחד עם יצירותיהם. גיבורי הגרוזה המסחריות הנאלות ביותר, מרסים מצויירים ואנים. כלומר, הזיזן והזכרון הקולקטיבי שלנו הם אשפתון הרוחם לוחנו הכל בכל מכל. הכל, כמובן, בסיעם הגריב של אמצעי התקשורת שאינם מקפידים בשיפוטי ערך הנדים ומעכלים אישים ואירועים ב„טיפורים" אז, בפינוח שהתאזרח בהחזנינה „הומרים".

אוסף הקאריקטורות של הופמקלר מחולק לפרקי טלוויזיה, מרסי אימים, אמנות קלאסית, קומדיה, עסקי שעשועים, סטריאוטיפים, הצגות ילדים, סמלים מסחריים וגיבורים. הציורים מלווים בדברי הגדרה של הופמקלר. מומלץ.

משני צדי החומה

פטר שניידר: „קופץ החומה". מגרמנית: יעקב גוטשאלק. כנרת. 93. עמ'.

חומת ברלין היא „גיבורת" סיפורו האיחודי של פטר שניידר, סופר, מסאי ותסריטאי תושב מערב ברלין. לנוכחות החומה החוצה את העיר יש משמעויות מטאפיסיות בסיפור: היא מלכדת אנשים וספרדה ביניהם, היא כופה עליהם את החחום, געגועיהם ושגיעותיהם. קופץ החומה קאבר, אחת הדמויות המאכלסות את סיפורו של שניידר, ניחן ביצר שאינו ברכיבוש לקפוץ מן החומה שבמערב אל המזרח. מאשפזים אותו, אך ללא מטצא פתולוגי ברור. חוקרו לא מצאו הסבר מניח את הדעת יותר להיפוך תמונה זה של הקפיצה מאשר האפשרות שכמה ברגים הנרפפו אצלו ואילו הדוגאים לא אבחנו דבר מלבד צוקר חולני לעבור מעל לחומה. „בבית החולים נהנה קאבר ממעמד מיוחד של פורץ מחסומים שהעניק בקפיצתו הגדרות חדשות לרחוקות השמיים".

רוב הדמויות המאכלסות את סיפורו של שניידר סובלות מ„היפוך תמונה" כלשהו ובמעשיקן הן מעניקות מעין הגדרות חדשות לכיווני רחוקות השמיים. כך לגנו, שמוצאה במזרח והיא זיה במערב, כך המספר־המאהב שמאמץ בהדרגה את ראייתה היא ומתחיל להתייחס תחת מכסי גברים ו„להתעוות ברחיעה למראה השדיים ברוכבי הגיתונים... שוב לא ראיתי את העולם שמעבר לגדר אלא כמשהו חיצוני שיש להיטהר ממנו". שניידר מתאר את הזיים בעיר התעוה „הזים שם לא אחת מאשר בכל עיר אחרת. אם התוצה באמת איגי רואה עוד: זאת אף אי פי שמלבד חומת סין היא כפי הנראה המבנה היחיד על פני כדור הארץ שאפשר להבחין בו בעין בלתי מזוינת". ואף על פי כן הוא יודע שחומת הגבול תעמדנה עוד על תלן כשלא יימצא כבר איש שיוכל לעבור בעדן. ספר חדיג בספרות הגרמנית החדשה, הן בגולל הנושא (שכמעט לא נדון בספרות), הן בזכות הסגנון האיחודיים שלו. מומלץ.

מיריי פז

רקדנית הפלמנקו דליה לאו יוצאת בסוף החודש לספרד, ליטול חלק במרתון המחול הספרדי במסגרת אירועי „מחווה לפלמנקו 87". הכוריאוגרף הספרדי סירגו בור בדליה לאו לרקוד את הריקוד „מחר הנער ימות בחמש", על־פי לורקה לכוראוגרפיה של סיגו.

לראות את הצלילים

במסגרת פסטיבל הסרטים בחיפה, שנפתח אמש, נערכת תחרות של סרטוני וידאו מוסיקליים שהופקו בארץ. גם היבוא לא יקופח.

סרטוגי הווידאו המוסיקליים (הלא הם הווידאוקליפ, או ברבים ויידאוקליפים), עברו מזמן את מעמד סרטוני ה„בקוזב" בבתי הקולנוע והיו להצורה אמנותית בעלת השפעה מרחיקת לבת על האמנטיקה של אמנות הקולנוע. על אף תקופת הקיום הקצרה, מוצגים משקיעים ומבקרים, ששיאם האמנותי של סרטונים אלה כבר מאחוריהם. היום נוטים הבמאים לחזור מהם מטשטוטים הפרדעים (והיקרים) ברחבי תבל, או ברמיתם הפורה, ומתמקדים בהצגת המחוזרה. בארצנו מוכת מכשירי הווידאו, נמצאת תעשיית הווידאוקליפ בחיתוליה. לא מפיצים כאן קלטות של מוסיקאים מקומיים, ועל כן משאת נפשו של כל סרטון היא חיי רגע ב„עד פוגי" הנחשק. העלויות הגבוהות והמסגרת הסלוויזיונית הצרה יוצרת בריחה מבעית ורבים מוותרים מראש על המהלך המתסכל, המוליך בדרך כלל סרטון, שמישהו אמצעי מציג אותו באוד נלעג בהשוואה לנוחותם שבסרטוני הר"ל, בהם הושקעו סכומים גדולים פי מאה.

בפסטיבלי קולנוע בעולם הגדול הבירו זה לא כבר בסרטוני הווידאו כאמצעי ביטוי אמנותיים ומקצים להם מסגרות מיוחדות. פסטיבל חיפה מוזרה אחריהם ועודך במסגרתו תחרות נושאת פרסים, שאל שלב הגמר בשלה עלו 15 מ־60 סרטוני הווידאו המוסיקליים שנצרבו כאן במהלך השנה וחצי האחרונות. המבורים לתוצרת המקומית יוכלו לחוות גם הקרנה רצופה של כל הסרטונים שנרשמו לתחרות.

מחוץ לתחרות המקומית יוגש גם קובץ באורך מלא (90 דקות) של סרטונים מהעולם, שנערך במיוחד לכבוד האירוע בידי יוסי לוי, מוסי שוחרבני וקובי הראשל. מרובה בפנינה המשלבת מוסיקה איכותית בהלצות ויוצאלות, קטעי פרסומות הבוקים מתוך סדרות טלוויזיה יידועות, שובבויות וגסויות. שעה ומחצה אינטנסיביות שבעידי חיפה יקלסו כמיעב מעש.

מנת דם
חיים
לאדם

זכור
הוא הוא דם אחת
מקנה ביטחון דם שעוד
למשפחתך הלך.

לתרומת דם
פנה לשמרה
מגן דוד אדום הקרוב.

שידורים

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית

09.00 טלטקסט: עד כאן.
09.05 שעת כושר.
09.15 קסם קסם – הפכים.
09.40 נושאן – רב המוביל אורל המוהלל.
09.45 המכשפות הגריגנגה (פרק 5) הילדים ממשיכים לחקור את סיפור ה„שומרות" שנחשבו בעבר מכשפות. סבא מסביר לילדים מהי הגריגנגה.
10.10 מועד כאן: רפי מידע טלטקסט לחג – כלל הדרות לצופים נושאות פרסים.
10.15 הרפתקאות בגן החיות: תיאור הוהי החיים ומערכת היחסים המיוחדת שנרקמת בין צוות העובדים בגן החיות (פרק 3).
10.40 משב רוח רענן – שחור דרמסי של חיי הצייר האנגלי סטנהופ פורבס ואשתו אליזבט ארמסטרונג שבילו חלק גדול מחייהם כבפר ודיימים ניולין.
11.20 ליונל האמפטון וחזמורתו – בקונצרט שנערך לכבודו של ליונל האמפטון, מבחלי גנני הוויבפון בג"ז. משתתפים: דייב ברובק, קלארק טרי, פרל ביילי, לוואי בלטון, פרדי האברד, בטי קארטר ועוד.
14.00 טלטקסט: עד כאן.
14.05 האוניברסיטה הפתוחה: מעולם הכימיה – עיבור חומרים תרמופלסטיים: ניהול משאבי אנוש – בניית צוות: ניהול השיווק – מרוע קונים.
15.00 היום בו השתנה היקום – שלמות בלא גבול – פרק אחרון המסכם ומחתם את הסדרה שתראתה כיצד כל תופרה ותרשה דחקה את פני קדמותה, ועם כל שיתוי בידע שלנו השתנים גם אנו.
15.50 מאתיים שניות: רשמי. רפי מידע טלטקסט.
15.55 רחוב סומסום – קיסי עתר לגבי.
16.25 ילדת הפלאב פרק 18.
17.00 שרב חרש.

טלוויזיה כללית

17.30 תורלה – שם המרקע „הבדים כל כך שונים".
18.20 סרט הנמשה.
18.30 קיצור הדרשות (ערבית).
18.32 רוצה פתרון – תכנית רדשבועית לענייני חברה, חינוך ותרבות. הפעם: מעונות יום לילדים (ערבית).
18.45 חידושים והמצאות – על חידושי המדע ושיכלולים, הפעם – 1. בעולם: מחקר בדור הארון, גיאולת צעשיו מדקן את סיבת של אבנים ומלעים שגוצרו בתתרגשות וחלקיות אז בתחות הבשות: 2. בארץ: השתלת רקמת מוח, בבוחים לרפואה בירושלים הצליחו לשתול רקמת מוח בראשה לעכבר בוגר, פגוע במוחו. צעד ראשון זה מעורר תקווה לאפשרויות דומות בבני אדם בעתיד (ערבית).
19.00 יומן השבוע (ערבית).
20.00 בהדרות מבט.
20.02 עד מתי.
21.00 מבט לדרשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 לקראת שירה.
21.50 שרשלת – פרק 161 מאתרק מגיל את קריסטל ואת אלקסיס מן הדרישה שבבריף המגלה לתן כי הדילת הרתה בעולה מהחרץ. קיבלי מתבוגות בגזרה מרחה כלפי המאבים אותה הרינה משתמת את בלי בכל הקשור לתיזונה. סמיכון ממשיך להתגורר עם מבר ברידה וגורם להתנגשות עם אביה.
22.40 מרוי ציטוט – תכנית רדשבועית לענייני ספרות.
23.20 אלפרד היצ'קוק מגיש: סידה – שם הפרק „אסירים". אסיר נמלט, שוחרר לביתה של אישה, משנה את חייה לחלוטין.
23.45 מאוקי של יום. הדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 הנתול שמיל: 19.30 אלבה: 20.30 מבט שני: פסטיבל עכו: 21.00 פרק 2.

טלוויזיה לבנונית

12.30 חיים אחרים (סידרה): 13.00 מרקיז 700: 13.30 מעשיות משמחות (ערבית): 14.00 וחדל במידי: 14.30 הבית המעופף (מצוייר): 15.00 שוכני הטלעים (תכנית לילדים): 15.30 סרט (ערבית): 17.00 משפחת חלטון (סידרה): 18.00 60 דקות (מגזין אקטואליה): 19.00 מופעים קלסים (מופע פופ): 20.00 סרט „ג'זי דארל" מוי קרטיס: 21.30 מעשיות משמחות (ערבית).

רדיו

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניגוחה – באר: מיטה מס' 1 בדר מג'ור ל־2 אבוגים, בסון, כלי קשת וקונטינואה: מוצארט: קונצ'רטו בלה מג'ור לסמכור ולתזמורת ק. 414; שפתה: שביעיה בלה מינור לחליל, קרנית, קרן, בסון, כינור צ'לו ופסנתר אופ. 147; סמטנה: „המולדבה"; בדהמס: מחולות הונגריים מס' 1, 3, 10א.
09.00 קונצרט בוקר – דבוראק: סימפוניה מס' 8 בסול מג'ור אופ. 88; שוברט: שמיניה בסה מג'ור לכלי קשת וכלי נשיפה; ובר: קונצ'רטו מס' 1 לקלרנית ולתזמורת; הייד: סונטה לפסנתר בדר מג'ור; מוצארט: סימפוניה מס' 39 בסי בסול מג'ור ק. 543.
11.57 [illegible]
12.00 „אמנים־נאמנים" – בסה סמנן, פסנתר – סקרלאטי: סונטה ק. 11–20; בצ. אנהה דרכים ומחוזות פרנק: פולוד ופוגה וריאציות.
13.05 בהאזנה ניגוחה
15.00 מוסיקה בגן ובבית – גרגן וויליאמס: ריזוקן מוסיקאלי – תוריתי גולגולת הגיל של הנרי מור. מ. ברנרסן / אנסמבל כליה שמשון – ק. עצין / אנסמבל כליה „שמשון הנבור" – (ע. עצין)/ אנסמבל כליה. „בדרך שהמצאנו זה לור" – 30 ברגרסן + סרט הקלטה: מחוזה קטנה לזכרו של המלחין מרטון פלדמן.
16.00 מוסיקה ליום ראשון

רשת א'

10.05 שידרשות – מחולות ושירים ישראליים.
12.05 מעבר יחתיבתי.
15.30 האוניברסיטה הפתוחה – צרפתית למתקדמים, שעור מס' 39.
16.05 רידרשות – מגיון נגיה: סגנון נגיה מרוחים על המתרוש בזוי הנגיה.
17.10 אבני הקשת – שירים „מסורת ומעבר וגם משלנו".
22.05 ורידרדסה – „מיקלה אחרת" – מאת י. גוזרין משתתפים: מרים אחר, רפי גולדהוסר, מנחם שפסל, שמואל רודנסקי, אבי ליטון, לאה שלגבר, מישא גוזן, מל קרנפלד, [illegible] עם הבדי קישון [illegible] „[illegible]".
23.18 שירים עברים.

רשת ב'

16.30 שעה קלה עם אסתר שפרים.
17.05 שירים עברים.
19.35 עם ישראל – עניינים יהודיים בעולם.
20.05 אומר בשבחו – פיוטים ופרקי חזנות ספרדיים.
22.05 בינינו לבין עצמנו – שיחות עם המסכם וחותם את הסידרה שתראתה כיצד כל תופרה ותרשה דחקה את פני קדמותה, ועם כל שיתוי בידע שלנו השתנים גם אנו.
23.05 הקול הנוסף – הפכים.

רשת ג'

10.05 מוסיקה ליום הראשון
12.05 מוסיקה ליום ראשון
15.05 הרפתקאות בגן החיות: תיאור הוהי החיים ומערכת היחסים המיוחדת שנרקמת בין צוות העובדים בגן החיות (פרק 3).
16.05 מחולות הונגריים מס' 1, 3, 10א.
17.10 אבני הקשת – שירים „מסורת ומעבר וגם משלנו".
22.05 ורידרדסה – „מיקלה אחרת" – מאת י. גוזרין משתתפים: מרים אחר, רפי גולדהוסר, מנחם שפסל, שמואל רודנסקי, אבי ליטון, לאה שלגבר, מישא גוזן, מל קרנפלד, [illegible] עם הבדי קישון [illegible] „[illegible]".
23.18 שירים עברים.

רשת ב'

16.30 שעה קלה עם אסתר שפרים.
17.05 שירים עברים.
19.35 עם ישראל – עניינים יהודיים בעולם.
20.05 אומר בשבחו – פיוטים ופרקי חזנות ספרדיים.
22.05 בינינו לבין עצמנו – שיחות עם המסכם וחותם את הסידרה שתראתה כיצד כל תופרה ותרשה דחקה את פני קדמותה, ועם כל שיתוי בידע שלנו השתנים גם אנו.
23.05 הקול הנוסף – הפכים.

רשת ג'

06.11 בהזדה לבשר.
07.07 שיר בוקר בבוקר.
09.05 מה בכר תשמע.
10.05 רגעים מתוקים.
11.05 שבעים מי יודע.
12.05 אחבה יומיומית.
13.05 רק ביחי חול.
14.05 לי ולך שיר ובוכה.
15.05 שירים לחג.
16.54 באוקן מילולי.
17.00 שרב טוב ישראל.
18.45 משולש.
18.54 הדרשות לחיילים.
19.05 שירים מבוקן.
21.00 מבט לדרשות.
22.05 על הדרגש ועלא כיסף.
23.05 עשרים וארבע היום שחיה.
00.05 ציטוטי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
שיחו לב לשידורי F.M.

שידורים קבועים

קול המוסיקה
06.02 צלילי בוקר.
07.07 פרחים על הבוקרות.
11.57 מנגישים שיר.
20.27 מנגישים שיר.

רשת א'
06.00 שידורים לשלום.
07.30 ורדי קל.
08.05 חוגה.
09.05 סלוריה.
12.05 משרד יחסיבנו.
14.06 בראש בציר.
16.06 מחת שבר.
19.20 מרקי היום בתבך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'
06.00 „שמע ישראל".
06.04 סקירות מאמרי העיתונות.
06.12 ותפלות בוקר.
06.52 אבר ירוק.
06.57 רגע של עבירה.
07.00 ובוקר וחגו.
08.05 עשים עניין.
09.05 סרב הבוקר.
10.05 כל מבני הרשת.
11.50 עיתון הבוקר הקטנה.
12.10 „אא בבי".
12.50 מה בשמע.
13.05 בחבי היום.
14.06 לראות אי לא לראות.
14.30 בת בחוק.
15.05 רגעי קסם.
16.05 יומן כלכלה.
16.30 על מסמרים ואבנים.
17.05 שירים ושמרים.
17.55 קשרבי מסר.
18.45 היום בסמרט.
19.00 היום הזה.
22.58 רגע של עבירה.
00.05 יומן הצנה.

רשת ג'
06.11 בחזרה לבשר.
07.07 שיר בוקר בבוקר.
09.05 מה בכר תשמע.
10.05 רגעים מתוקים.
11.05 שבעים מי יודע.
12.05 אחבה יומיומית.
13.05 רק ביחי חול.
14.05 לי ולך שיר ובוכה.
15.05 הדש ודיש ומחדרש.
16.05 הבנה יומית.

גלי צה"ל
05.45 פרקי אבות.
05.55 באוקן מילולי – פיתוח של אבשלום קור.
06.05 גלילי בוקר.
06.30 מקשרים עיר.
07.07 שבע אמש שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שעה עם אורלי יניב.
11.05 בכון לעבשיו.
13.05 אור אור.
14.05 רז רה מי.
15.05 שירים לחג.
16.54 באוקן מילולי.
17.00 שרב טוב ישראל.
18.45 משולש.
18.54 הדרשות לחיילים.
19.05 שירים מבוקן.
21.00 מבט לדרשות.
22.05 על הדרגש ועלא כיסף.
23.05 עשרים וארבע היום שחיה.
00.05 ציטוטי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
שיחו לב לשידורי F.M.

גלי צה"ל 2
מרוקן 700: 13.30 מעשיות משמחות (ערבית): 14.00 וחדל במידי: 14.30 הבית המעופף (מצוייר): 15.00 שוכני הטלעים (תכנית לילדים): 15.30 סרט (ערבית): 17.00 משפחת חלטון (סידרה): 18.00 60 דקות (מגזין אקטואליה): 19.00 מופעים קלסים (מופע פופ): 20.00 סרט „ג'זי דארל" מוי קרטיס: 21.30 מעשיות משמחות (ערבית).

רשת ג'
18.06 מבעד הפומנים הלועיים.
21.05 אדום עתיק.
23.05 הלילה הזה שירים.

גלי צה"ל
יום שידורים מיוחד ממסמיבל עבו המסמיבל הקולנע בחיפה.
14.05 עבו־חיפה – תכנית מיוחדת המוקדשת למתרוש ב„פסטיבל לתיאטרון אחר" בעבו ולפסטיבל הקולנע בחיפה (שידור חי מהאר לפנע של גלי־צה"ל).
16.05 קו פתוח – לראש עדיית ת"א – מאזיני גלי צה"ל שואלים ושלמה לוהם משיב.
18.05 שעה קלה על מלכלה.
19.05 ורדי סמרט.
20.05 עשים מרוגה (שו.מ.)
21.30 הלילה לא שקט – שירים עברי [illegible]
00.55 שירות הצנה – עם המשמשן אלי [illegible].
00.00 שידור ישיר מהאולפנע של גלי־צה"ל מבחנות אנר ה„פסטיבל לתיאטרון אנר" בעבו.

צה"ל 2
19.05 ורדי ורדי.
20.05 מבבבבים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הנגן הזה.

בקצב הלילה

■ **קריות חיפה**
מפרי: הסוקר 7,9.15
מפרק: מסאל באקס 9.15, 7
אירוחו: רוטקים 9.15, 7
בית הקפה: חיבו מלך ירושלים 9.15, 7
הרובה: מדר הנצלתה 9.10, 7
ניקוי: משמרת פלורד 9.15, 7

■ **אשדוד**
אמרי: רוטקים 9.30, 7.30
אשרוה: בלת לחמש הגדול 9.30, 7.15

■ **אשקלון**
אמרי: רוטקים 9.30, 7.30
מאורי: מדר הנצלתה 9.40, 7.30
רוחה: שם הדר 9.45, 7

■ **באר־שבע**
חן: מדר הנצלתה 9.30, 7 ושבת 11.00 עמי ותמי

■ **דרגליה ■ רמת השרון**
הבה: השחר מבוחרלי הילם 2 9.30, 7.15 סיקר 11.00 הבינה הזדה 9.30, 7.15

■ **חדרה**
אדרוך: השחר מבוחרלי הילם 2 9.15, 7
אורלה: הנגות מעבר לפינה 9.15, 7
אמבסיאוזרוך משמרת מלוחד 9.15, 7
אירוחו: מדר
חן: פגישה עיוותת 9.15, 7
עצמון 1: רוטקים יום ו' 10 9.30, 7
עצמון 2: השחר מבוחרלי הילם 2 9.15, 7
עצמון 3: ילדים ומרגים לאלוהים 9.30, 7
מאה: הסוקר מרגש 9.15, 7
קרמאה: לא שם זין 9.30, 7.15 / שבת הנגות מנגני פייטן בראן כוכב עליון
רוח: הבלתי משוחרים ש 9.15, 7 / יום ו' 11.00 הבינה הזדה
רב בת 1: מאסל באקס 9.30, 7

מבינה: הבלתי משוחרים 9.15, 7.00 הבינה הזדה 10.30 12.30
מיטשל: המשמרת ש 9.30, 7
מפרי: אני התחבה 9.15, 7.15
קרן: הסוקר ש 9, 7 פייבל והחלום האמריקאי 10.30, 12.30
רוח: יום ה' האלמנה השחורה 9.15, 7.15
קרמה קדי 1 10.30
תיאטרון ירושלים: מתנו של מרכן מרגש 9.30, 7 / ואין דה פלורס מרגש 9.30, 7
יום ו' 2.00

■ **חיפה**
אדרוך: השחר מבוחרלי הילם 2 9.15, 7
אורלה: הנגות מעבר לפינה 9.15, 7
אמבסיאוזרוך משמרת מלוחד 9.15, 7
אירוחו: מדר
חן: 007 באחד מסרן 7.15 הבשפה 9.15, 11.15 רכבת הנגות
אור בית: מסאל ג'אקס 9, 6.45, 10.30 רוכבי הדר
בית אגרון: הקסם מארץ עוץ 10.00, מלכודה 1.30, הקסם מארץ עוץ 4.00, סיפור הפרפרים 6.00, שבלול 8.30, גושרע אחמל והיום 10.00, כל מה שרצית לדעת על המין הנגות
הבלה: הקמן קריבי האמבה מדר
הבירה: מדר לדעל שיפרים

יאכנו של בולשוס בעל הבריחים הנעקרות 9.40, 7.30 מאנרגנו 23.45
תבלה: הנגות מעבר לפינה מרגש 9.50, 7.45
תל־אביב: 9.30, 7.15
הזדה: הישראלית: כרמן 11.00 מרי פופינס 10.30, 4 מנגנגרו 12, 9.50

■ **ירושלים**
אירוחו: השחר מבוחרלי הילם 2 מרגש 7.15
אורבנו: מדר
אורוך 1: פגישה נקם 9.15, 7.15 10.30 נמרגש בסיבוב
אור 2: היכו מלך ירושלים 9.15, 7.15
אור 3: לא יבלה בלי זה 9.15, 7.15 / 11.15 לילה מעבר הדשני
אור 4: לא שם זין 9.15, 7.15 10.30 בוקר נוסע מבוכב אחר / 11.15 לילה פרי בלקת
אור 5: 007 באחד מסרן 7.15 הבשפה 9.15, 11.15 רכבת הנגות
אור בית: מסאל ג'אקס 9, 6.45, 10.30 רוכבי הדר
בית אגרון: הקסם מארץ עוץ 10.00, מלכודה 1.30, הקסם מארץ עוץ 4.00, סיפור הפרפרים 6.00, שבלול 8.30, גושרע אחמל והיום 10.00, כל מה שרצית לדעת על המין הנגות
הבלה: הקמן קריבי האמבה מדר
הבירה: מדר לדעל שיפרים

חן 4: הנוכל האמבה והמאהבת 9.55 7.40 רוכבי הדר 12.30, 10.50
חן 5: אני התחבה 9.55 7.35 בילבי 12.30, 10.30
לב 1: המשפחה 9.50, 7.30, 4.40, 2, 11.30 מרגש 9.50, 7.30
לב 2: גברים גברים... 10, 6, 5, 2, 11.30
לב 3: משפחת המלוכלכים יום ו' 1.30, נרדפי הנגן יום 10, 7.50 משפחת המלוכלכים 5, 2, 11.30
לב 4: היכו מלך ירושלים 9.45, 7.30, 5, 2, 11.30
לימור: מעקב חשבי 9.30, 7.15 מנרגש: מדר לדעל שיפרים
קולנע קיר בטרוראה: בית האמריצ 9.30, 7.15
מקסים: קרוסדל דגר מרגש 9.30, 7.30
סיון מלכבי המנרגש: כיבוי אריחנה 9.40, 7.30, 5 אנשים לחמים 23.45
פינמה 1: פגישה נקם 9.40, 7.30
פינמה 2: משפחת מלוחד 9.40, 7.30 מנרגש: מדר לדעל שיפרים
הסינמטק הישראלי: 7.30, 2001 אודיסה בחלל 9.30 הזלון האמרגי 11.30 משנה שנה לנגרי
מאה: לא שם זין 9.30, 7.30, 5
מריה: לא יבלה בלי זה 9.30 7.15
נמרג